SACRIFICAREA ŢAPULUI ISPĂŞITOR

—George GEORGESCU—

Victor Ciorbea a ieşit cu demnitate de pe scena imundă a politicii, sfidând haitele de hiene care au dorit să-l sfâşie. Într'o ţară în care lipsa principiilor morale a atins cote incredibile, în care vânzările de conştiinţe şi trădările sunt la ordinea zilei, gestul lui pare anacronic. El a părăsit împins dela spate, jungla în care nu supravieţuiesc decât cei dotaţi cu gheare şi cu colţi puternici, păstrându-şi verticalitatea morală. Şantajele şi sforăriile politice ale privilegiaţilor regimurilor comuniste postbelice nu au reuşit să-l înfrângă, însă, reputaţia de om integru rămânându-i neştirbită. Cele câteva cazuri în care s'a dovedit a nu fi fost suficient de intransigent, s'au datorat presiunilor făcute asupra lui *"de sus"*, în perioada în care se sacrifica totul de dragul păstrării cu orice chip a unei Coaliţii guvernamentale hibride.

Când a anunţat că va purcede la dezghebizarea ţării, au sărit ca muşcaţi de şarpe toţi urmaşii nomenklaturiştilor care au transformat ţara într'un uriaş lagăr de concentrare. Simţind pericolul care-i pândea de a fi puşi în faţa propriilor dosare de agenţi străini, au dezlănţuit un adevărat război împotriva celui mai cinstit membru al guvernului. Sprijiniţi din umbră de fostele forţe ale represiunii, aceştia au creat şi întreţinut o permanentă stare de haos, pentru a putea controla prin mijloace subterane tensiunea şi incertitudinile. Experţi în arta de a-şi însuşi patrimoniul naţional, au perfecţionat mecanismele jafului la scară naţională, pe care l-au experimentat în cei 7 ani de guvernare fesenistă. Având toate pârghiile puterii în mână, au încredinţat managementul unor gangsteri care au pus în pericol siguranţa energetică a ţării, scoţând prin metode ilegale, cantităţi uriaşe de produse petroliere pe care le-au trimis peste hotare. *"Marii corupţi au avut îndărăt marii corupţi ai statului. Ei le-au acoperit urmele şi le-au permis toate ilegalităţile"*. Aceste precizări au fost făcute de Preşedintele ţării la conferinţa de presă în faţa naţiunii, din 25 Decembrie 1997, referindu-se la felul în care guvernele anterioare au condus ţara. *"Acţiunile iresponsabile ale unor persoane care au pus interesele personale şi îmbogăţirea peste noapte în dauna interesului naţional, au făcut ca cea mai mare parte din flota maritimă civilă să fie înstrăinată la preţuri de nimic"*, a mai spus d-sa. *"Vreme de şapte ani, avuţia naţională a României a fost jefuită şi o parte importantă a economiei a fost distrusă. Acest proces devastator a atins ţara noastră în toate segmentele ei vitale: energetic, alimentar, financiar-bancar, al transporturilor şi al industriei de apărare. O asemenea dramă nu ar fi fost posibilă niciodată, dacă mulţi dintre cei care au condus statul român timp de şapte ani nu ar fi fost*

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România:

Roxana IORDACHE	pagina 4
Dan BITU	pagina 4
Andrei BĂDIN	pagina 6
Alexandru COSTA	pagina 6
Aurel BĂDĂIAN	pagina 6
Bogdan COSTEA	pagina 6
E. Coriolan DUMITRU	pagina 7
Alex. COSTESCU	pagina 7
Av. George VASU	pagina 7
Dan BOTEA	pagina 9
Prof. Mircea PLATON	pagina 15
Prof. N. CIACHIR	pagina 15
Prof. G. SAVA	pagina 17
Şt. ILIESCU-PAKE	pagina 23

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30 $ /50 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 24 Nr. 258 - APRILIE 1998 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

BLESTEMATELE DE SĂRĂCII

Eugen BÂRSAN

Situaţia din ţară este grea. Pe unde te uiţi, bate blestematul vânt al sărăciilor. Pe de o parte al sărăciei materiale, iar pe de altă parte al sărăciei spirituale. Şi vorbind de aceste două sărăcii, este de remarcat că în timp ce sărăcia materială este supravizată la fiecare pas de cea spirituală, puţină lume vrea s'o observe, căci prea puţini sunt îngrijoraţi de starea ei.

În fapt, sărăcia materială se face supravizibilă pentrucă ea nu se lasă. Ea iese ca prostul, cu perseverenţă, tot mai în faţă şi mereu în faţă. Şi nu se poate să nu fie văzută, pentrucă sărăcie materială e foarte multă. Puţini salariaţi câştigă 120 de dolari pe lună, iar pensiile cele mai multe stau pe la 50-60 de dolari, în timp ce preţurile de cumpărare sunt mari. Într'o privinţă, ele fiind cele, indirect, impuse de *"Fondul Monetar"*, de *"Banca Mondială"* şi chiar şi de importuri. Că de... Românul apreciază marfa de import. Astfel, în blestemul sărăciilor *"vai de biet Român săracu', îndărăt dă tot ca racul!"*. O duce greu, trăieşte prost. Ieri *"pleca moţu' la ţară cu cercuri şi ciubără"*, azi ar pleca mai cu seamă tineretul, oriunde se trăieşte mai bine, dar nu-l primeşte nimeni.

Dacă e multă lume care se plânge pe drept de sărăcie materială, mai sunt şi dintre aceia - tot mulţi -, care sunt săraci pentrucă nu se gândesc să-şi facă, aşteptând că *"trebue să li se facă"*, că *"trebue să li se dea"*, de către altcineva, de către stat. Aceştia sunt cei prinşi încă în conceptul că omul nu dispune de el însuşi, de el dispunând statul. Oameni pentru care, deşi ei de-acum trăiesc într'o altă lume, iniţiativa, îndatorirea personală şi obligaţiile morale rămân lucruri care încă nu intră în socoteală. Dar indiferent cum ne uităm la ea, tabloul sărăciei devine şi mai demoralizant şi mai revoltător când pe fundalul ei se calcă legile în picioare, se jefuiesc întreprinderile de stat cu ajutorul unor firme ventuză şi se comit şmecherii şi fraude uriaşe cusute cu aţă de relaţii nomenclaturiste. Aceasta este zeama murdară a îmbogăţiţilor vis-a-vis de sărăcia materială, în care potrivit unui studiu efectuat de Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii, 36,6 la sută dintre Români n'au bani nici pentru strictul necesar. Şi dela an la an, Românii au tot mai puţini bani. Motiv pentru care sărăcia şi disperarea oamenilor au început să cam dea în clocot.

Continuare în pagina 3

CARACTERUL ISTORIC AL ÎNVIERII DOMNULUI

—Pr.Dr. Dumitru ICHIM—

Recent, şeful unui proeminent cult protestant din Canada afirma fără nici o jenă că Iisus Hristos nu ar fi înviat trupeşte, ci într'un mod spiritual. De fapt *"originalitatea"* acestei idei este veche ca şi lumea pornind din dihotomismul platonic dintre materie şi spirit. Conform teoriei lui Platon, materia nu poate fi în armonie cu spiritul ci, dimpotrivă, se află într'o stare de antagonism cu el. De aici celebrul joc de cuvinte în limba greacă soma=sima (trupul=închisoare pentru spirit).

Influenţa de dispreţ pentru materie, ca şi cum nu ar fi creată de Dumnezeu, se întipăreşte dela Platon pe cugetul diferitelor şcoli filosofice şi secte religioase de-a lungul vremii.

În secolul I duşmanii lui Iisus, care voiau să-L prindă în cuvânt, erau saducheii care nu credeau în învierea morţilor, exact ca şi respectivul teolog protestant.

Acelaşi dispreţ pentru materie şi trupul omenesc îl găsim la stoici, neoplatonici, puzderia de curente gnostice, monifiziţi, monoteliţi, docheţi, manihei, catari, bogomili şi, în general, toate sectele neoprotestante.

Omul a fost creat ca chip şi asemănare a lui Dumnezeu. Adam a fost creat ca o unitate personală, persoana fiind eul trupului şi sufletului. A căzut din har nu din cauza trupului material. Nu din cauza materiei, ci din cauza spiritului care s'a răzvrătit împotriva Creatorului. La demnitatea ce i s'a dat de a fi liber ca Dumnezeu a ales să se rupă de această libertate şi s'a înrobit cu diavolul. S'a desprins din izvorul vieţii ca să-şi *"trăiască viaţa"* aşa cum îi promisese diavolul în chip de şarpe.

Dumnezeu Creatorul care, ca un poet şi compozitor, crease acea magnifică simfonie dela microcosmos la macrocosmos, dela miniaturile făcute în biblia atomului: electron, quark, neutrino, muon şi tau, dela fotonii, gravitonii, gluonii şi leptonii până la galaxiile dela marginile infinitului nu putea să renunţe la om. L-a creat ca persoană. Co-creator. Universul era un manuscris pe care putea să-l arunce la gunoi, dar omul era chipul şi asemănarea Lui ca persoană. L-a creat din dragoste şi tot prin dragoste trebuia ca să-l răscumpere din greşeala în care a căzut.

Pentru om s'a întrupat ca om pentru ca omul căzut să devină asemeni lui Dumnezeu. S'a născut în cea mai mare sărăcie a omului. S'a umilit ca om ca să se nască într'un grajd de animale. A suferit ca om crucea, batjocura, biciuirea, insultele, piroanele bătute în mâinile răstignite, oţetul când îi era sete de apă, vecinătatea celor doi tâlhari, acceptarea de blasfemii ale primului, aruncarea cu gunoi de slăbănogii cărora le-a vindecat mâinile, sudalmele şi înjurăturile murdare ale muţilor pe care i-a vindecat şi pentru toate s'a rugat: *"Părinte, iartă-i că nu ştiu ce fac!"*

A suferit real, a murit real şi a înviat real cu acelaşi trup omenesc născut din Fecioara Maria şi din Duhul Sfânt.

Este importantă această obsesivă subliniere că a suferit, a murit şi a înviat trupeşte? Desigur. În aceasta constă mântuirea omului.

Continuare în pag. 4

editorial

DIFICULTĂŢILE COALIŢIEI ROMÂNE

- II -

Vom continua cu analiza situaţiei coaliţiei guvernamentale, după demisia Premierului Ciorbea. Arătam în numărul trecut dificultăţile pe care le-a creat Partidul Democrat acestei coaliţii, prin opunerea sa înverşunată la reformă şi în mod deosebit la restituirea proprietăţilor ţăranilor, furate de regimul comunist după 1945, precum şi la restituirea caselor naţionalizate. De asemenea, vorbeam despre punctul de origine ideologică a Partidului Democrat care este Partidul Comunist din România. Şi nu mai puţin despre şantajul folosit de însuşi preşedintele acestui partid cu ieşirea din coaliţie, pentru a determina căderea guvernului. Şantajul PD a reuşit, Prim-ministrul şi-a dat demisia şi guvernul a căzut.

Din perspectivele noastre, când dorim să înţelegem un fenomen, încercăm să fim obiectivi, indiferent de simpatiile sau antipatiile noastre politice sau ideologice.

În acest sens, am înţeles că nu putea fi evitată formarea coaliţiei după alegerile din 1996. În cadrul acestei coaliţii, fiecare partid îşi avea meritul deosebit de a participa la formarea ei. Nici un guvern nu putea să se înfiripeze, în condiţiile de atunci, decât pe ideea formării unei coaliţii, astfel putându-se realiza o majoritate, care să îngăduie guvernarea, în acest fel servind ţara. Participarea la formarea coaliţiei însemna o participare pe baza ideii de colaborare. Aşa era starea de spirit, şi aşa apăreau în faţa opiniei publice, formaţiunile care au aderat la actul de întemeiere a coaliţiei - un act de bune intenţii pentru a lichida trecutul ruşinos al puterii lui Iliescu şi al nomenclaturii.

Se presupunea, dela început, că între membrii din coaliţie, va fi o *"colaborare"*, o sumă de activităţi depuse pentru interesul naţional, iar nu un joc de interese partinice. Până la urmă, nu s'a putut dovedi că aceste speranţe de colaborare şi bună conlucrare au fost întemeiate.

În articolul precedent, am subliniat caracterul de inaderenţă al partidului democrat, din cauza ideologiei sale socialiste, care nu este o expresie salutară a nevoilor naţionale. Partidul democrat îşi urmăreşte obiectivele lui, cu precumpănire în domeniul social, dar nu suficient în domeniul naţional. Şi, aşa se face că se joacă de-a *"naţiunea"*, dar nu are un concept clar despre naţiune, în unitatea ei integrală şi organică.

Pe de altă parte, Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat are o altă viziune asupra problemelor societăţii româneşti. Obiectiv privind însă, trebue să recunoaştem şi că acest partid majoritar în coaliţie a avut o grămadă de stângăcii.

Fiindcă erau majoritari, ţărăniştii trebuiau să aibă răspunderea generală a conducerii, deci, să se poarte cu atenţie cu partenerii lor, care au acceptat să formeze coaliţia. Orice fel de ifos de superioritate trebuia înlăturat, iar comportamentul lor trebuia să fie ireproşabil; cel puţin decent, chiar atunci când unele ciocniri apăreau inevitabile sau paradoxale, deci inexplicabile. Căci politica este plină de surprize şi paradoxuri.

Apoi, ţărăniştii trebuiau să fie mai flexibili sau maleabili, în anumite situaţii, când ştiau că au de-a face cu nişte parteneri pe care i-au acceptat şi se puteau aştepta la aspecte ideologice diferite, cum este cazul cu *"Restitutio in integrum"* a pământurilor ţăranilor, unde trebuia măcar început cu ceea ce se putea, într'o primă fază, dacă nu era posibilă formula ţărănistă. Cu speranţa că lucrurile se vor ameliora în viitor şi se va putea face dreptate în această chestiune.

Legat de această problemă, a agriculturii, unde au păstrat un ministru care a avut unele scăderi şi încetineli, ţărăniştii au întârziat să pună pe roate cea mai importantă parte a reformelor. Era obligaţia ţărăniştilor să refacă agricultura românească, care este însăşi baza lor politică, de partid. Ei reprezintă categoria ţărănească prin excelenţă.

Un alt deficit, care-i lezează serios de tot pe ţărănişti, este lipsa tineretului din cadrele partidului şi din guvernarea în sine. Dacă nu vor reuşi să atragă tineretul, viitorul lor va fi sumbru.

Să nu se uite că în perioada alegerilor din 1946, au făcut campania electorală cu tineri voluntari, care au trecut la ţărăniştii de atunci, tocmai cu misiunea de a ajuta partidul să câştige alegerile, căci şi atunci nu aveau tineret destul, care să aducă energie, curaj şi o specifică dinamică naţională. Acest tineret pe lângă capacitatea extraordinară de muncă şi spiritul de încredere pe care-l răspândesc, peste tot, pe unde-i poartă paşii şi treburile pentru ţară, se dăruieşte cu toată disponibilitatea.

Nu am spus nimic despre liberali, care au avut o ţinută acceptabilă. Ei nu şi-au impus prea mult punctul de vedere specific, care trebue să fie grija de a recrea cadrele de existenţă ale unei burghezii româneşti, sănătoasă şi puternică.

Acţiunea liberală din ultimul moment, prin scrisoarea deschisă dată publicităţii de Valeriu Stoica, prim vicepreşedinte al PNL şi Ministru de Justiţie, a contribuit şi ea la schimbarea Primului Ministru. Această acţiune a apărut concomitent împreună cu cea a celor 40 de fruntaşi ai PNŢCD care au cerut o reformă în cadrul partidului şi înlăturarea Premierului Ciorbea.

În concluzie, putem afirma că acţiunea grupului PNŢCD condus de Radu Vasile şi cea liberală par a fi acţiuni făcute cu binecuvântarea Cotrocenilor. Dar vom reveni.

George BĂLAŞU

Radio Bucureşti 30.3.1998, ora 20.00

DECLARAŢIA PREMIERULUI CIORBEA LA CONFERINŢA DE PRESĂ DELA PALATUL VICTORIA

Doamnelor şi domnilor,

"... Vin în faţa Dumneavoastră să vă spun că am ales rezolvarea unilaterală a acestei crize şi că astăzi mi-am înaintat demisia şefului statului. Rezultatul imediat este acela că bugetul nu va mai fi folosit drept pretext de negociere politică şi se va putea trece la discutarea sa pe fond. În actuala conjunctură economică, cu greu poate să fie imaginat un buget substanţial diferit. Cred că noul guvern poate să-l preia cu modificări minimale, parlamentul poate să-l dezbată, fără a fi cercetat de jocuri politice vizând înlăturarea mea, şi vă asigur că nici eu şi nici colegii mei nu vom pretinde paternitatea asupra acestei legi.

Pentrucă am făcut gestul de a abandona, chiar în condiţiile cunoscute şi în contextul cunoscut, poziţia obţinută prin vot uninominal, înţeleg nu numai să-mi cer iertare dela bucureşteni, ci să plătesc acest demers demisionând şi din funcţia de primar al capitalei. De asemenea, nu înţeleg să accept în schimb nici un fel de demnităţi publice statale sau altele similare pe plan intern sau internaţional. Doresc să revin la cea mai înaltă şi întreagă demnitate: aceea de simplu cetăţean al României, pentru a mă reculege şi pentru a-mi restabili legătura sufletească şi directă cu oamenii din rândul cărora provin.

Pentru a încheia toate formalităţile legate de dubla mea demisie, ţin să-mi fac declaraţia de avere în faţa concetăţenilor mei. Posed acelaşi apartament de 3 camere, ca în ultimii 15 ani şi acelaşi autoturism Dacia 1300 de 22 de ani.

Nu am făcut niciodată apologia acelui sărac şi cinstit, dar mi s'a părut moral ca oamenii politici să devină mai bogaţi numai proporţional, numai odată cu ţara. Reamintesc celor care pretind că nu am demisionat niciodată că am făcut-o în mai multe rânduri. În 1996, am demisionat din funcţia de preşedinte al Conf. Sindicatelor Democratice şi din funcţia de preşedinte al Federaţiei Sindicatelor Libere din învăţământ, ca urmare a alegerii în funcţia de primar general (...). Am luat acea decizie pentru a rămâne consecvent acelor valori şi idealuri democratice înscrise în protocolul semnat împreună cu preşedintele CDR din acea vreme, idealuri şi valori în care continui să cred şi pentru promovarea cărora voi lupta până la (...) pentru a mă scuti pe mine şi pe colegii mei de revărsarea de ură căreia i-am făcut faţă (...) Poate sunt lipsit de spiritul de conservare, dar nu am considerat ca necesară teama, suspiciunile şi celelalte manifestări ale *"bărbăţiei politice"*, atât de preţuite în anumite medii (...) şmecheria, excrocheria, şantajul, lipsa bunului simţ, îmbogăţirea peste noapte în detrimentul concetăţenilor ş.a.

Am crezut sincer că sunt, se pare, cel mai tânăr premier al României şi primul primar general ardelean al Capitalei, când a fost să stabilesc noi reguli şi poate noi standarde. Aşa a fost să fie. Nu am fost avid nici de putere, nici de însemnele ei exterioare, motiv pentru care am crezut şi cred sincer că se poate lucra în echipă, că programul de guvernare este un document de credinţă suficientă pentru a face să facă rivalităţi (...) N'am putut concepe că binele comun va preţui pentru unii mai puţin decât o iluzorie victorie de moment. Pentrucă popularitatea construită pe aceste metode şi cu acest preţ nu durează, iar în cele din urmă oamenii şi istoria o sancţionează cum se cuvine.

Din punctul meu de vedere, care nu am pretenţia să fie de absolută acurateţe, mi-am făcut şi ne-am făcut datoria. Sunt convins că prezenţa acestui cabinet în această perioadă a fost diferenţa specifică necesară. Poate, în perspectiva imediată, multe dintre deciziile noastre au (...) însă din perspectivă istorică se va demonstra că am avut dreptate, că nu am făcut decât să pregătim direcţia în care trebue să meargă România.

Privind retrospectiv, realizez din ce în ce mai mult că nu am avut practic nici o şansă în timp ce noi ne bucuram că putem determina schimbarea ţării în bine, unii dintre partenerii noştri politici sau chiar unele instituţii ale statului, ca să nu mai vorbesc de adversarii din exteriorul sau din interiorul structurii politice, se gândeau deja cum să determine schimbarea noastră. (...)

Pe de altă parte, nivelul uriaş de acceptare din partea Românilor imediat după alegerile din '96 a făcut să ni se pretindă miracole. Am fost poate primul guvern din istoria naţională atacat din prima sa zi de existenţă - pentru orice, pentru nimic. Fiindcă au stabilit reguli fără nici un criteriu al căror absurd nimeni nu l-a observat niciodată; (...) că şedinţele de guvern sunt prea lungi a făcut deja carieră. N'am întârziat nici reforma, nici privatizarea, ci am început cu începutul, punându-le bazele legale, fără de care aceste procese vitale ar fi devenit uşor între arbitrar şi fărădelege.

Sunt convins că dacă nu ar fi intervenit această diversiune, am fi reuşit. În timp record şi cu mult mai puţină suferinţă. După cum cred în continuare şi în modelul de înţelegere interetnică şi interconfesională, ale căruî baze le-am pus pentru prima oară în istoria noastră prin demersuri binecunoscute.

Am fost şi voi rămâne străin de orice jocuri obscure şi nu voi înţelge niciodată încrâncenarea cu care unii politicieni sunt gata să plătească orice preţ pentru o demnitate în stat. I se poate imputa unui om doar fidelitatea şi onestitatea?

Doresc viitorului cabinet mai mult noroc, mai mult sprijin politic, mai multă înţelegere, pentru a duce la bun sfârşit ceea ce am început noi. Din fericire pentru noua echipă, ea nu mai pleacă dela zero, ci are la dispoziţie fundamentul construcţiei pe care noi l-am pregatit - e drept: în şedinţe lungi de guvern, în discuţii până după miezul nopţii, muncind câte 7 zile pe săptămână.

Am însă datoria de conştiinţă să avertizez opinia publică despre faptul că nici un demers nu va fi încununat de succes dacă lupta unor partide pentru popularitate şi supremaţie, în detrimentul partenerilor de coaliţie nu va înceta. Că toate speranţele Românilor vor fi inutile, iar aşteptările lor deşarte, cât timp nu se va înţelege că nu poţi fi în acelaşi timp în opoziţie şi la putere, că nu poţi să-ţi limitezi prestaţia demnităţii publice la declaraţiile de presă, la operaţiunile de imagine şi la intervenţiile pentru stenogramă.

Efortul nostru de a transforma într'un sistem ordonat, cu reguli precise, economia şi societatea este inutil atâta timp cât unii politicieni nu vor înţelege că şi ei trebue să-şi desfăşoare activitatea într'un sistem ordonat, guvernat de Constituţie, de morală şi de bun simţ. Clasa politică românească nu poate în fond determina reforma economică, socială, legislativă şi instituţională (pe care noi am încercat să o redemarăm), fără a proceda cu seriozitate la propria sa reformă, la înfăptuirea unei reforme morale profunde a societăţii în ansamblul ei.

Ştiu că de multe ori măsurile absolut necesare pe care le-am luat au adus în multe destine personale suferinţă şi teamă. Am ezitat îndelung înainte de a fi de acord cu fiecare dintre acestea nu pentrucă mă temeam că-mi pierd popularitatea, ci pentrucă mi-a păsat de fiecare dintre cei posibili de a fi loviţi. Pentru mine, oamenii nu au devenit niciodată cifre statistice, iar vieţile lor nu le-am putut privi ca pe un laborator experimental.

Mulţumesc conducerii şi colegilor din Convenţia Democrată şi în mod deosebit din PNŢCD, precum şi celor din UDMR care au fost alături de mine. Mulţumesc de asemenea acelor colegi şi colaboratori apropiaţi pentru a nu fi încetat să creadă în mine şi în ideile în numele cărora le-am cerut atâtea sacrificii. Le respect tenacitatea şi faptul că au acceptat alături de mine, ca din privilegiile puterii să aleagă numai partea de dat, nu şi pe cea de luat. Mulţumesc în mod deosebit bucureştenilor, cărora le sunt recunoscător pentru încredere, răbdare şi înţelegere. Şi mai presus de orice, mulţumesc Românilor, tuturor şi fiecăruia în parte, pentrucă au făcut dovada unei mai profunde maturităţi şi capacităţi de înţelegere decât mulţi politicieni. Pentrucă au rămas consecvenţi ideii de reformă în timp ce sufereau şi pentrucă au crezut în bunele mele intenţii, în pofida corului de calomnii şi perdelei de lacrimi de crocodil vărsate la ore de maximă audienţă pe posturile audio-vizuale. Sunt convins că idealurile şi valorile în care credem, că adevărul şi dreptatea vor triumfa. Dragostea pentru ţară şi pentru oamenii ei nu se afişează în public, ci se trăieşte în singurătatea actului de decizie, faţă în faţă cu propria conştiinţă şi cu Dumnezeu deasupra. Este crezul meu dela care nu voi abandona niciodată, indiferent de consecinţe. Este de asemenea ultimul lucru pe care am vrut să vi-l spun în calitate de prim-ministru şi de primar general suspendat. Vă mulţumesc."

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

- Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

ÎNGRIJORĂRI LA SCHIMBAREA PRIMULUI MINISTRU

Mihaela MOISIN

Recenta demisie a D-lui Victor Ciorbea, din funcţie, singurul prim-ministru cinstit după 1989, care a pus întotdeauna interesele ţării înaintea intereselor personale, constituie o mare pierdere pentru ţară.

Îngrijorarea tuturor Românilor cu dragoste de ţară la această pierdere este mare, dar mai mare este aceea că orice urmaş al lui Victor Ciorbea, care ar dovedi aceeaşi conştiinţă şi aceleaşi calităţi, va avea o soartă similară.

Despre Dl. Vasile, noul prim-ministru nu ştim prea mult, doar că, dacă va continua principiile trasate de Dl. Victor Ciorbea, va termina repede în aceleaşi condiţii. Aceasta, în cazul că va reuşi să treacă de cele 10 zile pe care le are la dispoziţie să-şi formeze cabinetul. Faptul că se bucură de simpatia tuturor partidelor, atât din coaliţie cât şi din opoziţie, nu este de ajuns, atunci când PD continuă cu mofturile şi cererile care au dus la demisia D-lui Ciorbea.

Încă din ziua instituirii sale ca Prim-ministru, Dl. Ciorbea a avut zilele numărate. PD a încercat în nenumărate rânduri să-l discrediteze pe primul ministru. Prin Dl. Adrian Severin, s'a încercat chiar anul trecut, în timpul vizitei sale la Washington.

Propaganda şi presiunile continue făcute de PD pentru demisia D-lui Victor Ciorbea au convins, din nefericire, şi pe o parte din membrii PNŢCD şi ai Convenţiei Democrate să bată şi ei un cui în sicriul acestuia.

Totul, pentru a stopa orice acţiune importantă legată de reformă. Căci reforma înseamnă o economie bună, care nu se poate face fără redarea pământurilor ţăranilor, celor în drept, lucru la care PD se opune din principiu. O reformă înseamnă şi îndeplinirea cerinţelor Uniunii Europene şi a NATO, de a curăţa ţara de comunism şi de poliţia politică încă în putere şi cu rădăcini bine înfipte în conducerea ţării. Şi câte altele. Dar toată această curăţenie de primăvară ar fi afectat şi majoritatea membrilor PD, care permanent au stopat reforma în ultimii 7 ani, când de fapt făceau parte ba din FSN, ba din PDSR sau alte partide ale trandafirului, la putere. Orice măsură necesară reformei este împotriva înseşi principiilor acestor partide.

Dezvăluirile recente din Polonia, deconspirarea agenţilor KGB infiltraţi pe lângă fostul Preşedinte Walesa, inclusiv şoferul pe care acesta îl considera omul lui de încredere şi împingerea lui Walesa să-şi demită miniştrii anticomunişti - toate acestea ne întăresc convingerea că demisia lui Victor Ciorbea a fost forţată pentru a se opri accesul la dosarele Securităţii şi descoperirea tuturor nelegiuirilor întâmplate din 1989 încoace.

De aceea nu credem că noul Prim-ministru Radu Vasile va reuşi să facă mai mult. El ori va continua calea începută de Victor Ciorbea şi atunci sfârşitul lui va fi chiar mai rapid decât al înaintaşului său, ori va ceda la toate presiunile PD (care face parte când din guvern, când din opoziţie), în care caz nu se va putea înainta cu reforma, se va bate pasul pe loc până la viitoarele alegeri (anticipate sau nu).

În tot acest timp, atât PD cât şi PDSR & Co., care sunt în permanentă campanie electroală, chiar din 1996, vor ţipa ca din gură de şarpe că actualul guvern a dus ţara la dezastru, că era mai bine pe vremea lui Ceauşescu şi Iliescu, convingându-şi electoratul să-i voteze pe ei din nou. Si nu puţini sunt cei care vor cădea în această cursă.

Tot ce se întâmplă în România din 1989 încoace este numai o lucrătură din afara ţării, respectiv dinspre Est, calculată, cu un program de bătaie pe termen lung: conflicte interetnice, conflicte interconfesionale, dezbinarea exilului, pentru a opri aderarea României la orice organizaţie occidentală.

Cu toată durerea în suflet pentru plecarea Lui V. Ciorbea şi cu îngrijorarea pentru viitorul prim-ministru Radu Vasile, rămânem cu speranţa că singura posibilitate de a reuşi a României este ca atât PNŢCD, cât şi mai ales PNL vor înţelege că au o datorie morală, de partide istorice, să se întoarcă la principiile de bază, şi să-şi dea mâna pentru a reuşi să conducă ţara împreună, fără a trebui să facă compromisuri cu partide de sorginte comunistă.

BLESTEMATELE DE SĂRĂCII

Urmare din pagina 1

Întorcând foaia săräciei materiale, pe care toţi o plâng şi mulţi vor s'o doctorească, dăm peste sărăcia spirituală de care nu se plânge mai nimeni, ca şi când ea nici n'ar exista. Deşi înşelăciunile, prădăciunile, furturile, tâlhăriile, violurile etc. se înmulţesc văzând cu ochii. Dar nici un om de răspundere, nici un mijloc de educaţie sau de cultură nu ieşe la drumul mare să strige *"opriţi-vă oameni buni!"* În preocuparea arzătoare de preocupare materială, în orice chip, se pierde din vedere, se calcă în picioare şi caracterul şi omenia. Şi nimeni nu ridică glasul să-i spună omului ceva despre realizarea spirituală. Nimeni nu vrea să vadă acest lucru. Şi dacă totuşi unii îl văd, ei nu spun, nu vor să spună că răul pleacă dela suflet, că numai sufletul poate schimba o societate care se mişcă pe axa *"să-ţi fie ţie bine!"*... Restul nu contează, el e doar o ameţeală în brambureală.

De suflete nu se mai ocupă nimeni. Şcoala, cultura nu mai caută drumul cel bun. Matca spiritualităţii, cultura, se află încă în mâinile culturnicilor de formaţie ceauşistă şi ale celebratorilor entuziaşti ai dictaturii, care şi-au agăţat în piept insigna unor noi partide. Nu mai gândeşte nimeni în perspectivă. Toţi trăiesc în imediat. Politica a scos istoria din rostul ei firesc, pentrucă ea nu judecă ziua de mâine decât după ce o trăieşte pe cea de azi. Este consecinţa politicii care a guvernat ţara atâtea decenii, dând la o parte inteligenţa şi inima neamului, punând în locul lor, în deosebi în posturile din învăţământ, nişte impostori ale căror cărţi sunt bolnave. Ele fiind dominate de o ideologie antispiritualitate-românească. Şi când acum, în învăţământ, se pune problema altor cărţi, impostorii recurg la tot felul de blocaje pentrucă ei nu vor să fie desmînţiţi.

Bineînţeles că faţă de ceea ce se vede, mai există şi explicaţia: cine a trecut prin închiziţia comunistă, a trecut prin mormântul spiritual. Şi aşa omul simplu fură, iar omul cu răspundere este în cele mai multe cazuri un om al fărădelegii. Şi toate acestea se petrec până la punctul că poate veni acum şi Vlad Ţepeş, cel mult va ajunge să fie tras el însuşi în ţeapa *"destituirii"*. Un lucru care ne arată că în dedenii nu s'a schimbat doar trăirea, ci s'au schimbat şi valorile. Cele vechi, legate de spiritual, s'au perimat. Începutul perimării a fost industrializarea care a golit satele împroprietărînd pe ţărani cu mahalalele scursură ale oraşelor, unde îşi pierd averea sufletească adusă de acasă.

Deci, dominaţia comunistă a modificat caracterul oamenilor. O asemenea lucrare diabolică a lăsat urme greu de remediat. Urme care necesită o operă stringentă de regenerare spirituală a neamului, adică de restaurare a valorilor care au fost răsturnate, prin deprinderea de a acorda primat adevărului asupra minciunii, a demnităţii asupra laşităţii şi a curajului asupra fricii. Numai cu retrezirea conştiinţei morale se poate ajunge la regenerarea neamului. Trebue terminată blocarea revenirii Românului la ce el a fost. Şi anume, a fost odată un timp când el judeca deopotrivă şi cu mintea şi cu sufletul. Şi în toate ţelurile urmărite de el, noţiunile spirituale de omenie, cinste, Dumnezeu şi Neam au format pentru el armătura care a condiţionat orice probleme şi orice relaţii. Iar, în paralel, în ceea ce priveşte neamul, supravieţuirea lui a fost garantată de spiritualitatea sângelui elitelor, care rămân simbolul idealului românesc transcendent.

Când vorbim de sărăcia spiritualităţii, ne gândim în chip primar la o etică ce, ca şi sărăcia materială, reclamă o logică a urgenţei pe termen scurt şi pe termen lung. Reabilitarea trebue să înceapă cu terminarea cârpirii prezentului şi începerea efectivă a unei politici de protejare a fiinţei româneşti. Cei care ignoră mizeria săracilor şi a celor marginalizaţi spiritual, sunt aceiaşi care au creat blestemăţiile din societatea românească.

Eugen BÂRSAN

BISERICA "SCHIMBAREA LA FAŢĂ" ŞI-A SCHIMBAT CREDINCIOŞII!

Un proces, târît prin faţa autorităţilor timp de şase ani, s'a terminat. Curtea de Apel din Bucureşti, printr'o sentinţă definitivă, a hotărît să dea Cezarului ce e al Cezarului şi Greco-Catolicilor ce e al Greco-Catolicilor, obligând Biserica Ortodoxă Română să evacueze Catedrala Episcopală *"Schimbarea la faţă"* din Cluj şi s'o înapoieze Bisericii Catolice Unite cu Roma.

Biserica a fost donată în 1930 de către Papa Pius al VIII-lea credincioşilor uniţi, dar în 1948 comuniştii au desfiinţat Biserica Unită, le-au confiscat averile şi le-au predat B.O.R.

Asistăm poate la un caz unic: o autoritate civilă dă lecţii de moală şi dreptate autorităţilor bisericeşti.

Trecem peste regretatele incidente cu ocazia predării lăcaşului foştilor proprietari: Ortodocşii adresându-se Uniţilor cu: *"trădători"*, *"Afară"*, *"La Roma"*, iar Uniţii răspunzându-le cu: *"Comunişti"*, *"Ruşine"*, plus multe şi asemănătoare complimente oferite reciproc şi cu largheţă. Incidentul dela Cluj ne dezvăluie şubreda temelie pe care se află azi Biserica Mamă, recte Biserica Ortodoxă.

În afară de cei care au colaborat cu Securitatea, subliniem că se înrădăcinează o nouă atitudine care e departe de morala şi omenia Românului.

Preotul ortodox Titus Moldovan dela Biserica *"Schimbarea la faţă"*, după ce s'a consultat cu marii lui ierarhi, a declarat că justiţia a ţinut cont doar de *"DREPTUL DE PROPRIETATE"* (Sublinierile noastre).

Observaţi că pentru un pastor sufletesc dreptul de proprietate e un nimica toată, aşa cum nu există nici sub comunişti. Unde şi-a făcut studiile cuviosul părinte? La Teologie, ori la Ştefan Gheorghiu?

Un lucru şi mai îngrijorător îl prezintă noii studenţi teologi. Reproducem din cele întâmplate, dela un martor ocular: ziaristul Cristian Popa:

"În interior au izbucnit descărcări de furie violente, mulţimile huiduind şi împingându-se. Talazul furioşilor a răsturnat Masa Sfintelor Taine şi Sfântului Mir, făcând zob alte câteva obiecte de cult din faţa altarului...

Tinerii seminarişti circulau pe sub porţile Sfinte şi se urcau cu picioarele pe scaunele şi mesele din Biserică".

Reamintim că actualii seminarişti vor fi preoţii de mâine.

Sprirîtele s'au potolit când Părintele Matei Boilă, senator de Cluj a citit procesul verbal de executare silită şi a declarat: Catedrala Episcopală a fost predată Episcopiei Greco-Catolice. După care a urmat slujba religioasă.

"În momentul în care ceilalţi tineri, catolici - continuă ziaristul Cristian Popa *- au ieşit din biserică pentru a pleca spre cămin, tinerii ortodocşi s'au luat după ei, poliţia fiind nevoită să formeze o escortă.*

Un seminarist spunea: las'că-i prindem deseară, la discotecă, şi le rupem gura".

Aceştia's oare viitorii preoţi? Bătăuşi care profanează Sfintele Altare şi ameninţă că vor rupe gura fraţilor întru Hristos?

Iată de ce suntem îngrijoraţi de soarta Bisericii. Suntem primul Neam Creştin şi ni se pun în cale tot felul de ispite: să desconsiderăm dreptul de proprietate, să uităm de legile morale, să le rupem gura celor care cer să-şi recapete ce li s'a luat prin forţă şi să profanăm Sfintele Altare. Noi apărăm în acelaşi timp nu numai dreptul de proprietate al Bisericii Greco-Catolice dar şi al moscheelor, sinagogilor, şi al tuturor ce-au fost jefuiţi de regimul de dictatură comunistă.

Reamintim Înalt Prea Fericitului Patriarh Teoctist că el rămâne răspunzător în faţa istoriei şi în faţa lui Dumnezeu de ce se întâmplă azi în Biserica Ortodoxă din România.

Stroe MOLDOVANU

ROMFEST '98
BUCUREŞTI - ROMÂNIA

Comitetul Naţional al ROMFEST - Congresul Românilor din Exil a stabilit secţiunile şi titulaturile temelor care vor fi ţinute la ROMFEST -98, Bucureşti, Romania, care va avea loc în perioada 17-20 Septembrie a.c. Acestea sunt:

Secţiunea Culturală:
- Pentru cei din Exil: "Contribuţia Românilor din Exil la menţinerea culturii române"
- Pentru cei din Ţară: "Mutilarea culturii române în propria sa ţară în perioada totalitarismului"

Responsabili: Prof. Victor Vişinescu şi Prof. Dorin Gămulescu

Secţiunea Religie:
- Pentru cei din Exil: "Prezenţa Ortodoxiei în lumea occidentală"
- Pentru cei din Ţară: "Reconcilierea celor două Biserici Naţionale"

Responsabili: Preot Ortodox Gheorghe Calciu şi Preot Greco-Catolic Tertulian Langa

Secţiunea Politică:
- Pentru cei din Exil: "Exilul şi Ideea Naţională"
- Pentru cei din Ţară: "Naţionalismul în situaţia actuală a României"

Responsabili: Zahu Pană, George Bălaşu, Adrian Grigoropol

Teme comune:

Secţiunea Istorie:
- "România dela Marea Unire până în zilele noastre"
- "Românii în afara fruntariilor ţării"

Responsabili: Prof. univ. Nicolae Ciachir; prof. univ. Nicolae Petrescu

Secţiunea Tineret:
- "Tineretul şi viaţa politică"
- "Rolul presei în stoparea migraţiunii tineretului"

Responsabili: Bogdan Costea şi Andrei Bădin

Secţiunea Economic-Social-Juridică:
- "Posibilităţi de redresare a economiei româneşti"

Responsabili: Nicolae Vornicu, Gheorghe Cârstea

Comunicările vor putea fi trimise pentru selectare până în data de 15 lunie, data poştei la următoarele adrese:
- Pentru cei din ţară la Fundaţia "Cuvântul Românesc", str. Popa Nicolae, nr.21, Bloc 9, Scara 1, etaj 1, apartament 14, Bucureşti, România.
- Pentru cei din Exil la redacţia ziarului "Cuvântul Românesc", P.O.Box 78010 Westcliffe Postal Outlet, Hamilton, Ontario, L9C 7N5, Canada.

PREŞEDINTE
Prof. Nicolae Ciachir

SECRETAR GENERAL,
Andrei Bădin

FIUL LUI VALTER ROMAN

Roxana IORDACHE

Dela bun început țin să precizez că nu cred în capacitatea oamenilor de a se schimba. De a se schimba în bine, firește. De a-și asuma greșelile trecutului, ca să le regrete și să le evite pe viitor. Cred în capacitatea omului, supus greșelii, de a se reabilita mai întâi în fața propriei conștiințe și apoi a semenilor săi. Cu condiția, însă, să vrea. Să vrea sincer. Nu consider, de aceea, că apartenența la o anumită familie, biologică sau politică ori la amândouă, constituie un determinism fatal. Nu cred că un fiu e condamnat să fie asemeni unui tată păcătos.

Părinții nu ți-i alegi. Din părinți te naști. Poți avea fericirea să aparții unei familii care îți face cinste și pe care ești chemat să o urmezi firesc. Te poți, însă, naște din părinți care îți transmit, cum se spune *"păcate dela șapte neamuri"*. Porți, astfel, de când vii pe lume, un stigmat. Un stigmat sau o cruce. De aici începe alegerea ta. Dacă faci din acel stigmat fie un titlu de glorie, fie o povară fatală, ești damnat. Te condamni singur la perpetuarea păcatelor unui neam pe care, altfel, l-ai putea salva. Cu condiția să îți consideri ereditatea grea, nu un stigmat, nici o moștenire luciferică, ci o cruce. O cruce pe care o porți frumos, cu smerenie și grație.

Ar fi inuman să-i ceară cineva lui Petre Roman să-și renege tatăl. O asemenea indelicatețe, de altfel, ar duce la efectul contrar. S'ar putea, de aceea, ca persoanele care au avut inabilitatea să-l țintuiască pe Domnul Petre Roman la stâlpul înfamiei doar pentrucă e fiul tatălui său, să-l fi îndârjit, să-l fi obligat la o repliere care nu i-a putut face decât rău. Ca om și ca politician. Petre Roman își apără tatăl cu fanatism. Nu îl apără, însă, ca părinte, mai precis, nu îl apără numai ca pe părintele lui - ceea ce n'ar fi decât lăudabil -, ci mai ales ca pe un politician dela care se revendică. Și acesta ar fi dreptul lui, dar cu condiția ca, în cazul în care glorifică politica tatălui său, să nu se mai pretindă democrat. Repet, ar fi o prostie și o grosolănie să-i ceară cineva Domnului Roman să-și condamne public tatăl pentru răul la care a contribuit. Dacă cineva îl atacă pe Valter Roman, e normal ca Petre Roman să-l apere, spunând: *"E vorba de tatăl meu căruia îi voi purta mereu iubire și respect. Vă rog să-mi înțelegeți sentimentele și să nu angajați o dispută politică în care eu sunt, fatalmente, subiectiv. Dacă persistați, înseamnă că îmi lezați deliberat sensibilitatea de fiu și mă obligați la ripostă"*.

Greșeala Domnului Petre Roman e însă aceea că dă ripostei un aspect politic. Și-ar putea dezarma instantaneu adversarii dacă ar spune că își apără pur și simplu tatăl, și că e absurd să i se ceară unui fiu să-i facă rechizitorii politice părintelui său sau măcar să participe la ele. Petre Roman ar fi admirabil dacă ar declara că lasă istoricilor sarcina de a-i evalua tatăl ca politician și că înțelege atitudinea celor care au avut de suferit în zorii comunismului și după aceea. Cred că foștii deținuți politici ar fi primii care l-ar saluta în acest caz. Numai că nici un om care a aflat, cât de cât, istoria adevărată a ultimei jumătăți de veac nu îl poate saluta pe Domnul Petre Roman când face din tatăl său un erou. Există documente și nenumărați martori care îl atestă în ipostază contrară. De personaj care a aplicat în România politica unei puteri străine, mai precis, a Moscovei sovietice.

E drept însă că Domnul Roman evită să-și glorifice tatăl în contextul politicii interne. Îi ridică, în schimb, statuie în calitate de kominternist. Fără să o recunoască, desigur. Adică îl salută ca erou al războiului civil din Spania de partea revoluționarilor. O circumstanță atenuantă ar avea și în acest caz. Dacă ar da elogiului o motivație filială: cu ocazia războiului civil din Spania, Valter Roman a cunoscut-o pe viitoarea lui Mamă, tot militantă republicană. Roman junior excede, însă, cadrul familial și ridică laude politice. Și nu doar că își elogiază tatăl luptător: elogiază însuși războiul civil, din perspectiva agresorului.

Ca om care a avut acces la studii universitare occidentale și a putut citi multe cărți de istorie, ar trebui să se abțină. Altfel, riscă fie să se facă de râs, ca persoană rămasă în urmă cu informația, fie să se pună în situația de apologet al infracțiunii, în cazul în care stăpânește baza de date a problemei. E de notorietate - cel puțin din cartea lui Jacques de Launay, tradusă și publicată și la noi puțin timp după Decembrie 1989, anume *"Istoria secretă a Cominternului"* - că războiul civil din Spania n'ar fi avut loc dacă el nu ar fi fost provocat de Moscova sovietică, în tentativa lui Stalin de a comuniza întreaga Europă. Prin războiul civil din Spania, bolșevicii au atacat o redută puternică a Vestului, cu intenția de a-și face din Peninsula Iberică un cap de pod pentru expansiunea occidentală. *"Forțele republicane"*, sub pretextul unui progresism democratic care camufla mobilurile totalitare, au instrumentat un fals război civil, care era de fapt o agresiune străină asupra unui stat monarhic, stavilă în calea comunismului. Forțele loialiste monarhiste n'au facut decât să se apere, au purtat un război legitim împotriva unei puteri străine care a manipulat cetățeni spanioli antrenându-i într'o luptă fratricidă. Specialitatea Moscovei. Este lamentabil că Petre Roman poate glorifica așa ceva. Nici nu explică - fiindcă nici n'ar avea cum -, în ce fel își poate justifica elogiul. Doar ca pe o apologie a expansiunii Moscovei, cu regretul că ea a eșuat! Oricâte i s'ar putea reproșa, Franco a salvat Europa occidentală de comunism. E un fapt obiectiv.

SACRIFICAREA ȚAPULUI ISPĂȘITOR

Urmare din pagina 1

complici direcți sau indirecți ai acestui mare jaf, dacă ei nu ar fi favorizat marii infractori, trădând interesele fundamentale ale țării".

Sub oblăduirea și patronajul fostului ministru al transporturilor, flota maritimă civilă, construită prin eforturi supraomenești ale unei populații pauperizate, flotă ce reprezenta una din componentele strategice ale țării, a fost vândută sau decimată printr'un *"jaf gangsteresc"*, cum s'a exprimat însuși Președintele Emil Constantinescu. Unul din managerii căruia Compania *"ROMLINE SA CONSTANTA"* i-a închiriat o parte a flotei, era un cetățean străin cu 70 de condamnări economice la activ, însumând 120 de ani de închisoare. Bineînțeles că acest gangster internațional nu a plătit nici un dolar pentru exploatarea vaselor oferite plocon. Președintele Constantinescu a mai afirmat că România sub guvernarea celor aduși de valurile Revoluției în fruntea țării *"s'a aflat într'un pericol major - la limita de a fi distrusă prin subordonarea financiară, energetică, alimentară, de către organizații mafiote cu legături în clasa politică"*.

Iată motivele pentru care coabitarea lui Victor Ciorbea cu partenerii din Coaliție nu s'a putut realiza, datorită antagonismului dintre principiile morale ale unui om al legii și ale celor dispuși oricând să trădeze interesele naționale pentru propriile lor interese meschine.

Victor Ciorbea a ieșit cu demnitate din viesparul în care a fost obligat să trăiască, din interese în nici un caz naționale, cum s'a pretins, alături de oameni care s'ar fi sfâșiat între ei dacă nu ar fi fost la mijloc nevoia de a lua pârghiile puterii din mâna unor gangsteri cu care împărțiseră cândva beneficiile guvernării. Este adevărat că trebuia să o facă mai de mult, atunci când a constatat că anumite forțe politice doreau un prim-ministru de paie care să le acopere fărădelegile. Poate că ar fi trebuit să o facă în ziua în care i s'a băgat pumnul în gură în cazul șefului Corpului de Control al guvernului, care depistase fraudele liderilor PD. Atunci când i s'a atras atenția *"de sus"* că *"Valerian Stan nu trebue nici victimizat, nici ridicat la rangul de erou"*. Când a fost admonestat ca un elev că: *"Mă voi implica fără menajamente* (a spus Președintele țării) *pentrucă, în numele interesului național, nu am voie să permit oricui, în acest moment crucial pentru România, să pună în pericol unitatea guvernului, din interese personale, guvernamentale sau de partid. Guvernul nu trebue să fie preocupat decât de reformă"*. Cu alte cuvinte, i s'a atras atenția că, corupția din ograda PD nu este treaba lui și nu îl privește. În privința pretinsei unități a guvernului, timpul a dovedit că Președintele a încălzit la sân o năpârcă.

Sau poate trebuia să o facă atunci când nu i s'a lăsat dreptul constituțional de a-și alege singur componenții Cabinetului. Sau atunci când, pentru păstrarea Coaliției cu orice preț, anumitor miniștri din PD li s'a permis să se abată dela linia unitară a programului de guvernare și să conducă departamentele respective după bunul lor plac, încurajați de promisiunea făcută de a se respecta *"algoritmul"* în orice condiții.

Păcat că unii oameni politici, unele partide și chiar o parte a presei nu au avut capacitata de a sesiza scopurile urmărite de cei care, sub sigla de partid democrat, ascund doctrina marxistă dela care au supt ei și părinții lor. Nimeni nu a fost capabil să vadă că prin crearea haosului și a vidului politic, acești adversari ai democrației urmăreau să acapareze finanțele, industria și alte sectoare aducătoare de profituri uriașe. Lipsa maturității și fermității poiitice, caracteristice oamenilor politici apăruți ca ciupercile după potopul evenimentelor din Decembrie, a dus la declanșarea unei stări haotice în care pescuitorii în ape tulburi au avut numai de câștigat.

Sacrificarea lui Victor Ciorbea, cel mai cinstit și curat om politic al epocii postrevoluționare, a umplut de revoltă cugetele multor oameni de bună credință.

Organizația apolitică ce a propulsat pe mulți în vârful piramidei, rămânând în afara jocurilor politice, a dat următorul comunicat:

"Alianța Civică își exprimă nemulțumirea față de felul în care, eludând procedurile parlamentare, partidele Convenției Democrate și Președintele României l-au împins pe Victor Ciorbea spre o demisie, care, în mod evident nu rezolvă criza, dar reprezintă o înfrângere a principiilor pentru care s'a votat în 1996. Politica de cedări repetate și în final capitularea lipsită de justificare politică sau morală în fața pretențiilor fără acoperire ale Partidului Democrat (FSN) pun sub semnul întrebării capacitatea liderilor CDR de a rămâne credincioși propriilor idei și propriului electorat... Într'o lume în care onestitatea este considerată contraproductivă și dată la o parte, iar ipocrizia ține loc de solidaritate, Alianța Civică crede în continuare că, atâta vreme cât politica este despărțită de morală, șansele reformei sunt minime".

În declarația pe care a făcut-o cu ocazia prezentării demisiei sale din funcția de Prim-ministru al României, Victor Ciorbea a spus printre altele: *"Am fost și voi rămâne străin de orice jocuri obscure și nu voi înțelege niciodată încrâncenarea cu care unii politicieni sunt gata să plătească orice preț pentru o demnitate în Stat. I se poate imputa unui om doar fidelitatea și onestitatea?"*

Crearea acestui precedent periculos pentru democrație, va atârna greu în balanța cu care va fi cântărită clasa politică actuală la viitorul scrutin.

George GEORGESCU

UNIFICAREA LIBERALĂ O NECESITATE A MOMENTULUI

Dan BITU

Imediat după evenimentele din Decembrie 1989, dintre formațiunile politice reapărute, ne referim în primul rând la cele istorice, Partidul Național Liberal părea a fi cel mai articulat și în acel moment cu șanse reale de reușită electorală. Condus la acea vreme de Radu Câmpeanu, personaj cu o anumită charismă, PNL părea a fi șansa de rupere cu trecutul comunist. Acest lucru și pentrucă societatea românească avea nevoie atunci, dar și acum foarte mult, de o formațiune politică liberală care să preia frânele Puterii. Liberalismul, ca doctrină, reprezenta și reprezintă un liant perfect al tranziției dela un sistem dictatorial la unul democratic. Exemple sunt multe în acest sens, țările-surori de suferință din lagărul comunist, Cehia, Polonia și Ungaria dovedind că printr'o politică liberală pot face cu adevărat reforma.

Din păcate, pentru România, PNL condus de Radu Câmpeanu a dovedit că nu este la înălțimea așteptărilor. Gafe peste gafe, coabitarea ciudată, cu FSN-ul lui Iliescu și Roman, au făcut ca partidul Brătienilor să piardă alegerile din 1990, iar apoi prin încercările de a dinamita Convenția Democrată a părăsit scena politică în 1992, rupându-se în tot felul de grupuri și grupulețe.

Într'o necesară clarificare internă, PNL sub conducerea lui Mircea Ionescu Quintus a revenit în CDR și a ajuns după Noembrie 1996, parte importantă a coaliției aflată la Putere. Totuși, acest fapt a scos în evidență și mai mult necesitatea unei unificări liberale, care în acest moment, al dureroasei reforme, ar putea reprezenta o alternativă, care să scoată țara din criză. Încercări s'au făcut în acest sens, dar acestea nu au avut greutate și în general au fost făcute mai degrabă ca imagine, decât ca o dorință sinceră de unificare liberală.

Ultimile încercări au venit practic din toate cele patru părți ale spectrului liberal. Toți spun că vor unificare, dar orgoliile stau dovadă că această dorință este departe de a fi sinceră. Viorel Cataramă, vicepreședintele PNL care a dovedit că a folosit liberalismul pentru afaceri, nu însă că este un autentic liberal, a propus o Federație liberală, care în cele din urmă s'a creat, printr'un protocol semnat de PNL-Câmpeanu și PNL, care dorea să îl aibă ca președinte al Senatului Liberal, pe nimeni altul decât pe Dan Voiculescu, patronul Crescentului, concernul pilon al afacerilor necurate făcute în perioada Ceaușescu de oligarhia comunistă. De fapt, în spectrul liberal apar tot felul de oameni care spun că ar fi liberali, fără a fi însă. Exemple sunt multe, dela Mircea Ionescu Quintus, liderul în prezent al PNL, Călin Tăriceanu, Don Juanul săgeții, despre care mai curând se poate spune că face afaceri dubioase decât că ar fi liberal. Exemplele pot continua. Poate cei mai liberali par Dinu Patriciu, Dinu Zamfirescu și Horia Rusu, liderii Partidului Liberal, dar care s'au complicat mult prea mult prin colaborarea cu Radu Câmpeanu și Niculae Cerveni, ultimul un ilustru avocat și un democrat convins, dar care nu este liberal, exemplul cel mai clar fiind inițiativa sa din 1990 privind înființarea Partidului Socialist Liberal. Ilustrul avocat nu a înțeles nici atunci și nu înțelege nici acum că cele două doctrine, socialismul și liberalismul, nu au nimic în comun.

Este nevoie de un Partid Liberal puternic. În actualul stadiu al reformei, când mai mult se merge înapoi decât înainte, este nevoie de liberalism. Chiar am putea spune că aceasta este singura soluție a României pentru anul 2000. Ceea ce îi trebue României acum este o reformă adevărată, încurajarea investitorilor autohtoni, facilitări fiscale pentru aceștia, reducerea impozitelor, o poziție liberală în toate sectoarele. Poate ne-ar trebui un economist liberal de genul lui Vacklav Klaus în Cehia sau Balcerowiczi în Polonia. Aceste programe s'au dovedit viabile, chiar dacă pe termen scurt; de exemplu, în Polonia, inițiatorul lor a pierdut popularitate, revenind însă peste câțiva ani în guvernul dela Varșovia pentru perioada post-tranziție.

Pierzând opt ani în mlaștina regimului criptocomunist, iar un an și jumătate în disputele între creștin democrație, social democrație și oportunism, România are nevoie de liberalism. Problema este însă unde ne sunt liberalii. Căci dacă avem patru partide declarate liberale și încă câteva de orientare liberală, liberali nu prea avem. Mai nou, însuși Virgil Măgureanu s'ar vrea liberal. Poate ar trebui ca oamenii capabili din toate domeniile, care sunt liberali de orientare dar nu sunt angajați politic în acest sens, să pună bazele unei platforme liberale.

Timpul nu mai are răbdare și ar trebui să învățăm și noi că în viață nu de multe ori ai asemenea oportunitate de a merge înainte.

O POLITICĂ SCANDALOASĂ

—George RUICAN—

Prestaţia Partidului Democrat în cadrul Coaliţiei guvernamentale, în Parlament, în declaraţii şi conferinţe de presă sau în viaţa publică, a trădat intenţia lor de a bloca cursul Reformei şi drumul spre democraţie. Scandalurile în care s'au complăcut tot timpul şi criza adâncă în care au aruncat ţara, au demonstrat că absolut toţi membrii conducerii acestei formaţiuni politice au un comportament incompatibil cu deontologia înaltelor funcţii deţinute în Stat şi nu fac parte din elita oamenilor politici predestinaţi a scoate ţara din marasmul în care se scaldă.

Nu pot fi acuzaţi de infantilism politic, cum greşit i-au diagnosticat unii, deoarece avem de-a face cu oameni atinşi de delirul grandorii, veleitari obsedaţi de putere, sfâşiaţi de vedetism politic şi exacerbarea calităţilor, de altfel inexistente, ale propriilor personalităţi. Manifestările colerice, folosirea unui vocabular suburban, a unui întreg arsenal de calomnii, intrigi de culise şi ameninţări, comportamentul agresiv şi zgomotos prin care au căutat să se menţină în centrul atenţiei opiniei publice, egolatria şi suficienţa arborate cu insolenţă, au demonstrat că avem de-a face cu nişte oameni atinşi de psihoze maniacale.

Reacţiile lor imprevizibile, tulburările de comportament alternând acalmia cu impulsivitatea, aroganţa şi predilecţia pentru situaţii tensionate şi confuze, ne-au arătat adevărata faţă a unor indivizi extrem de periculoşi, care nu au pregetat să destabilizeze ţara pentru obţinerea unor avantaje materiale şi refacerea imaginii lor cam şifonate. Dispuşi să trădeze pe oricine, la orice oră din zi sau din noapte, să-şi renege crezul politic sau protocoalele încheiate, au pus în pericol cu o mare doză de inconştienţă stabilitatea social-politică, mediatizând imaginea omului politic amoral, fără conştiinţă.

Luni de zile de convieţuire guvernamentală, una au gândit şi alta au exprimat, aşa cum pe bună dreptate a afirmat ex-Premierul Ciorbea, acest veritabil pion de sacrificiu, în scrisoarea de răspuns adresată miniştrilor PD care au părăsit guvernul în cele mai dificile momente. Nu se pot uita spectaculoasele trântiri de uşi în loc de argumente, atunci când a fost depistată coruptia în rândul liderilor acestui partid, ca şi şantajul exercitat pentru demiterea şefului Comisiei de control a guvernului, care descoperise abuzurile în repartizarea vilelor şi apartamentelor din fondul de protocol. Prin politica lor duplicitară au blocat practic tot timpul Reforma, subminând necontenit autoritatea fostului prim ministru, instigând sindicatele la solicitarea unor revendicări nerealiste, sau chiar la nesupunerea civică faţă de autorităţi.

Senatorul Şerban Săndulescu, într'un articol apărut în *"ZIUA"* cu câteva săptămâni în urmă, intitulat *"A PATRA OARĂ PE CINE VA TRĂDA ROMAN ?"*, menţionează că, de fapt, liderului PD i s'a pus *"pata"* pe Victor Ciorbea, când acesta a afirmat public că vrea să dekaghebizeze România. Acest lucru se leagă perfect de esenţa unui alt articol intitulat *"PD - provocare şi diversiune"* scris de editorialistul Cristian Tudor Popescu în ziua de 1 Noembrie 1997, în *"Adevărul"*: *"În România moştenitorul de drept şi de fapt al filosofiei KGB, Komintern, Kominform etc. este nu un serviciu secret, ci un partid. Apărut prin separarea şi coalizarea elementelor (multe alogene) cu orientare şi legături în afara ţării (pe diferite direcţii) din ghiveciul neocomunist post '89, delimitându-se de blocul comunisto-securist <neaoş>, acest partid a acţionat constant în sensul bulversării societăţii româneşti. În fruntea sa a fost aşezat un urmaş direct al comandoului kominternist lansat în România după război, pentru a implementa aici legea KGB-ului. Ceea ce pentru un om normal este o încălcare stupefiantă a bunului simţ, pentru odraslele kominterniştilor este prima regulă din manualul PD - provocare şi diversiune: proiectează sistematic asupra altora imaginea a ceea ce de fapt eşti tu. De aici partidul Provocării şi Diversiunii urlă ca din gură de şarpe împotriva oricui i se pare că îi stă în cale... Toate hoţiile, gafele, tâmpeniile, ticăloşiile acestei hasnale cu şerpi numită PD au fost acoperite cu astfel de zbierete... Reuşita PD după câţiva ani de muncă este perfectă. Prin provocări, a reuşit să arunce segmente ale vieţii politice şi mass-media româneşti unele împotriva altora. Prin diversiune, prin crearea unei atmosfere de confuzie şi suspiciune, a reuşit să abată atenţia dela condiţia sa adevărată, acea de corp străin, de agent patogen încuibat în societatea românească."* Cunoscutul jurnalist Sorin Roşca Stănescu, într'un articol din 10 Februarie crt., menţionează printre altele că: *"...Partidul Democrat a fost acuzat succesiv că îşi şantajează partenerii din PNŢCD, că încearcă să obţină, în mod incorect, o serie de avantaje de pe urma Coaliţiei, că vânează posturi ministeriale, că transformă conflictele personale cu Primul Ministru în conflicte de natură doctrinară sau strategică, că dovedeşte lipsă de loialitate faţă de un executiv a cărui remaniere tocmai a acceptat-o, că încearcă o lovitură de forţă pentru a reveni la putere alături de PDSR şamd"*.

De fapt, cum au înţeles miniştrii acestui partid din Guvern să sprijine Reforma? În articolul *"JAF DE NEIMAGINAT"*, semnat de Ioana Georgescu în *"România Liberă"* din luna Martie crt., se menţionează: *"Bogdan Teodoriu, fostul ministru PD al Cercetării şi Tehnologiei, a falimentat cu bună ştiinţă, prin politica sa dezastruoasă, cercetarea românească. Teodoriu a înţeles că a face Reformă înseamnă a apăra vechile structuri ale Securităţii, infiltrate în poziţiile-cheie ale acestui domeniu. Pentru fostul ministru, cercetarea a fost o vacă de muls, prin ingenioasele modalităţi de scurgere şi deturnare a banilor publici în interes personal şi populist."*

Adrian Severin a menţinut în Diplomaţie întreaga cohortă a activiştilor de partid de pe vremea lui Ceauşescu, inclusiv armata de agenţi acoperiţi, sub pretextul cusut cu aţă roşie că ar fi *"diplomaţi de carieră"*. Traian Băsescu, cel mai recalcitrant reprezentant al PD în Guvernul de Coaliţie, din motive numai de el cunoscute, a lăsat în mod deliberat să plutească ceaţa asupra scandaloasei vânzări a flotei româneşti unor firme străine, încă pe vremea când era ministru al Transporturilor în guvernul tandemului Iliescu-Roman.

Referitor la moralitatea parlamentarilor acestui partid, iată ce scrie ziarul *ZIUA* din 3 Martie crt.: *"Deputaţii PD Petre Partal şi Aurel Papuc au datorii la Credit Bank de 17 miliarde lei"*.

Renumitul ziar *"WALL STREET JOURNAL"* din USA, scria la 21 Ianuarie crt. *"că bine ar fi dacă demersurile PD ar accelera ritmul reformelor, dar s'ar putea ca acest partid să urmărească scopuri egoiste, în timp ce România reclamă în acest moment crucial un maximum de unitate"*. Aceleaşi bănuieli sunt formulate şi de cunoscuta revistă britanică *"THE ECONOMIST"*, care face aluzia directă la *"ambiţiile personale ale D-lui Roman"*.

Ziaristul Cruceanu dela *"NEWS GROUPS"*, în articolul *"Cine seamănă vânt culege furtună"* din 29 Ianuarie 1998, scrie printre altele: *"Mie comportarea de o rară aroganţă a Partidului Democrat în privinţa Premierului Ciorbea îmi aduce aminte de cererile comuniştilor în Februarie 1945 pentru demiterea generalului Rădescu (primul ministru). Acest stil aminteşte în genere genealogia neocomunistă a PD, descins din <coapsa> Frontului Salvării Naţionale"*.

În încheierea acestei reviste a presei româneşti şi internaţionale, redăm un fragment din articolul *"COMPARAŢII PROASTE"* semnat de Octavian Paler în *"România Liberă"* în luna Martie crt., referitor la pretenţia liderilor PD de a se considera infailibili. *"...Prin ce s'a distins guvernul Roman? Prin <patronarea> excursiei minerilor în Bucureşti? Prin declararea industriei româneşti <o grămadă de fier vechi?> Guvernul Roman a fost, spun mulţi, cel mai corupt dintre cele patru guverne postdecembriste. El a pus bazele corupţiei. Atunci a apărut specia detestabilă a <noilor ciocoi> aroganţi, suficienţi, plini de tupeu. Atunci s'au dat primele mari <lovituri> care au făcut din câţiva învârtiţi mandatarii epocii postdecembriste... PD a fost comparat de asemenea cu Iuda, datorită aptitudinii sale speciale de a trăda... Iuda s'a dovedit însă capabil de regrete, de remuşcări. Din pricina lor a ajuns să se spânzure. Asemenea termeni, regrete, remuşcări, sunt străine de PD"*.

În afara atacurilor permanente şi loviturilor sub centură date primului ministru, PD nu a produs decât o lege pentru legiferarea prostituţiei, în timp ce Convenţia muncea din greu să întocmească proiectul de Buget, să emită ordonanţe, să răspundă moţiunilor de cenzură ale PDSR (a păinii, a agriculturii etc.). Acesta este profilul moral al partidului *"Provocării şi Diversiunii"*, cum a fost numit de editorialistul ziarului *"Adevărul"*, despre care nu se poate spune că ar nutri simpatii proguvernamentale. La fel scriitorul Octavian Paler care a supus Puterea şi Preşedinţia unor critici deosebit de virulente, precum şi cotidianul *"Ziua"*, care demască şi combate corupţia şi imoralitatea până în sferele cele mai înalte, indiferent de culoarea politică a celor vizaţi.

CARACTERUL ISTORIC AL ÎNVIERII DOMNULUI

Urmare din pagina 1

Părintele Stăniloae are o carte intitulată *"Iisus Hristos sau restaurarea omului"*. Fără condiţiile de mai sus omul nu ar fi putut să fie restaurat ca adevărat chip şi asemănare al lui Dumnezeu. Ar fi fost, folosind limbajul alegoric, să plăteşti cu un cec pe care nu îl semnezi afirmând că e semnat în mod spiritual, mistic, duhovnicesc, semnătură nevăzută muritorului ale rând. Omul ar fi rămas, pentru cel care îi cerea datoriile, ca un cec pe care Dumnezeu nu şi-a pus semnătura, deşi semnase material chipul şi asemănarea Sa în omul creat, iar mai târziu, tot material, Tabelele Legii pe Muntele Sinai.

Asupra naşterii istorice a lui Iisus Hristos nu există nici o îndoială. Ne numărăm anii dela naşterea Lui. Evanghelistul Luca, fiind de profesie doctor, pictor şi, în primul rând istoric, redă cu amănunţime detaliile istorice: că era pe vremea lui Cezar Augustus, când guvernator al Siriei era Quirinius şi aşa mai departe (Luca 2, 1-3).

Asupra morţii reale există mai multe teorii. Cea mai puternică şi cea mai naivă ca acoperire ştiinţifică e că Iisus nu a murit pe cruce, ci doar a fost în stare de comă. Când l-au pus în cavoul rece, şi-a revenit şi... a înviat!

Această teorie ignoră, cu bună ştiinţă, anumite esenţiale referinţe care o anulează. În primul rând a fost faptul că unul din ostaşi L-a împuns în coastă cu suliţa şi *"îndată a curs sânge şi apă"*, o evidenţă clară că murise. Chiar unui om viu o asemenea lovitură i-ar fi fost mortală.

În al doilea rând la Evrei e obiceiul ca mortul să fie îmbălsămat. Trecând cu vederea primul argument, o revenire din comatoză ar fi fost imposibilă prin asfixierea produsă de giulgiurile cu care era înfăşurat.

O altă teorie e cea enunţată la Matei. Conducătorii religioşi ai Evreilor merg la Pilat şi îl anunţă că *"Impostorul"* a făgăduit că a treia zi va învia. Ei cer lui Pilat să pună păzitori la mormânt ca nu cumva ucenicii Lui venind să-L fure şi să spună lumii că a înviat. (Matei 27, 62).

Mormântul este sigilat şi se pune garda de ostaşi romani să păzească mormântul timp de trei zile. Când un om necinstit face ceva împotriva legii încearcă să ascundă acţiunea ilegală. Nu? Hoţul nu o să spună că eu sunt cel care am prădat banca şi veniţi să mă arestaţi la adresa cutare. Dacă apostolii L-ar fi furat pe Iisus, oare ar fi fost atât de naivi să scrie un asemenea document împotriva lor pe care l-a semnat Matei? Oare aceasta nu spune nimic? Mai mult chiar. Să apelăm la istorie spre a cunoaşte disciplina soldaţilor romani. Roma a devenit imperiu prin disciplina armatei. E posibil oare ca aceşti ostaşi, după ce li s'a dat o misiune atât de importantă, ştiind că sunt urmăriţi şi de autorităţile religioase locale, să adoarmă în misiune? Să admitem şi această absurditate. Piatra dela mormânt era foarte mare şi cerea un număr de oameni să o răstoarne. Cum se face că sub nasul ostaşilor păzitori care *"dormeau"*, aceştia muncind din greu, făceau gălăgie cu pârghiile sau cel puţin icnind sau răsuflând greu şi ostaşii continuau să sforăie? Şi oare nu s'au trezit nici măcar atunci când *"hoţii"* au răsturnat piatra ce a căzut bubuind, poate chiar pe piciorul unui ostaş ce *"dormea"* în faţa mormântului? Este o teorie atât de stupidă că a murit înainte de a se naşte.

Teoriile şi argumentele de îndoială ale Învierii trupeşti a lui Iisus le putem lua chiar din gura apostolilor aşa cum sunt consemnate în ultimele capitole ale evangheliilor.

Femeilor mironosiţe care găsesc piatra mormântului răsturnată şi cărora li s'a arătat Iisus cel înviat nu sunt crezute de apostoli. Aduceţi-vă aminte de Luca şi Cleopa mergând cu *"Străinul"* în drum spre Emanus cu câtă îndoială vorbesc despre credibilitatea femeilor cărora li s'a arătat Iisus. La temperamentul sangvin al lui Cleopa care ţipă în faţa *"Străinului"* că e nemernic în Ierusalim sau se face că nu ştie, cred că eufemismul folosit de evanghelistul Luca ar fi fost traducerea lui: *"Şi nişte muieri mergând la mormânt şi văzând mormântul gol în halucinaţiille lor li s'a părut că au vedenii cu îngeri. Şi venind ne-au spus că Iisus a înviat."*

După tragedia apostolilor că Iisus a fost un fiasco iată că a treia zi, prin uşile încuiate trece şi li se arată, salutându-i cu *"Pace voua"*. O fi cumva o fantomă? Cum să treacă prin uşile încuiate? Apoi li se arată din nou pe malul mării şi le cere mâncare. E invitat la o masă de peşte şi Iisus mănâncă. Deci nu este o fantomă.

După o săptămână se întoarce Toma în Ierusalim. Îşi uscase toate lacrimile pentru dezamăgirea celui care pretindea că e Dumnezeu şi a murit între tâlhari. Ucenicii sar entuziasmaţi să-i spună vestea la care el reacţionează cu dispreţ. Ca toţi raţionaliştii, el le răspunde că nu va crede până când nu va pune degetul lui în semnul piroanelor. A opta zi se arată din nou apostolilor, de faţă fiind şi Toma. Toma evită, dar Iisus îl forţează: *"Adă degetul tău aici şi vezi mâinile mele şi adă mâna ta şi pune-o în coasta Mea şi nu fii necredincios, ci credincios."* (Ioan 20.27).

Dumnezeu s'a întrupat în natura omului creat pentru a-şi restaura dumnezeirea potenţială din *"chipul şi asemănarea"* Lui, sau în cuvintele Sfinţilor Părinţi că Dumnezeu s'a făcut om pentru ca omul să devină Dumnezeu.

Învierea Domnului este orizontul în care Dumnezeu şi omul s'au întâlnit în Dumnezeu-Omul. Fără acest orizont, omul conştient de sensul vieţii şi de tragedia morţii nu ar fi putut ajunge să-şi depăşească târâmurile morţii. Ar fi fost mort, deşi viu din punct de vedere biologic, neputându-se împărtăşi din darurile Vieţii, dar Hristos a înviat în numele şi în trupul omului, a devenit frate cu noi ca să ne rugăm împreună aceluiaşi Părinte: *"Tatăl nostru..."* şi care cu moartea Lui a călcat moartea noastră aşa cum de veacuri mărturisim în imnul triumfal al victoriei teandricului asupra lui Thanatos: *"Hristos a înviat din morţi cu moartea pe moarte călcând şi celor din morminte viaţă dăruindule"*.

Pr.Dr.Dumitru ICHIM

CĂTRE CITITORI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia nu împărtăşeşte întotdeuna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului.

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI S'A DOVEDIT A FI UN EŞEC

Andrei BĂDIN

Imediat după alegerile din Noembrie 1996, Preşedintele Emil Constantinescu a anunţat cu surle şi trâmbiţe că promisiunile din campania electorală privind lupta împotriva corupţiei vor fi puse în practică. Pentru a da greutate unui asemenea demers, şeful statului a anunţat ca va înfiinţa pe lângă Preşedinţie şi un Comitet Naţional de Luptă împotriva Corupţiei, condus de Sorin Moisescu, în acea vreme consilier prezidenţial, în prezent Procurorul General al României.

În multe rânduri, la sfârşitul lui 1996 şi începutul lui 1997, Preşedintele Emil Constantinescu a spus că lupta împotriva corupţiei va fi unul din principalele lucruri care ar vrea să-i reuşească în perioada mandatului său de patru ani.

Până în prezent a trecut un an şi jumătate dela promisiunile prezidenţiale şi putem face un bilanţ al luptei anticorupţie. Un astfel de bilanţ trebuia să fie dat publicităţii la începutul lunii Februarie de către Comitetul Naţional Împotriva Corupţiei, dar acest lucru nu s'a mai întâmplat deoarece amintitul Comitet nu a făcut nimic iar filialele locale formate pe lângă Prefecturi şi Primării nu au avut nici o activitate. Practic, într'un cuvânt, lupta anti-corupţie s'a dovedit un răsunător eşec al Puterii de după Noembrie 1996.

La şedinţa de bilanţ a Ministerului Justiţiei, unde Preşedintele Constantinescu a fost prezent, şeful, statului a mărtirisit că dela începutul mandatului său au fost puse pe rol numai 7 (şapte) cazuri de corupţie. Acestea nu au însă nici o rezonanţă, fiind numai nişte găinării faţă de afacerile de milioane făcute în perioada guvernării cripto-comuniste a lui Ion Ilici Iliescu. George Constantin Păunescu, miliardarul roşu Dan Voiculescu, patronul Crescentului, afacerişti veroşi demascaţi în presă, au rămas bine-mersi pe poziţii. Din contră, chiar prind şi mai multă putere.

George Constantin Păunescu nu este cercetat pentru afacerile veroase prin care şi-a construit imperiul şi nici pentru faptul că nu şi-a achitat creditele luate cu dobândă mică dela BANCOREX. Despre Dan Voiculescu, patronul Crescentului, subiectul preferat al lui Petre Mihai Băcanu în paginile *"României Libere"*, se ştie că prosperă în continuare cu afacerile sale, că vrea să-şi facă un canal de televiziune şi că, oricum, o duce mai bine acum, în vremea lui Constantinescu, decât pe vremea tătucului Ilici Iliescu.

Exemplele ar putea continua deoarece există din belşug. Bişniţari ajunşi mari oameni de afaceri există şi printre politicienii români care cu onor fac parte din colaiţia dela Putere. Despra gaşca lui Petre Roman Neulander, a spus destul de bine fostul şef al Corpului de Cotrol al Primului ministru, Valerian Stan, sacrificat fără nici un scrupul de PNŢCD pentru motivul că s'a dat la casele şi afacerile lui Petre Roman şi ale găştii din Aleea Modrogan. Tot aşa s'a întâmplat cu dosarele despre flotă şi trenurile aduse de Traian Băsescu care, dacă ar fi cercetat, ar primi mulţi ani de puşcărie.

Corupţie, Slavă Domnului, există dar nu există corupţi. Singurii care mai apar prin ziare sunt nu ştiu care muncitor amărît care a furat nişte cabluri şi vreo două-trei şaibe, un doctor care a luat mită niscavai kilograme de carne de porc deoarece leafa este mică şi nu îi ajung banii şi alte asemenea exemple.

Eşecul luptei anti-corupţie trebue asumat de preşedintele Ţării şi CDR. Emil Constantinescu trebue să vină în faţa naţiunii şi să explice de ce miliardarii roşii sunt în continuare în libertate. Este o datorie pe care o are şi pe care trebue să o îndeplinească. Şeful statului trebue să spună dacă au existat presiuni politice sau dacă a acceptat compromisuri. Ar trebui poate să mai spună în faţa opiniei publice dacă este adevărat că aceşti miliardari roşii i-au finanţat campania electorală şi dacă acesta este motivul pentru care nu poate să se atingă de ei. Este de datoria sa, iar dacă nu va face acest lucru nu va mai putea veni în anul 2000 în faţa naţiunii şi să ceară votul pentru un al doilea mandat prezidenţial.

VIRGIL MĂGUREANU ÎNCEPE SĂ URCE

Alexe COSTA

Fostul şef al Serviciului Român de Informaţii, enigmaticul Virgil Măgureanu, intrat în politică în toamna anului trecut, se află pe o vizibilă curbă ascendentă în ceea ce priveşte cariera sa de politician. După ce a constituit, împreună cu alte câteva personalităţi Partidul Noua Românie, iată-l pe Virgil Măgureanu în postura de tată al unei alte formaţiuni politice, Partidul Naţional Român. Acesta din urmă s'a născut ca urmare a fuziunii dintre Partidul Noua Românie, Partidul Democrat Agrar din România (cândva formaţiune parlamentară condusă de Victor Surdu) şi Partidul Liberal Creştin condus de Radu Ciuceanu.

Noua formaţiune politică se proclamă a fi de doctrină neoliberală, de centru, republicană şi populară, cuvintele vorbitorilor subliniind din plin acest lucru. Virgil Măgureanu, de exemplu, pe care l-am descoperit abia acum ca fiind un orator de valoare, a spus că principalul obiectiv al partidului este acum să procure, prin politici adecvate, *"mâncare multă şi ieftină, care să ducă la îndestularea oamenilor"*. În ceea ce priveşte situaţia politică, Virgil Măgureanu crede că *"după 1989 cordonul ombilical al legăturii cu fostul regim comunist nu a fost tăiat în întregime şi cetăţenii au simţit acest lucru"*. El este de părere că schimbarea trebue să aibă loc în interiorul oamenilor, *"căci acolo s'a produs prăbuşirea"*.

Înfiinţarea noului partid nu a fost privită cu multă simpatie de toată lumea. Victor Surdu, fostul lider al PDAR pe când agrarienii erau în Parlament, a anunţat public că se retrage din viaţa politică, dezamăgit de dispariţia formaţiunii politice pe care o ridicase din nimic. De asemenea, un grup de persoane din Partidul Liberal Creştin nu au fost de acord cu fuziunea şi au considerat-o ilegală, dar părerea lor nu a fost luată în seamă de noii conducători ai Partidului Naţional Român.

Elementul cheie al întregului partid este, însă, fostul şef la SRI, Virgil Măgureanu. Mulţi i-au prevestit o carieră politică de excepţie, bazată şi pe informaţiile şi documentele pe care acesta le-ar avea de pe vremea când conducea cel mai puternic serviciu de informaţii din România. Măgureanu, pe baza acestor date, este considerat a fi unul dintre cei mai de temut oameni din ţară, pe care multe partide l-ar fi dorit alături. Aşa că, până la înfiinţarea acestui nou partid, Virgil Măgureanu era văzut ba în PDSR, ba în PD, ba chiar şi ntr'unul din partidele dela putere. Decizia sa de a merge în continuare alături de un partid abia înfiinţat a uimit, dar nu ar fi primul lucru pe care l-a făcut Măgureanu şi a lăsat toată lumea cu gura căscată. Rămâne de văzut dacă fostul şef al SRI va continua să caute permanent noi alianţe, pentru a ajunge, de jos în sus, împreună cu PNR, într'o mare formaţiune politică, sau va prefera să consolideze înfiinţata alianţă. La cât de imprevizibil s'a dovedit până acum, probabil că Măgureanu caută... o a treia variantă.

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

*DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA
ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

DUREROS CONFLICT INTERCONFESIONAL LA CLUJ

Bogdan COSTEA

Nimeni nu şi-ar fi închipuit vreodată că municipiul Cluj va trăi momente îngrozitoare ale unei confruntări violente între slujitorii Bisericii Ortodoxe şi cei ai Bisericii Greco-Catolice. O adevărată noapte a Sfântului Bartolomeu petrecută la lumina zilei, manifestări de intoleranţă cum nu s'au mai văzut niciodată în România. Este greu de crezut că într'o ţară ce se vrea democratică icoanele pot fi răsturnate, călcate în picioare şi peste ele se pot împărţi pumni, picioare, vorbe de ocară, şi totul potrivit unui singur principiu, unei singure vini: de a fi ortodox sau de a fi greco-catolic.

Dar iată faptele care au cutremurat pe toată lumea şi au fost comparate ba cu evenimentele dela Târgu Mureş, ba cu căderea Caritasului din Cluj.

Subiectul disputei a fost Catedrala *"Schimbarea la faţă"* din Cluj, revendicată de ani de zile atât de credincioşii ortodocşi, cât şi de cei greco-catolici. Cu două săptămâni în urmă, judecătoria este cea care soluţionează disputa şi decide că, Catedrala *"Schimabarea la faţă"* aparţine Greco-Catolicilor. Executarea judecătorească a deciziei urma să aibă loc peste două săptămâni, în ziua în care, până la urmă, vor avea loc dureroasele evenimente ale confruntării între credincioşii celor două biserici.

Neîmpăcaţi cu ideea cedării Catedralei, credincioşii ortodocşi s'au adunat în faţa lăcaşului în ziua în care judecătoria decisese ca *"Schimbarea la faţă"* să devină a Greco-Catolicilor. Aceştia din urmă, la rândul lor, s'au strâns în piaţa mare a oraşului. Tensiunea era prezentă peste tot. Preotul ortodox Titus Moldovan, protopopul *"Schimbării la faţă"*, este somat să părăsească biserica dar, în baza unei decizii de ultimă oră a Judecătoriei, de a amâna cu câteva zile punerea în posesie, se împotriveşte. Între timp, pe o uşă lăturalnică, în biserică intră peste 50 de tineri greco-catolici. Ortodocşii prezenţi în biserică sunt somaţi să plece: *"Voi ieşiţi afară!"* strigă Greco-Catolicii, din ce în ce mai mulţi în interiorul bisericii. Dintr'o dată totul explodează. Pumni, picioare, se smulg icoane şi se folosesc ca bâte. Nimeni nu mai ţine cont de nimic. Se loveşte cu scaunele, cu bâtele, cu pumnii, se înjură, se urlă. Icoana Maicii Domnului este răsturnată şi fanaticii o calcă în picioare. Preoţii nu se dau în lături nici ei dela sacrilegiul îngrozitor care nu mai poate fi oprit. Poliţia încearcă să intervină, dar fără nici un folos. Mai mult, un reprezentant al Poliţiei, prezent în biserică, pentru a încerca să liniştească spiritele, este gata să fie linşat pentrucă nu a răspuns repede dacă este ortodox sau greco-catolic. *"Mori dacă nu eşti ca noi"* se aude din toate părţile în sfânta biserică.

După aproape două ore şi jumătate de Apocalipsă, credincioşii ortodocşi părăsesc biserica. Poliţia şi Jandarmeria înconjoară locul şi îl declară de periculozitate maximă. Accesul în biserică este interzis. Biserica este evacuată şi priveliştea rămasă în urma este îngrozitoare. Devastare totală, sânge pe jos, icoane rupte, scaune sparte, bucăţi de haine pe jos... Totuşi, până la urma un grup de circa 50 de Greco-Catolici revin în biserică şi se baricadează acolo cu provizii pentru mai multe zile. Nimeni nu mai poate pătrunde. *"Suntem gata să murim"*, spun cei din biserică. Nu e, însă, nevoie. Cel puţin pe moment, lucrurile se liniştesc şi biserica este a Greco-Catolicilor. De atunci, dela evenimentele de groază care au avut loc, biserica este păzită în permanenţă de grupuri ale Greco-Catolicilor, care se tem că Ortodocşii ar putea încerca să recucerească lăcaşul pierdut. Tensiunea la Cluj este în continuare la cote maxime. E greu de spus cum se vor termina toate aceste evenimente îngrozitoare. Cert este că cele petrecute la Cluj au reprezentat o mare ruşine pentru cei ce au iniţiat şi apoi întreţinut focul luptei. Şi numai Dumnezeu ştie cum se va rezolva războiul interconfesional dela Cluj.

SCANDALUL DELA AMBASADA DIN BONN

Aurel BĂDĂIAN

Procuratura germană a dat publicităţii un anunţ privind implicarea unor înalţi diplomaţi ai Ambasadei României din Bonn în transmiterea de documente false către pungaşii români care acţionează în Germania şi care, deja de mai mulţi ani, ţin capul de afiş al principalelor ziare.

Procurorul din Köln a declarat că hoţii români care acţionează în Germania au fost atenţionaţi de poliţiştii din Craiova că au intrat în atenţia organelor judiciare germane. Înaltul demnitar german a spus că nu a comunicat părţii române date privind ancheta, deoarece şi-a dat seama că răsuflă informaţii.

Scandalul din Germania a apărut cu o zi înainte ca Preşedintele Constantinescu să inaugureze Târgul de Carte dela Leipzig, unde România este invitat de onoare. Şeful statului a cerut o anchetă dură, dar deocamdată nici un fel de date nu au fost publicate.

Ambasadorul român din Bonn este ţărănistul Tudor Dunca, care nu a dat nici o replică la acuzele oficiale germane. În schimb, un purtător de cuvânt al Ambasadei României la Bonn a precizat că serviciul consular a dat paşapoarte doar unor Români care îşi pierduseră actele.

Oricum, situaţia aduce un nou punct slab pentru imaginea României în străinătate, în special în Germania, ţara care este dorită de Bucureşti ca principal partener european, dela care se aşteaptă mai mult decât dela Franţa.

TELEDIVERTISMENTUL POLITIC ROMÂNESC

—Emil-Coriolan DUMITRU—

În ultimii ani, a intrat în obiceiul Românilor ca atunci când se abordează un subiect politic, care se dorește să fie serios, să se refere întotdeauna la o dată precisă. Mai exact, în discuțiile între persoane, în articole sau comentarii în presă, radio și televiziune anul de referință este 1989. Dar dela această dată, crucială în istoria României, faptele nu pot intra în istorie întrucât ele sunt încă atât de raportate unele altora că nu se pot așeza de sine stătătoare.

Discuția politică se poartă oriunde și de către oricine. Cei care în sondaje apar ca *"indiferenți"* politic, aceștia, de fapt, se apără de săcâielile curioșilor și devin subit activi când sunt contrazișI în opinia lor intimă. În acest sens, partizanatul politic este atât de manifest încât, paradoxal, marja de eroare, cu plus sau minus, nu mai reflectă realitatea. Ar trebui să tragem, de aici, concluzia că sondajele reflectă numai interesul politic al momentului și că obiectivitatea lor este sub semnul îndoielii, iar numărul acestora, cu rezultate atât de contradictorii, exprimă gradul de manipulare. Și, totuși, pe sondaje se bazează oriunde marile strategii politice. La noi experții le flutură ca pe un steag, naivii cred în ele și împreună pornesc la lupta cea mare. Cei care le-au comandat zâmbesc ascuns cu gândul la victorie, știind că și adversarii cunosc secretul lui Polichinelle.

Psihologii politici au întotdeauna asul în mânecă. În momentul oportun, ei scot în scenă analiștii politici. Aceștia execută comanda psihologică politică a unui partid. Cititorul de presă, ascultătorul de radio sau privitorul TV uneori este intrigat de stupiditatea analistului. Dar, potopit de argumente, se convinge sau plutește în derivă. Sămânța îndoielii poate da roade.

Importantă este crearea de opinie. Opinia publică trebue creată și apoi cucerită. Modern, mass-media stă la îndemână. Dintre aceste mijloace, televiziunea are cele mai mari șanse. Presa are tirajul limitat și cititori pe măsură, radioul are un impact similar, rămânând ca televiziunea să acopere, prin calitățile specifice, nu segmente, ci majoritatea populației.

În această situație, televiziunea s'a dovedit a fi *"ultima ratio"*. Năvala de realizatori TV în toate domeniile o dovedește din plin, iar politicul se înfruptă cu nesaț din succesul dinainte asigurat. Se știe că crearea de opinie falsă are șanse egale cu adevărul, cu bunul simț. Privitorul TV trebue să digere ușor minciuna. Când aceasta este oferită ofensiv, șansele sunt estimate ca fiind certe.

Aici intervine însă acel enigmatic factor *"X"* - necunoscuta. Rădăcinile acestui factor sunt atât de adânci că ar trebui ca numai el să constituie un studiu. Revoluțiile îl confirmă.

În mod normal, opinia publică este expresia normală a societății civile. Sănătatea societății civile se repercutează până la limitele ei superioare, respectiv factorii responsabili - administrație, economie, cultură, social ș.a.m.d., fără a fi uitată sfera politicului. Oamenii se referă mereu la societatea ideală, deoarece permanent au năzuința binelui și în numele lui se străduiesc zi de zi. Unii ies în evidență mai pregnant - sunt oamenii de bună-credință. Alții, în numele și slujindu-se uneori de buna-credință ca de un paravan, slujesc interese personale și, categoric, de grup politic. Aici diversitatea este aproape nebănuită, dar, în esență, ea este convergentă - adică cucerirea puterii de stat.

Revenind și selectând numai un segment, deloc minor, din panoplia mijloacelor de coerciție a oamenilor pentru a-i aduce la starea de turmă docilă, acela este *"mass-media"*. Trebue precizat, ab initio, că referirea se face numai asupra activității negative a acesteia. Puterea sa de a inculca în mintea oamenilor o idee este imensă. Ori, tocmai de această putere se servesc grupurile politice de interese pentru a accede la a stăpâni o țară. Televiziunea le stă la îndemână. Politicienii o știu și nu îi iartă pe naivi.

Juvenal spunea că în perioada de decadență a Romei poporul nu mai avea alte ambiții decât pâinea și circul. Cârmuitorii popoarelor au înțeles repede că pentru a stăpâni trebue să ofere supușilor tot pâine și, mai ales, circ. Astfel că latinescul *"Panem et circenses"* a devenit un concept al dictatorilor, iar istoria, până în zilele noastre, ne-a oferit, din păcate, prea multe exemple. Pentru Români, circul comunist este un exemplu de tristă amintire, dar nu o perioadă revolută. Anul 1989 a deschis pentru Români un nou timp istoric - tranziția.

În Decembrie 1989, puterea a fost preluată de o altă echipă comunistă, în frunte cu Ion Ilici Iliescu, ce nu s'a sfiit să asigure revoluționarii și poporul înfierbântat că a căzut dictatura ceaușistă care a întinat idealurile comunismului, că se deschid perspective luminoase pentru ca acestea să aducă iar fericire poporului. Avântul comunist din balconul partidului s'a izbit de huiduiala străzii. Într'un tempo alert a fost schimbată partitura. Comunismul a fost dezbrăcat și artizani laborioși au prezentat treptat neocomunismul democrat, versiune a noii case de modă postcomunistă.

În primii șapte ani, neocomuniștii s'au străduit din răsputeri să convingă un popor că e prost (stupid people) și că îi sunt necesari 20 de ani de tranziție.

Celor care au huiduit în Decembrie '89 le-au trebuit tot șapte ani să se adune și să înțeleagă că nu sunt *"stupid people"*. În toamna lui 1996, cu forțe firave, este ales un președinte democrat, dar guvernul este o coaliție cu o fracțiune destul de prost mascată a neocomuniștilor de tranziție, o alianță cu una din petalele fostului FSN.

Acum este momentul când începe circul românesc de tranziție. Se dezlănțuie o furibundă propagandă împotriva a tot ce a fost, este și dorește să devină România ca țară și neam. Una din direcții este atacul împotriva exercitării funcției executive a statului - guvernul. Circul prin care se încearcă dovedirea incapacității guvernamentale este evident. Tam-tamul este puternic și greu de îndurat.

Radioul și presa având în acest concert o audiență specială, o parte din protagoniștii acestora, cu osebire din presă, au năvălit pe micile ecrane.

Seară de seară privitorul TV este supus unei dileme, adică unui raționament care cuprinde două alternative contradictorii și condiționale care duc la aceeași concluzie, dar și două alternative defavorabile. Totul depinde de grila programului TV și, iată, se ajunge la origine, la idee, la patronul postului și, simplu, la doctrina pe care o slujește mascat acesta. Este însă prea riscant să se afirme direct despre un anume post TV că este un reflector NEOTV de partid. Dar, sub semnul obiectivității, al independenței de opinie, se duce o luptă subtilă. Se urmărește tactic menținerea unei stări de spirit favorabile și strategic restaurarea comunistă.

Deci, ideea teledivertismentului politic în România nu este o întâmplare și nici o reușită sănătoasă a umorului social și al societății românești. Teledivertismentul politic este o activitate concertantă, fixată în grile de programe, concepută și definită de realizatori cu osârdie pentru neuitarea recentei jumătăți de secol din istoria românească.

Seară de seară privitorului TV i se inculcă imagini și vorbe tâlcuite într'o suită, mai degrabă avalanșă, că nu îi mai rămâne timpul să se regăsească cu sine, să distingă altceva decât melodia caterincii comuniste.

Pe micile ecrane, în calitate de invitați permanenți, se perindă câțiva gazetari, cu fețe grave, care abordează pe oricine este susceptibil să aibă imagine publică în România. Realizatorii, de conivență cu gazetarii invitați și cu statut de gazde, îl foarfecă pe omul politic că, deși acesta își demonstrează adevărul, imaginea lui este asociată cu a victoriosului înfrânt. Dela președintele țării, primul ministru și până la omul politic de rând se arată că efortul lor spre mai binele României este o *"muncă de Sisif"*.

Seară de seară, unele emisiuni trecând mult de miezul nopții, omul telespectator își primește doza, mai exact drogul. I se permite să intervină și în direct. Reproșurilor de prearanjamente li se replică cu inocență că furia proletară nu poate fi oprită. Asistăm neputincioși la cel mai perfect simulacru de democrație.

Acest fenomen, care face vogă, a avut totuși, la apariția lui, un moment de vârf, singular, antologic - Mircea Dinescu cu Ion Ilici Iliescu și un personaj mut, moderatorul. Dar în amintirea acestui moment antologic al teledivertismentului politic, telespectatorul își ia în fiecare seară și noapte pilula NEOTV, fără prescripții medicale, dar, fără îndoială, cu certe reacții adverse.

Dacă despre asemenea emisiuni politice și jalnicile lor personaje nu se poate vorbi fără imunitate parlamentară, pe scena teledivertismentului politic românesc trec însă în față două seriale despre care se poate spune că exprimă cel mai rafinat prost gust oferit Românilor la sfârșit de săptămână.

Cu o eschivă la deontologia profesiei, o anumită parte a TV programează duminical un oracol de Dămăroaia cu *"Profeții despre trecut"*, respectiv pe Silviu Brucan, care terfelește tot ce este sfânt în România și pentru Români. Faptul că majorității îi repugnă emisiunea, nu îi oprește pe promotori să continue. Dacă cineva ar introduce în timpul emisiunii o bandă sonoră de tip american cu râsete, ridicolul ar deveni cu adevărat teledivertisment. Acel cineva este sigur teleprivitorul.

Ținut cu greu sub obroc, un alt notoriu și public comunist, Adrian Păunescu, apare Sâmbăta pe un alt post TV, cu emisiunea *"Schimbul de noapte. Mereu despărțiți. Mereu împreună."* Marele tribun de tristă faimă, înconjurat de o adunătură de cenaclu pe măsură, își revede renăscând visul apologetic - comunismul cu față umană, în care nu încetează să creadă. Emisiunea în gândirea și dorința păunesciană de astăzi ar trebui să poarte numele *"Cântarea României în tranziție"*. Cântărețul de osanale comuniste dorește să ne convingă cu muzică și versuri că *"nimic nu e pierdut / putem avea ce am avut / ba mai mult decât atât"* etc., etc.

Circul tranziției românești.

Față de cele de mai sus, deloc retorică dar succintă, se pune însă întrebarea: *"Cui prodest?"*.

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA
PENTRU PRIMA DATĂ ÎN CANADA
O COMPANIE ROMÂNEASCĂ DE TRANSPORT AERIAN DESCHIDE O RUTĂ ÎNTRE BUCUREȘTI ȘI TORONTO
JARO & TEC
UN PREȚ INCREDIBIL
Toronto-București și retur
$ CAD 799
Toronto-Timișoara și retur
$ CAD 799
EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune prețuri pentru călătorii către orice destinație și servicii sunt GARANTATE
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=$59.33
peste 25lb $3.79Kg.
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe
NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE
VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
Tel: (416) 463-6000 * Fax: (416) 463-7990 * Tol free: (800) 335-5641
MONTREAL, Quebec, Tel: (514) 489-2520

DOAR PREȘEDINTELE

—Alexandru COSTESCU—

Niciodată în România președintele statului nu a atins o cotă de popularitate atât de mare ca a Domnului Emil Constantinescu în acest moment! Pur și simplu, președintele pare a fi rămas acum singura rază de soare, singura speranță a Românilor, singurul om care mai face ca încrederea în politică și, mai ales, în poiticieni, să nu se piardă cu totul...

Am stat și m'am gândit, de unde această încredere fenomenală a populației în președinte? Ce a făcut Emil Constantinescu pentru a fi atât de popular?

În primul rând, președintele s'a mulțumit mai mult cu rolul de observator în agitata noastră viață politică și a intervenit numai în cazuri extreme. Iar atunci când a făcut-o, s'a exprimat ferm, decis, zeușind de multe ori ca prin intervenția sa să detensioneze situații extrem de încordate. Domnia sa a avut o bună relație și cu sindicatele, mijlocind de câteva ori, în situații limită, relația lor cu guvernul.

Emil Constantinescu a mai atras recent, încă o dată, un val de simpatie populară. Având pe masa de lucru o lege emisă de guvern și aprobată de Parlament privind salariile și îndemnizațiile miniștrilor și parlamentarilor, el a refuzat să semneze și, implicit, a anulat această lege pe motiv că salariile sunt prea mari! Ba, mai mult, el a spus că și salariul pe care i l-a fixat legiuitorul este prea mare și nu-l poate accepta! Normal, o asemenea atitudine, în condițiile în care populația face nu de puține ori eforturi financiare deosebite pentru a trăi la limita subzistenței, nu poate decât să prindă. *"Suferim împreună, ne bucurăm împreună"*, spune președintele adunând în continuare un imens capital politic.

Deși legat puternic de Convenția Democrată, Emil Constantinescu nu s'a exprimat niciodată decis de partea acestei formațiuni politice, preferând să rămână echidistant și să se mențină pe o poziție în care nu a afectat imaginea nici unui partid. Ultima ocazie cu care președintele *"a ieșit în față"* a fost criza guvernamentală PNȚCD-PD. Chiar dacă unii - din opoziție - l-au acuzat că a luat partea țărăniștilor, Emil Constantinescu a dovedit multă fermitate, și-a exercitat cum nu se putea mai bine prerogativele.

AVOCATUL POPORULUI ÎN ROMÂNIA

—Av. George VASU—

Instituţia Avocatul Poporului s'a introdus prin art.55-56 din Constituţia României, votată la 21 Noembrie 1991. Este o instituţie primară în România, ea ne mai figurând în Constituţiile anterioare din ţara noastră. Este o instrumentare complimentară pentru controlul executivului de către parlamentul ţării. Avocatul poporului *"obudsman"* a apărut acum 180 de ani în Suedia, însă se pare că originea instituţiei trebue căutată în Egiptul antic, Grecia antică, ea putând fi însă şi romană, chineză, indiană, islamică sau spaniolă. În orice caz, Suedia este ţara care a reglementat instituţia în forma modernă, forma din care s'a inspirat şi Parlamentul României.

După mai bine de un secol, sub diferite denumiri, această instituţie s'a extins în numeroase ţări, excepţie făcând ţările comuniste. Astfel, instituţia *"obudsman"*-ului o găsim în 1919 în Finlanda, în 1952 în Norvegia, în 1954 în Danemarca, în 1957 în R.F. Germania, în 1969 în Marea Britanie, în 1973 în Franţa, în 1974 în Italia, în 1977 în Austria, în 1981 în Spania şi în 1987 în Polonia. Instituţia există astăzi şi în U.S.A, Hawai, Australia, Elveţia, Cipru, Canada, Noua Zeelandă şi în multe alte ţări.

În orice caz, Suedia este ţara care reglementează această instituţie în forma ei modernă, astfel că Parlamentul român s'a inspirat dela *"obudsmanul"* suedez.

Potrivit art.55 din Constituţie, Avocatul Poporului este numit de Senatul României, conform Legii 35/1997 şi Regulamentului de funcţionare, publicat în M.Of.347 din 9 Decembrie 1997.

Avocatul Poporului nu poate îndeplini nici o altă funcţie publică sau privată, atâta timp cât se află în această funcţie. El îşi exercită atribuţiunile din oficiu sau la cererea persoanelor lezate în drepturile şi libertăţile lor, în limitele stabilite de lege. Autorităţile publice sunt obligate să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuţiunilor sale.

Avocatul Poporului, conform art.57 din Constituţie este obligat să prezinte Parlamentului (Camera şi Senat) un raport anual sau de câte ori i se cere de către Parlament.

Aceste rapoarte pot conţine recomandări privind legislaţia sau măsuri de altă natură pentru ocrotirea drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor.

În activitatea sa, Avocatul Poporului este independent faţă de orice autoritate publică. El nu poate fi supus unui mandat imperativ sau reprezentativ. Nimeni nu îl poate obliga pe Avocatul Poporului să se supună instrucţiunilor sau dispoziţiilor sale. Cu alte cuvinte, este singura autoritate de stat, care nu are nici şefi, nici conducători, având independenţă absolută faţă de organele statului.

Cu alte cuvinte, Avocatul Poporului este singura autoritate în stat care are independenţă absolută faţă de organele statului român.

La cererea persoanelor lezate în drepturile şi libertăţile lor sau datorită unor motive întemeiate, Avocatul Poporului poate decide asupra caracterului confidenţial al activităţii sale.

Avocatul Poporului are şi doi adjuncţi care îl ajută în exercitarea mandatului.

Avocatul Poporului are mai multe atribuţii, care sunt enumerate în art.13 din Legea 36/1997, dintre care amintesc:

(a) primeşte şi repartizează cererile persoanelor lezate prin încălcarea drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti de către autorităţile din administraţia publică şi decide asupra acestor cereri;

(b) urmăreşte rezolvarea legală a cererilor primite;

(c) cere autorităţilor sau funcţionarilor administraţiei publice implicaţi în cauză încetarea încălcării drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti, repunerea în drepturi a petiţionarului şi repararea pagubelor.

Avocatul Poporului îşi exercită atribuţiile din oficiu sau la cererea persoanelor interesate. Cererile pot fi adresate de orice persoană fizică, fără deosebire de cetăţenie, vârstă, sex, apartenenţă politică sau convingere religioasă. Cererile trebue să se facă în scris, indicându-se numele şi adresa persoanei lezate în drepturi şi libertăţile încălcate, precum şi autoritatea administrativă sau funcţionarul public în cauză.

Cererile nesemnate (anonime) sau cele mai vechi de un an dela data la care persoana în cauză a luat cunoştinţă despre faptele care fac obiectul plângerii, nu se iau în seamă.

Avocatul Poporului poate respinge, motivat, cererile vădit nefondate sau poate cere date pentru analiza şi soluţionarea cererilor.

Nu fac obiectul activităţii Avocatului Poporului şi vor fi respinse fără motivare cererile privind actele emise de Camera Deputaţilor şi Senat, de Guvern sau de Preşedinte.

Mandatul Avocatului Poporului încetează înainte de termen în caz de demisie, revocare din funcţie, în caz de imposibilitate de a-şi îndeplini atribuţiile mai mult de 90 de zile constatate prin examen medical de specialitate sau în caz de deces.

Revocarea din funcţia de Avocat al Poporului ca urmare a încălcarii Constituţiei şi a legilor, se face la propunerea Biroului Permanent al Senatului, pe baza raportului Comisiei Juridice de numiri, disciplină, imunităţi şi validări, cu votul majorităţii senatorilor.

Această instituţie constituţională în România, în faza de organizare, nu ştim dacă are solicitudine.

TRADIŢIA, CARE NE FACE LIBERI

—— Alexandru NEMOIANU ——

În ultimele câteva luni, cu voia lui Dumnezeu, structurile comuniste din România finalmente au colapsat. Comunismul a primit lovitura de moarte, formele lui cele mai vizibile şi mai pernicioase au fost doborâte dar, am fi naivi dacă am crede că rămăşiţele lui rămase între noi nu sunt periculoase şi, măcar potenţial, capabile să regenereze coşmarul comunist.

Vreme de cincizeci de ani nevrednica adunătură de răufăcatori şi venetici, cunoscută sub numele de *"comunişti"*, a făcut un rău care va chinui suflete şi va hăitui memorii pentru foarte multă vreme de acum înainte. În România, poate mai mult decât în alte ţări ale Europei Centrale şi de Rasărit, comuniştii au făcut rău nu numai pentrucă programele lor slăbănoage nu puteau produce decât ruină, dezastru şi pustiu dar şi datorită faptului că au urît cu înverşunare tot ce era românesc. Comuniştii în România au fost un trup străin, adunat din răufăcători şi din venetici, şi ei au urmărit cu înverşunare să fărâme tot ce era autentic românesc şi mai ales tradiţia creştină şi naţională, care i-a definit, îi defineşte şi le dă Românilor rost de a fi.

În această lumină cei care azi, mânaţi de un secularism fanatic şi imobilizaţi de sentimente anti-naţionale la limita indecenţei, caută să *"teoretizeze"* şi să acrediteze ideea că răul comunist, măcar în parte, s'ar datora *"tradiţiilor"* româneşti, care în mod necesar ar duce la totalitarism, fac un imens rău.

Aceşti indivizi, intelectuali decăzuţi şi definiţi ca *"elită de mahala"*, stau în solda celor care voiesc să *"internaţionalizeze"* Răsăritul Europei sub forma eliminării tuturor trăsăturilor care dau personalitate acestui colţ de lume. De fapt, tot mai mult cred că bolşevismul ultimilor cincizeci de ani nu a fost decât prima etapă dintr'un plan mai vast de anihilare a Neamului Românesc ca entitate semnificativă.

Comunismul a reprezentat etapa *"sălbatică"* a acestui plan. Brutalitatea, mârşăvia, crima odioasă aveau ca scop să arunce Neamul Românesc în stare de şoc, incapabil să mai acţioneze şi reacţioneze, raţional, etic şi moral. Această primă etapă ar trebui să fie urmată de mizerie materială sordidă care însă să fie organizată în structuri capabile să recruteze şi promoveze. Cei care ar abandona tradiţia Neamului lor ar urma să fie răsplătiţi cu prosperitatea materială dar, în mod necesar, ar trebui să devină promotori ai materialismului abject şi anti-românismului indecent. Cazul *"elitei de mahala"*, al intelectualilor decăzuţi, ne stă în faţă ca exemplu tare! Nu trebue să credem neapărat că un asemenea plan este *"condus"* din umbră de un grup organizat tradiţional. Ce am numit *"plan"* ar putea să fie la fel de bine numit model istoric. Modelele istorice sunt promovate prin grupuri de interes şi ele sunt acceptate sau respinse de popoare. Cred că modelul internaţionalismului indecent, al secularismului sălbatic va fi respins de Români.

Românii sunt un popor străvechi, cu o imensă şi îndărătnică personalitate. Această personalitate înseamnă, în primul rând, vocaţia pentru statornicie. Aflaţi în calea tuturor răutăţilor, Românii au ales să dovedească din nou şi din nou, că *"am fost şi'om fi"* şi că *"apa trece, pietrele rămân"*. Statornicia românească nu înseamnă numai iubirea unui loc geografic, a pământului românesc, ci înseamnă mai ales dăruirea totală către *"spaţiul românesc"* care înseamnă loc geografic dar mai ales înseamnă înţelegere a vieţii, aderenţă necondiţionată la un model existenţial în nimic inferior altor modele existenţiale.

Vorbind despre personalitatea colectivă a Românilor nu trebue să ne amăgim în a crede că ea ar fi în mod necesar cuceritoare. Realist vorbind, cei care sunt ostili Românilor sunt mai mulţi decât cei cărora le suntem dragi. Iar în asta nici măcar nu ar trebui să aflăm motiv de mâhnire. În materie de adevăr şi stare morală, criteriul majorităţii nu are nici un fel de relevanţă, iar cei cuminţi întotdeauna au fost şi vor fi mai puţini decât cei proşti!

Ceea ce ar trebui însă să înţelegem bine este faptul că o personalitate puternică şi încăpăţânată nu poate fi păstrată decât cu grijă şi trudă. În primul rând, să ne aducem aminte că această personalitate s'a alcătuit cu greu pe temeiul fricii de Dumnezeu, al unităţii de credinţă şi al identificării dintre om şi pământul strămoşesc şi mai ales pe respectul necondiţionat pentru tradiţia naţională care înseamnă lucrarea vie a duhului care este pecetea personalităţii româneşti.

În momentul de faţă, Neamul Românesc trece printr'o binecuvântată stare de rebeliune împotriva răului care l-a apăsat de peste jumătate de veac. Dar starea de rebeliune înseamnă doar respingerea răului şi recunoaşterea faptului că noi căi sunt necesare. Într'un anume fel, starea de rebeliune se poate asemui *"chipului"* după care am fost făcuţi, este o stare potenţială. Pasul următor este cel de a afla calea şi aceasta ne aşează în categoria *"asemănării"* cu Cel ce ne-a făcut şi înseamnă stare activă, efortul de a face opţiuni şi truda de a le urma şi împlini.

Pentru Români, calea ar trebui să fie realăturarea la tradiţia rodnică. Tradiţie care înseamnă simţirea vie şi pururea înnoitoare a duhului care în tot lungul istoriei ne-a învăţat rostul de a fi, ne-a dat continuitate, ne-a făcut *"una"*, ne-a făcut şi ne poate face liberi.

DOCTOR DE FAMILIE

—Bogdan COSTEA—

Între crize guvernamentale şi jocul de-a demisia, între căderea leului şi scumpirile din ce în ce mai agresive, Românul mai are acum o grijă pe cap: doctorul de familie. Pentru cei care nu ştiu, Ministrul Sănătăţii a emis un ordin prin care până la 31 Martie fiecare cetăţean al ţării este obligat să îşi aleagă un medic personal, în evidenţa căruia să se afle. Numai acest medic ar avea dreptul primului control al pacientului său, numai el făcând recomandările pentru tratament, trimiterile la spital sau către alţi medici. În cazul în care acest medic nu există, pacientul va trebui să plătească tratamentul integral, să se descurce singur în *"jungla"* unui mare spital şi, mai pe scurt, să se simtă fără nici un ajutor.

Toate bune şi frumoase, aşadar, cu doctorul de familie, mai ales că pacienţii nu trebue să plătească nimic la înscriere. Numai că... lucrurile nu sunt nici pe departe aşa cum par la prima vedere. În Bucureşti, dacă ar fi să raportăm numărul de medici generalişti la cel al populaţiei ar rezulta că un singur medic să aibă în grijă circa 3.000 de pacienţi, să îi cunoască pe toţi, să le ştie bolile, să fie oricând, zi-noapte, la dispoziţia lor, să îi însoţească la spital când e nevoie.... Ceea ce, practic, e imposibil. De asemenea, pacientul trebue să vină la medicul său cu fişa personală, iar aceasta, în foarte multe cazuri, nu există... De când s'a lansat această campanie, pe toate posturile de televiziune apar doctori pur şi simplu disperaţi, care spun că în loc de meserie trebue acum să facă fişe noi pentru bolnavi, toată ziua, să completeze noi formulare de luare a pacienţilor. *"Stăm de dimineaţă şi până noaptea numai pentru a-i înscrie pe pacienţi, nu mai avem timp de consultat, de nimic"* spun medicii.

În multe oraşe de provincie situaţia e şi mai disperată. Sunt oraşe care au doar 5-6 doctori generalişti la care lumea se îmbulzeşte pe rupte. În multe locuri situaţia medicală e pur şi simplu paralizată, doctorii transformându-se în ultima lună în secretare...

Sistemul doctorului de familie poate fi o soluţie pentru un act medical mai bun şi la noi. Numai că trecerea dela un sistem supercentralizat, cum a fost cel comunist - care s'a menţinut şi în anii care au trecut, cu responsabilităţi personale ale medicilor, nu se poate face la comandă, în trei luni, ci mult mai elaborat, cu răbdare şi calm. Altfel, riscăm ca şi această idee bună să se piardă, să se demonetizeze aşa cum s'a întâmplat şi cu altele. Care, la prima vedere, au fost foarte bune, dar nu au avut nici o şansă să fie transpuse în practică.

STRĂIN ÎN PROPRIA ŢARĂ

Mihai GHEORGHIU

În anul de graţie 1918, Iuliu Maniu declara un lucru care a rămas valabil şi astăzi, şi anume: *"Nu vrem să devenim din oprimaţi, opresori"!*

Clarviziunea marelui om politic şi patriot care a fost Iuliu Maniu transpune prin intermediul nemijlocit al respectivei fraze, nu numai o idee proprie ba mai mult, însăşi voinţa unei întregi naţiuni române în baza unor tradiţii şi însuşiri proprii, şlefuite pe tot cursul istoric al existenţei sale.

Este inutil poate a mai aminti ba, mai mult, chiar a exemplifica în susţinerea afirmaţiei, faptul incontestabil că naţiunea română a fost dominată întotdeauna de tradiţii şi sentimente paşnice şi asta împotriva configuraţiei mondiale şi mai ales zonale extrem de nefaste a căror victimă a cazut pradă, în nenumărate rânduri.

Poporul român este incontestabil un popor de gintă latină, dominat de sentimente calde, un popor ai cărui oameni sunt deschişi, săritori, prietenoşi şi mai ales iubitori ai *"sevei"* din care au răsărit, o sevă înmiresmată cu harul muncii lor şi înnobilată de sângele curs în apărarea pământului strămoşesc. Torsiunile istorice, migraţia din cele mai vechi timpuri, bogăţia naturală a pământului, frumuseţea, clima precum şi mai ales omenia locuitorilor acestui spaţiu carpato-dunărean, au dus nemijlocit la o populare crescândă şi constantă şi mai ales la o omogenizare reală, ce a format şi formează în fapt însăşi naţiunea română.

Astfel în România, alături de locuitorii originari, au conviеţuit şi conviеţuiesc bucurându-se de toate prerogativele acestei naţiuni de sine stătătoare, Germani, Maghiari, Evrei, Sârbi... care au suferit sau s'au bucurat împreună, în funcţie de *"momentele"* istorice prin care întreaga naţiune a trecut de-a lungul timpului. Desigur că aceştia au contribuit direct şi nemijlocit la formarea şi chiar şlefuirea culturii naţionale prin *"amprenta"* caracteristică a gintei pe care o reprezentau şi o reprezintă şi pe care au imprimat-o direct culturii şi obiceiurilor noastre.

A delimita aceste naţiuni conlocuitoare de apartenenţa la naţionalitatea şi drepturile şi prerogativele acesteia, ar însemna nu numai o aberaţie, ba mai mult, un sacrilegiu, fapt pe care Românii l-au înţeles ca atare, lucru dovedit pe deplin prin felul în care respectivele naţiuni conlocuitoare au fost şi sunt tratate, bucurându-se, fără nici un fel de deosebire, de aceleaşi drepturi. Pot să afirm fără teama de a greşi, eu însumi fiind la urma urmei din nefericire tot un emigrant, că minorităţile din România se bucură de reale şi incontestabile drepturi şi numai o persoană de rea credinţă ar putea contesta această afirmaţie, în susţinerea căreia aş putea umple cu uşurinţă, multe pagini.

Pe de altă parte, este doar în firea umană, deci fapt perfect normal, că omul îşi înalţă mereu şi necontenit ştacheta năzuinţelor, spre un *"mai bine"*, acel *"bine"* curat pe care îl caută şi mai ales îl perfecţionează necontenit dar... *"De aici şi până la a încerca să-ţi arogi mai multe drepturi decât are etnia română, mi se pare un lucru de neadmis, de neconceput chiar"*.

Desigur că ceea ce anumite grupări maghiare din România încearcă cu deosebită tenacitate şi perseverenţă să obţină, denotă din plin, nu numai lipsa unei motivaţii reale în baza căreia ar fi îndreptăţiţi să-şi exprime nemulţumirile şi implicit pretenţiile, ci o aberantă idee de autonomie, mascată pueril în spatele respectivelor revendicări şi presupuselor discriminări naţionale pe baze etnice, discriminări practic inexistente în România actuală. Întreaga conjunctură, atât internă cât şi internaţională, se pare că din nefericire, probabil din necunoştinţă de cauză sau mai rău, din interese meschine, nu numai că încurajează această acţiune aberantă, chiar iresponsabilă, ba mai mult, participă direct şi nemijlocit la încurajarea şi chiar promulgarea ei.

Lăsând la o parte masca ipocrită şi oficială abordată în efortul de a nu *"leza"* în vreun fel anume anumite etnii, trebue, asta în spiritul şi interesul păstrării integrităţii noastre teritoriale, să *"recunoaştem"* concret, adevăratul scop al nemulţumirilor şi pretenţiilor maghiare, care este de fapt dezlipirea Transilvaniei de ţara mamă, România.

Mai mult ca niciodată şi împotriva tuturor tratatelor şi relaţiilor aparent fructuoase dintre România şi Ungaria, se observă existenţa unei diabolice şi mai ales deosebit de bine organizate *"lucrături"*, menită să destabilizeze nu numai armonia etnică din România, ba mai mult, integritatea naţională şi teritorială a acesteia.

Din nefericire, în general din cauza actualelor grave probleme, politicienii acreditaţi cu răspunderea conducerii destinelor patriei, obligaţi într'un fel de întreaga configuraţie economico-politică şi direct dependenţi de hachiţele şi mai ales interesele unor foruri internaţionale, par a nu privi cu destulă seriozitate gravitatea respectivei probleme, ei recurgând adeseori la compromisuri care în timp se vor dovedi în mod precis, dezastruoase.

Pe deasupra, trebue să recunoaştem şi, asta cu oarecare regret, că lobby-ul maghiar a reuşit să influenţeze opinia marilor puteri care, prinse în mijlocul *"jeşăturilor"*, nu realizează fineţea manipulaţiilor.

La începutul lunii Februarie din acest an, Episcopul reformat Cslha Kalman şi totodată preşedinte al Consiliului Sinodal al Bisericii Reformate din Cluj, a efectuat o vizită la Sydney-Australia şi deşi o să fiţi înclinaţi în a crede că distinsa faţă bisericească a purces la acest drum lung, în spirit ecleziastic, ei bine, întreaga derulare a acţiunilor sale întreprinse pe tot timpul alocat respectivei vizite, vă va contrazice părerea, dovedind din plin adevărata *"credinţă"* a respectivului prelat care nu a făcut altceva, decât să încerce a explica *"trista"* situaţie a maghiarimii din *"Erdely"* !!!, unde timp de şaptezeci şi cinci de ani Ungurii au fost persecutaţi de Români.

Respectivul cucernic a organizat numeroase întruniri cu Ungurii din Australia, la Sydney şi chiar Melbourne, în vederea obţinerii unor ajutoare materiale pentru Ungurii din România şi nu numai atât...

Aşa cum în limbajul propriu, Ardealul românesc a devenit *"Erdely"*, Clujul a fost şi el pecetluit cu un *"botez"* unguresc, devenind Kolozvar...

Prin cuvinte înduioşătoare, demne de toată admiraţia unanimă a Ungurilor de pretutindeni, Episcopul reformat Cslha Kalman a afirmat că a venit în Australia spre a întări spiritul maghiar!!! Să înţelegem oare că nu a fost în misiune spirituală, ca un reprezentant al bisericii pe care o reprezintă? Desigur că întregul său efort dăruit cu abnegaţie *"duhovnicească"* caracteristică de preasfinţia sa în *"slujba"* U.D.M.R-ului, confirmă cu prisosinţă afirmaţiile personale mai sus amintite.

Cu mari surle şi tobe, presa maghiară din Sydney, prin intermediul reporterei Erika Jozsa, aţi recunoscut numele poate, fiind vorba nici mai mult nici mai puţin decât de prezentatoarea programului în limba maghiară a Televiziunii Române din Bucureşti în epoca ceauşistă, când participa de altfel cu abnegaţie tovărăşească la *"corurile"* hei-rup ale sistemului respectiv, dovedindu-se a fi o *"solistă"* deosebită, a intervievat pe Episcopul de *"Kolozvar"* care a debitat din plin conceptele sale *"reformiste"*.

În larga viziune a preasfinţiei sale, Ardealul trebue să treacă imediat în administraţia unilaterală a Ungurilor şi să devină o Regiune Autonomă Maghiară! (Szekely Land).

Respectiva *"misiune"* a Episcopului Cslha, nimic mai mult decât o *"vizită de lucru"* a avut ca scop bine definit promulgarea ideilor vehiculate intens de către UDMR şi desigur de confratele Tokes, idei şovine de separare a Ardealului de România şi asta cu orice chip şi chiar cu riscul unor sacrificii. (de! Scopul scuză mijloacele).

Cazul mai sus menţionat, nu este din nefericire izolat.

Aşa cum am arătat la începutul acestui articol, problema este cu mult mai complexă şi cu atât mai gravă.

În regiunile respective în cauză, conduse aproape în totalitate de Maghiari *"pretenţiile"* şi *"hotărârile"* ad-hoc locale, au sărit cu mult limita unor aparente neînţelegeri în baza Constituţiei referitoare la drepturile minorităţilor, iar legea este de-a dreptul încălcată cu bună ştiinţă, urmărindu-se aproape faţiş, o epurare etnică, Românii fiind indirect goniţi, în scopul unei dominaţii etnice maghiare absolute!

Această stare de lucru a devenit extrem de acută în Harghita şi Covasna, unde în şcoli se urmăreşte ca predarea să fie numai în limba maghiară, iar televiziunea conectată spre staţiile de emisie ungare.

Mai mult, asistăm consternaţi la situaţii nu numai injuste sau penibile, ba chiar incredibile, precum situaţia Harghitei care, deşi are o populaţie numeroasă, în jurul a 50.000 de locuitori, nu are nici măcar un reprezentant român în Parlament! Cum este posibil aşa ceva?

Încet, încet, Românii *"împinşi"* afară, au început să părăsească aceste regiuni, neavând practic de ales, fiind direct marginalizaţi. Au ajuns *"străini în propria ţară"*.

Din nefericire, situaţia nu se limitează la respectivele acţiuni din interior, alimentate de UDMR-ul reprezentat de naţionalişti extremişti cum ar fi Verestoy Frunda şi Marko Bela şi de alte grupări gen Tokes, ci şi la *"mesagerii"* Budapestei care invadează practic, direct, spaţiul teritorial al României.

Desigur că o reală democraţie impune includerea tuturor valorilor democratice, fără excepţie, dar pe undeva se pare că printr'un proces de zel guvernanţii dela Bucureşti au cam greşit-o.

Pluralismul politic este necesar şi bun până la un punct, dar atunci când din motivele mai sus menţionate se pun în joc interesele propriei naţiuni, se pare că deja pe undeva, s'a greşit teribil.

Sper şi de altfel sunt convins că acea clar viziune politică de care România se bucura în trecut să-şi regăsească locul în politica şi interesele României de azi.

15 MARTIE, O ZI CA TOATE CELELALTE

—Dan BOTEA—

Anunţată cu surle şi trâmbiţe ca fiind ziua în care în Transilvania vor avea loc numeroase frământări şi acţiuni violente, ziua de 15 Martie - în care se împlineau 150 de ani dela declanşarea Revoluţiei din 1848 din Ungaria - a fost una ca toate celelalte, toate adunările şi manifestările iniţiate de UDMR fiind fără incidente. Cu toate acestea, unele atitudini sau declaraţii au deranjat, dar nu atât de mult încât să se producă o ruptură în cadrul coaliţiei guvernamentale.

La Miercurea Ciuc peste 3.000 de participanţi au luat parte la manifestări, toate acţiunile fiind transmise în direct de un post de televiziune din Ungaria. Comentariile reporterului televiziunii maghiare au fost de multe ori sugestive: *"nu vom mai fi robi niciodată"*, *"acest pământ a fost şi va rămâne secuiesc"*, iar din imagini a lipsit cu desăvârşire drapelul românesc, fiind prezentat în schimb cu dăruire cel al Ungariei mari.

Ministrul Turismului, Akos Birtalan, a participat la festivităţile ce au avut loc la Sfântu Gheorghe, unde peste 4.000 de participanţi au asistat la ceremonii. Cea mai importantă dintre ele, dar şi cea mai controversată, a fost aceea când strada principală a oraşului, care purta denumirea *"1 Decembrie 1918"*, a fost rebotezată *"Petőfi Şandor"*...

Foarte multe persoane şi foarte multe acţiuni au avut loc în oraşul Târgu Mureş şi în localităţile imediat situate, unde există diferite monumente ale Maghiarilor. Poliţia, prezentă peste tot, nu a avut însă nevoie să intervină, căci totul s'a desfăşurat în cea mai deplină ordine.

Sibiul, Aradul, Sovata şi alte localităţi din Transilvania au găzduit şi ele manifestări similare. Spectacole în care s'au spus poezii şi s'au cântat imnuri care slăvesc Revoluţia Maghiarilor dela 1848, chiar dacă de multe ori versurile jignesc poporul român. Autorităţile, însă, s'au preocupat mai mult ca să nu existe violenţe fizice, neglijându-le total pe cele de limbaj sau pe cele care aduc atingere demnităţii poporului român. Preşedintele Emil Constantinescu a intrat şi el în atmosfera zilei de 15 Martie şi i-a transmis omologului său dela Budapesta, Arpad Goncz, o scrisoare de felicitare. *"...Din păcate, în acele împrejurări, deşi luptam pentru aceleaşi valori, care ar fi trebuit să le unească, nu să le dezbine, popoarele noastre nu s'au aflat alături. Tragica lor comportare a contribuit în mare măsură la înfrângerea ambelor popoare..."*, scrie Preşedintele Constantinescu, care crede că acum situaţia s'a schimbat. *"Nu putem reuşi decât împreună"*, îşi încheie Emil Constantinescu mesajul către Arpad Goncz.

Nu puţini au fost cei care au privit cu multă teamă apropierea datei de 15 Martie. Acum opt ani, în 1990, la Târgu Mureş şi în alte localităţi din Transilvania aveau loc cele mai violente acţiuni între Români şi Maghiari, imaginile filmate atunci de un cameraman amator la Tg. Mureş zguduind lumea. La opt ani dela acele evenimente, acum a fost linişte. Fără incidente, fără confruntări, aşa că am putea spune că aniversarea din acest an a fost una dintre cele mai paşnice de după 1989. Chiar dacă extremiştii de ambele părţi ar fi vrut altceva, în Transilvania toată lumea şi-a văzut de treaba ei.

PRIMARUL DIN DEJ S'A OPUS DEZVELIRII UNEI PLĂCI ÎN ONOAREA UNUI SCRIITOR RASIST MAGHIAR

Partidul Maghiarilor din România s'a văzut obligat să abandoneze proiecte necuviincioase legate de sărbătorirea zilei de 15 Martie...

Sub presiunea Guvernului şi în faţa opoziţiei primarului ţărănist al Dejului, UDMR a renunţat la intenţia dezvelirii unei plăci comemorative în onoarea lui Daday Lorand, scriitor rasist în perioada hortystă şi, ulterior, primar comunist al oraşului...

Guvernul i-a solicitat primarului din Dej să aibă în vedere intenţiile UDMR legate de Daday, după ce preşedintele şi primul ministru au fost atenţionaţi de două organizaţii ale Românilor din USA să nu permită omagierea autorului unor lozinci *"care sunt expresia celui mai criminal şi mai dement şovinism care a înfiorat Europa"*.

În urma unor informaţii primite din ţară, *"Romanian American National Congress"* şi *"Romanian Association of South Florida"* au adresat un protest autorităţilor statului român. *"Sub pseudonimul Ducso Csaba, numitul Daday Lorand este autorul celebrei cărţi publicate la Budapesta, în 1939, cu aprobarea regimului Horthy, sub titlul <Nincs Kegyelem> (Fără milă), prin care Maghiarii au fost incitaţi la genocidul împotriva poporului român în timpul ocupaţiei Transilvaniei de Nord între anii 1940-1944... Cartea lui Ducso Csaba a fost folosită ca manual pentru instruirea formaţiunilor paramilitare care au însoţit şi ajutat armatele de ocupaţie la înscăunarea administraţiei ungureşti. Rezultatul a fost că, în primele zile de ocupaţie, Ungurii au împuşcat 991 de Români pentru a instaura o atmosferă de teroare"*, scrie în protestul celor două organizaţii ale Românilor americani, care mai aminteşte că, în timpul ocupaţiei, Ungurii au împuşcat 6.831 de Români.

În protest se arată că înstalarea unei plăci în memoria lui Daday Lorand reprezintă nu numai *"o jignire de neconceput adresată întregului popor român"*, dar şi *"o brutală sfidare a spiritului comunitar al popoarelor europene, spirit pe care se încearcă să se clădească viitorul acestui continent"*...

ADEVĂRUL DE CLUJ
3 Martie 1998

POARTA LUMINII

—Radu NEGRSCU-SUŢU—

Parcasem maşina la umbră, nu departe de celebrul *Anne Hathaway's Cottage* din Shottery, Stratford-upon-Avon, unde am decis să poposesc preţ de a *couple of minutes*, spre a-mi mai dezmorţi picioarele. Veneam dela Oxford şi îmi plănuisem să ajung pe la nămiază la Warwick, ca să am timp să fiu înapoi la Londra spre seară. Urma să asist la concertul dela Albert Hall, unde se interpreta *Orfeu şi Eurydice* de Gluck, o operă majoră care a caracterizat începutul reformei acestui gen muzical şi nu doream să pierd ocazia, căci a doua zi trebuia să mă reîntorc la Paris.

Vremea era superbă şi, după vizitarea casei soţiei Marelui Will, am decis să mă întind puţin la umbră, în livada cu meri pădureţi de alături, al căror miros îmi amintea, în mod surprinzător, de parfumul livezilor moldoveneşti de munte dela noi. Ajungea să închizi ochii, să inspiri puternic pe nări de câteva ori şi amintirile veneau singure, pe căile lor necunoscute.

Sub pomi era răcoare, mirosea a iarbă proaspăt cosită, era liniştea şi pacea vacanţelor copilăriei pe care le regăseam sub cerul britanic, neînchipuit de senin. Liniştea locului era prielnică reveriei, totul devenea o altă lume, ireală, o lume de basm ori de vis, cu care nu mai eram obişnuit datorită vieţii citadine. Însă, oricât de idilic ar fi fost tabloul persistentelor aduceri aminte, a trebuit, cu părere de rău şi cu ochii pe ceas să mă ridic şi să plec. *Toutes les bonnes choses ont une fin.*

Coborînd tăpşanul dela marginea livezii, am ajuns în dreptul Bogoslovului de unde, luând-o agale pe drumeagul pietruit care cobora în trepte străjuit de bătrânii arbori care îmi ascundeau bolta cerului, am pătruns, pe o poartă lăturalnică, în curtea arhondaricului.

Maica Magdalena începuse a bate toaca împrejurul bisericii, era acum cam în locul unde este tochiţa de fier, aşa că aveam timp berechet, mai ales că dânsa se oprea de mai multe ori pentru a se închina. Am descuiat micuţa uşă a clopotniţei şi am început să urc pieptiş scara de lemn care le obosea atât pe măicuţe. Fiind tânăr, o urcam fără efort şi, adulmecând cu voluptate mirosul de lemn care-mi plăcea atâta, nici nu mi-am dat seama când am şi ajuns la al treilea cat, unde se aflau toaca şi clopotele - cel mare, cel mijlociu şi cele trei clopote mici din dreptul ferestrei de deasupra orologiului.

Deschizând, ca de fiecare dată, obloanele celor patru ferestre, aerul şi soarele au năpădit înăuntru. Aveam drept megieşi la Miazănoapte schiturile Neamţ, Procov şi Vovidenia, la Miazăzi Vărateculşi la Apus Secu, Sihla şi Sihăstria. Doar parfumul muşcatelor şi al trandafirilor sălbatici din incintă nu ajungea până aici sus decât seara, când măicuţele udau florile şi când izul plantelor răzbătea până afară, pe sub bolta de sub clopotniţa cu ziduri groase de cetate.

Maica Magdalena gătase bătaia şi-şi rânduia acum toaca în pridvorul bisericii, ca de obicei, aşa că, închinându-mă, am început să mă plimb ritmic cu cele două ciocănele de lemn pe toaca masivă de fag, suspendată de o grindă, încercând să imit bătaia în cruce a măicuţelor, greu de deprins. Dobândisem o oarecare dexteritate, acum mâna nu-mi mai obosea ca la început şi, deplasându-mă pe suprafaţa plină de loviturişi a lemnului, descopeream de fiecare dată sunete şi rezonanţe noi. Ţin minte, astfel că partea capătului din dreapta nu prelungea, ci întărea sunetul, eu folosindu-mă de acest loc pentru loviturile puternice cu care obişnuiam să încep şi să închei ritualul meu la acest sfânt instrument, *Trompeta Îngerilor* Sfântului Vasile. Neavând de bătut trei soroace, am isprăvit repejor, am tras cele două clopote mari combinându-le alternativ bătaia până am fost mulţumit şi, în scârţâitul şi părâitul grinzilor dela clopote, am coborît scara abruptă de lemn.

Afară m'au izbit lumina şi arşiţa soarelui. Traversând curtea pe lângă cişmeaua de piatră, am părăsit incinta printr'o boltă, apoi lăsând în urmă casa Maicii Antonia, am luat-o pe podeţul din bârne de stejar unde, în dreapta, se afla micuţa casă a şi mai micuţei Maici Marta. În faţă se profila bisericuţa din lemn cu hramul Adormirii Maicii Domnului, pictată de Constantin Negrescu din Roman, biserică care astăzi nu mai există, arzând pentru ultima oară în acest ultim pătrar de secol, după 1990.

Era biserica mea preferată. De proprţii reduse, împodobită cu trei turle octogonale, acoperită cu şindrilă pe dinafară şi afumată toată pe dinăuntru, bisericuţa fiind mai ferită, scăpa invaziei gălăgioşilor vizitatori estivali. În ea mă puteam reculege în linişte de fiecare dată, ca astăzi, de Sfântul Alexandru, ocrotitorul meu, la două săptămâni dela hramul bisericii.

Apoi, îndreptându-mă catre pădure, în amonte pe prundul din dreapta pârâului, am ajuns în scurt timp la cărarea care urca spre vechiul schit Agapia Veche sau din Deal. Povârnişul Muncelului era destul de abrupt şi cei doi kilometri m'au obosit oarecum aşa că, odată ajuns sus la mitoc, m'am aşezat pe o bancă lângă un zăplaz spre a-mi trage sufletul. Liniştea apăsătoare a munţilor nu era tulburată decât de bătaia unui dulău din vale, care răzbătea, din când în când, până aici.

Aici, se spune că sihastrul Agapie împreună cu câţiva călugări dela Neamţ s'au retras într'o perfectă şi austeră isihie, durând un modest schit de lemn în locul numit *"Livada părinţilor"*, pe la sfârşitul celui de-al XIV-lea veac. Călugării nu erau numeroşi, vreo 15-20 doar pe vremea lui Ştefan-Voievod, locul fiind retras şi urcuşul anevoios cuvioşilor sihaştri. În plus, datorită frecventelor surpări de povârniş şi zăpezilor desprinse de pe coasta muntelui, bisericile se năruiau adeseori.

În veacul următor, o altă bisericuţă, tot din lemn, se ridică în *"Poiana lui Eufrosin"*, căzută şi ea în paragină cu vremea, încât Petru Rareş şi Elena Doamna zidesc o biserică mare de piatră, voievodală, înzestrând-o totodată, precum alţi crai şi crăiese după aceea, cu odoare şi moşii, vii, heleşteie şi mori şi întărindu-le prin hrisoave de danii. Căzând şi ea în paragină cu timpul, Anastasia Doamna lui Duca-Vodă zideşte o altă biserică, care, trecând şi prin focul Eteriei, s'a năruit şi risipit cu totul la sfârşitul veacului trecut. Biserica actuală, cu hramul Schimbării la Faţă, datează doar dinainte de Război.

Acum vreo trei veacuri însă, călugării s'au strămutat pe valea pârâului numit tot Agapia, între Munţii Muncelu, Dealu Mare şi Dealu Crucii, durându-şi o biserică de lemn până ce, către miezul veacului al XVII-lea Hatmanul Gavriil, fratele lui Vasile-Vodă Lupul şi Liliana Cneaghina, Domna sa, au ridicat Biserică zidită, înzestrând-o, cum era datina, cu odoare şi moşii în ţinuturile Hotinului, Bacăului, Neamţului şi multe altele. Din jaf în jaf, prădată de Turci, Tătari, Leşi, Ruşi sau alte lifte, trecută prin foc şi sabie, mânăstirea a supravieţuit totuşi, cu ajutorul Bunului Dumnezeu şi al Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil, ocrotitorii bisericii, tuturor vicisitudinilor.

Egumeni sau simpli anahoreţi trăind în isihie, mulţi din vechii călugări sunt astăzi pomeniţi şi veneraţi ca sfinţi, precum Agapie Sihastrul, Rafail, Partenie, Paisie sau Misail Pustnicul, Vasilie, Pimen şi Evloghie, Isaia şi Eufrosin Pustnicii, Ghedeon şi Gavriil Sihastrii ori Sofronie Arhimandritul.

Însă, pe la începutul veacului trecut, ca urmare a anaforei adresate de Mitropolitul Veniamin, Vodă Moruzzi aprobă printr'un hrisov înlocuirea monahilor Agapiei cu călugăriţe aduse dela Socola, Văratec, Vânătorii Petrii şi Gârcina. După urgia Eteriei, când măicuţele au fugit în bejenie peste munţi, în Basarabia, timp de doi ani de zile şi schitul a fost ars şi prădat, viaţa monahală s'a remarcat aici printr'o profundă trăire duhovnicească, de o înaltă ţinută spirituală şi intelectuală. Pictată de tânărul meşter iconar Nicolae Grigorescu, împodobită cu policandre comandate la Viena, candelabre şi icoane împărăteşti lucrate la Paris, la începutul acestui veac, exact la un secol dela mutarea aici a măicuţelor, Biserica Sfinţilor Voievozi a ars din nou, rămânând doar cu o turlă din cele trei, aceea a Pantocratorului. Asemeni Păsării Phoenix, *Imitatio Christi*, mânăstirea a renăscut din propria-i cenuşă încă o dată. În plus, cu ateliere de covoare şi chilimuri, de camilafce, de odăjdii arhiereşti şi alte iscusite şi vestite lucruri.

După o scurtă perioadă sumbră de desacralizare din a doua jumătate a acestui veac, scurtă faţă de durata existenţială a acestui sfânt lăcaş, viaţa isihastă îşi regăseşte astăzi menirea pur spirituală. Separarea vremelnicei puteri a Cezarilor de cea a eternei domnii Cereşti se înfiripează timid dar sigur, astăzi mai mult ca oricând. *Vie Împărăţia Ta... precum în Cer aşa şi pe pământ* - intonează glasul soborului preacuvioaselor măicuţe - *Şi ne iartă nouă greşalile noastre...*

• • •

Era pe la chindie când, realizând fuga timpului, m'am ridicat să plec. În incinta Agapiei, Stareţa Eustochia petrecea nişte vlădici dela Iaşi la poarta mânăstirii. Ocolindu-i, am ajuns la locul unde-mi parcasem maşina şi, demarând încetişor, am părăsit locurile amintirilor mele. Automobilul cobora *au ralenti* şoseaua din stânga apei când, tulburat parcă, am mai privit odată peste umăr. În strălucirea ireală a asfinţitului, alba mânăstire apărea în urma mea ca o Poartă a Luminii, pentru ca apoi, după o cotitură, să dispară ca prin vis. Atunci am început să accelerez, căci trebuia să ajung la Londra înainte de începerea concertului dela Albert Hall, demult plănuit, şi nu doream să pierd uvertura.

Pe nesimţite, începuse să se însereze aşa că am aprins farurile şi, fredonând celebra uvertură instrumentală care dă tonul întregii opere, am accelerat şi mai puternic. Mă apropiam deja de celălalt Stratford, Stony Stratford, între Bedford şi Buckingham, şi Orfeu cu a sa Eurydice nu mai erau departe.

CAPCANA TRADUCERILOR

—Camil UDREA—

Am fost extrem de mulţumit când am citit o statistică recentă care indica România ca una din ţările în care limba engleză se învăţa de către o largă parte a populaţiei.

După idiotizarea culturii române prin forţarea a generaţii să studieze inutila limbă a ocupantului comunist, iată că România se deschide intelectual către tehnica modernă care, ne place sau nu, este dominată de limba lui Shakespeare. S'a sfârşit epoca în care aşazis-a elită se fandosea crezând că vorbesc franţuzeşte, fapt ridiculizat genial de către Caragiale în al lui *Domnul Goe*.

Sunt plăcut impresionat să întâlnesc tineri intelectuali, de-abia sosiţi din ţară, vorbind o engleză mai mult decât decentă.

Traducând însă dintr'o limbă în alta sunt o serie de capcane în care traducătorii fără experienţa imersiunii în mediul limbii străine, cad cu uşurinţă.

M'a frapat mai întâi calitatea uneori penibilă a traducerilor multor diplome universitare, făcute în România de către unii intitulaţi ca traducători calificaţi cu ştampile şi timbre fiscale de notariat. Această calitate nedorită este legată de necunoaşterea sistemului de învăţământ din Canada şi USA şi din atitudinea greşită că şcoala românească de... etc., este superioară şi ca atare nu e necesar să traduci şi esenţa materiei studiate.

Din dorinţa de a mulţumi turiştii străini, din nefericire destul de puţini, se citează în Bucureşti cazuri de traduceri rizibile, ca de exemplu:

- *The lift is being fixed for the next day. During that time we regret that you will be unbearable.*

Tot textul nu are nici un sens, exceptând unul ridicol. În engleza americană se spune *elevator* şi nu *lift*. *Unbearable* înseamnă ceva care nu mai poate fi suportat, ca o durere. Traducătorul a vrut să folosească cuvântul *bear*, cu intenţia de a face pe turişti să aibă înţelegere pentru situaţia prezentă. Cât despre *being fixed for the next day*, nici nu se poate traduce în contextul dat.

Or: *please leave your values at the front desk.* Traducătorul a confundat *values* (valori morale sau materiale) cu *valuables* care înseamnă lucruri de valoare. Turistul e complet derutat şi predispus la ironie.

Or: *You are invited to take advantage of the chambermaid.* În limba vorbită, expresia *to take advantage* înseamnă a profita, în cazul în speţă - a avea relaţii sexuale nedorite de către cameristă!!!

Mai grave sunt greşelile în cazul traducerilor literare din română în engleză, făcute cu intenţia lăudabilă de a promova cultura română. Am citit enormităţi care nu ne fac cinste.

Un exemplu foarte simplu. Cineva a tradus poveşti pentru copii. Formula engleză pentru *a fost odată ca niciodată* este *ones upon a time*. Cineva a tradus: *once as never before*, ceea ce a făcut ca copiii mei să abandoneze textul complet neenglez după primele fraze.

Foarte recent cineva mi-a arătat traducerea romanului *Rainmaker* a scriitorului de mare succes John Grisham. Din cauza necunoaşterii sistemului juridic de aici, Grisham este avocat, traducătorul a scos titlul complet nepotrivit de *Omul care aduce ploaia*, care nu are nici un sens şi nu e legat de ironia fină cuprinsă în titlul englez. E ca şi cum traducătorul nu a citit romanul.

Nu cred că e penibil să nu ştii o limbă străină. Cred însă că e greşit să crezi că ştii ceva când de fapt cunoştinţele tale în acel ceva sunt foarte superficiale. Face parte dintr'o mândrie prost înţeleasă.

Mai este un aspect pe care l-am semnalat în repetate rânduri, acel... *ce mă, ne învăţaţi voi pe noi?* - acel *voi* fiind intelectualii din exil, care riscându-şi viaţa în închisori şi apoi trecând ilegal graniţe spre libertate, *nu au stat să mănânce salam de soia cu noi.*

Se uită un element extrem de esenţial: foarte mulţi membri al exilului au studiat aici, au trăit ceva decenii în masa vorbitoare de engleză şi această limbă le-a devenit, unora, ca şi limba maternă, în cel mai rău caz mijlocul de comunicare verbal şi în scris, zilnic.

De aceea cred că cei din Ţară nici măcar nu încearcă să folosească acest avantaj imens în promovarea culturii române în America de Nord şi transferarea corectă a anumitor valori, de aici, în limba română.

Încă nu e prea târziu de a remedia această situaţie. Exilul este foarte binevoitor.

Hristos a Înviat!

POEME HAIKU de Dumitru ICHIM

Spicul de orez
duce'n cârcă soarele...
Salut japonez

•••

I-a murit pruncul
şi-albina şi-l caută
prin flori de mormânt

•••

Întorc obrazul
de am primit o palmă...
Floarea soarelui

•••

Îţi arde casa,
unde eşti lună plină?
Arţarul toamna

•••

Mi-e dor de tine,
bătrâna maică mi-a scris...
Mireasma pâinii

•••

Cireşi înfloriţi...
Luna plină se urcă
prin crengile lor

•••

Aproape-i iarna
şi pretutindeni căciuli...
Călile de fân

•••

Visam că sunt mort
şi m'au trezit iar ciorile
cro-cro-croncănind

•••

Tăciunii se sting...
Acoperită'n sperlă -
luna prin ceaţă

•••

În faţa sobei
bătrânii îşi povestesc...
Toarce motanul

•••

Nalba'n fereastră...
Deasupra casei fumul
o desenează

•••

Doamne, chiar luna
de atâta linişte
ninge pe mormânt

•••

Sub iea frunzei
sfârcul de strugur e copt...
Vinul de nuntă

•••

Singur. Cu frigul.
Chircit în faţa sobei...
Pin strâmb sub lună

•••

Care păpădii
târziul si-l scutură?
Primii fulgi de nea

•••

Bâltoaca din drum
e gazdă lunii pline...
Vine-un car cu boi

•••

Tufănelele
mi-au troienit livada
cu primul ningai

•••

O crizantemă
vorbeşte prin somn: Fulgii
de lună m'au nins?

•••

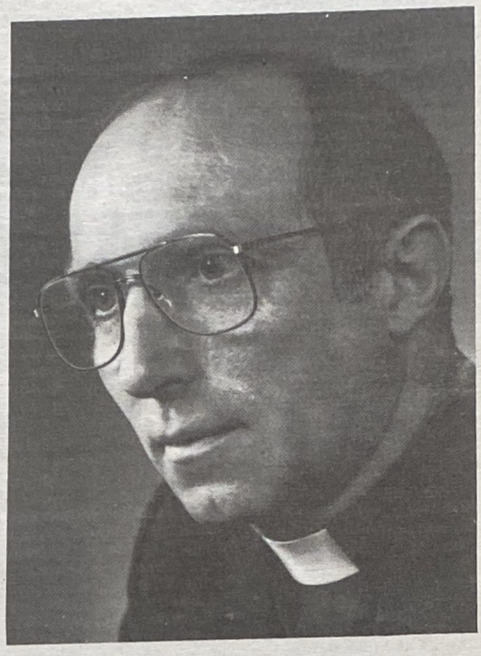

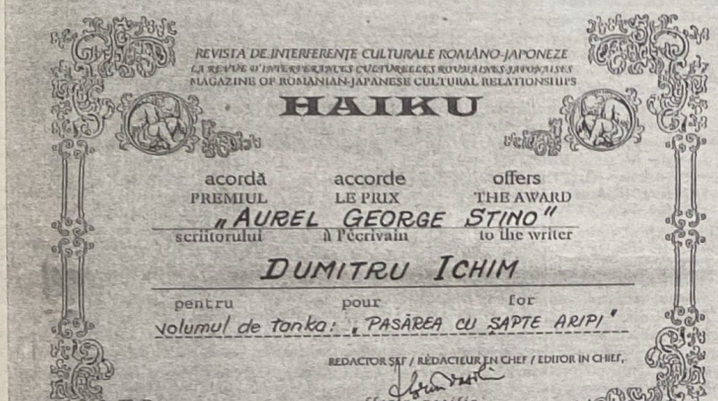

M'a udat leoarcă
şi lemnele din vatră
fâsâie ca şerpi

•••

Cocoşii cântând...
De n'ar fi spartă'n două
noapte-ar fi totul

•••

Scot pălăria,
după o groaznică zi,
intrând în casă

•••

Cântă cucu'n tei,
pe peron dorm gușterii...
Gara satului

•••

Sunt neam de-albină
având aceleaşi aripi -
musca printre viermi

•••

Taci, greiere'n frac,
halba prea plină a lunii
să nu se verse

•••

Pe iaz pecetea
primei frunze căzute...
Ziua naşterii

•••

Nu crezi? Spre inel
cerul ne-a făcut din ochi
cu semiluna

•••

Ce negru-i mucul
lumânării ce ardea...
Cioara pe-un brad nins

•••

Bujorii'nflorind
băură plosca lunii...
Prima ninsoare

•••

Ce faci brânduşo
prin frunzele uscate?
Număr primii fulgi

•••

Floare strivită...
Azi noapte luna plină
şi nişte cizme

•••

RECITIND FALSIFICATORII ISTORIEI

Radu DUNĂREANU

În timpul ocupaţiei comuniste, fel de fel de scribi şi-au dat cu presupusul, sub forme literare, despre istoria Ţării. Şi au fost plătiţi gras ca să falsifice. Dacă unii ca Stancu, Barbu, Popovici, Roller, Deşliu, et jusdem farinae, vor fi complet uitaţi datorită insignifiantelor lor personalităţi intelectuale ridicole, alţii însă au contribuit masiv la otrăvirea minţilor a generaţii de tineri cu scrieri false, pline de otravă şi pseudoistorie, aruncate pe piaţă conform comandei sociale comuniste.

Activiştii de partid Emil Bobu la Suceava, sau Vasile Vâlcu la Constanţa, vinovaţi de crime împotriva ţăranilor care trebuiau colectivizaţi cu orice preţ, cu preţul libertăţii sau al vieţii, nu sunt mai vinovaţi decât Sadoveanu, cu al lui *Mitrea Cocor* sau Preda cu *Desfăşurarea*, din cauză că ei aveau o statură culturală care a influenţat malefic gândirea unor generaţii.

Consider însă că cel mai penibil exemplu îl prezintă G. Călinescu.

Cred că sunt primul care am scris negativ despre el, în sensul de a elucida contribuţia lui la otrăvirea şi moartea lentă a culturii române sub comunism.

Un confrate din ţară, după ce a citit *Din Ţara lui Cain*, m'a admonestat că, dacă îl scoatem pe Călinescu din cultura română, acest fapt va lăsa în urmă un vid imens.

Călinescu a avut calităţi imense de istoric, dar cu obstinanţie a vrut să arate că e scriitor, aşa după cum Iorga a fost un literat, dar a greşit imens amestecându-se în istorie.

În 1998 se împlinesc 43 de ani dela apariţia romanului cu pretenţii de istorie contemporană, intitulat *Bietul Ioanide*. Recitindu-l zilele acestea, am fost din nou şocat de enormitatea falsificărilor istorice menite să arate ataşamentul său la ideologia comunistă.

Tot romanul, sute de pagini, e construit ca pretext de defăimare a generaţiei naţionaliste dela 1922.

Unul ca Titus Popovici, combinat cu fotograful Nicolaescu, îi categorisesc pe acei tineri plini de patos sănătos naţional, ca *sfinţi castraţi*. Alţii, ca Barbu sau Caraion, pur şi simplu îi înjură şi îi batjocoresc şi nu ne putem aştepta la mai mult dela ei.

Călinescu, însă, e neegalat de primejdios prin insinuările sale de mare clasă, deghizate sub rafinamente pseudo-lingvistice.

În primul rând, folosind jurnalul intim al fiului lui Ioanide, Călinescu face un efort deosebit de a ne arăta că Mişcarea naţionalistă a fost una de elemente ne-intelectuale, primitive, deşi fiind contemporan cu acele elemente, ştia foarte bine că acolo, în Mişcare, au strălucit unele dintre cele mai luminate minţi ale ţării, iar participarea celor fără un oarecare nivel de educaţie a fost minimală, dacă nu chiar inexistentă. Zice jurnalul lui Tudorel Ioanide: *...camarazii mei sunt specimene bestiale... fiinţe complet inculte, fără scrupule... care s'au înrolat la noi din instincte de bandă..* (incapabili) *de muncă cerebrală sau manuală... Şeful nostru suprem, factorii importanţi din comandă nu sunt minţile cele mai alese, cerebral vorbind, nici capete deosebit de cultivate...*

Desigur, un romancier e liber să construiască ce caractere doreşte, dar când aceste caractere sunt extrem de clar bazate pe personaje reale, cu intenţia de a explica istoria contemporană, la care şi noi putem avea acces, lucrurile nu mai sunt atât de artistic nevinovate.

Călinescu merge cu insinuarea grosolană până acolo încât, pe un cititor naiv, îl poate face să creadă că generaţia naţionalistă şi-a luat ideile dela Hitler şi dela alte forme de fascism european. În orice caz, se străduieşte, intensiv şi extensiv, a ne demonstra că elementele de vârf ale Mişcării erau, evident, din afara naţiunii române şi subvenţionate financiar din afară. De aceea, acestor personaje le dă nume ridicole, evident ne-româneşti (Gaittany, Saferian, Hagienuş, Hangerliu) or ridicol nobiliare ca Pomponescu, or tendenţios violente, Gavrilcea, ca să sune similar cu ale unora de drept comun condamnaţi pentru crime multiple. Uneori foloseşte cu perfidie nume care sună vag macedonene, ca să arate din nou că Mişcarea naţionalistă a fost infiltrată din afară. Un exemplu este actorul Carababă... *cotat ca un element foarte periculos prin cruzimea lui... luase parte cu siguranţă la asasinarea lui Dan Bogdan şi era spiritul organizator al crimelor printr'un instinct atavic...*

Folosind tehnica serviciilor de cadre comuniste, Călinescu construieşte dosare, din care să reaiasă că Mişcarea naţionalistă era o organizaţie strict clandestină, permanent sub supravegherea Siguranţei, care îşi recruta membrii după anumite referinţe şi criterii, inclusiv aspecte ce ar fi putut fi folosite ulterior pentru şantaj. Chiar şi istoria *rrromânului* Roller nu a mers atât de departe cu perfidia, aşa cum face *scriitorul* Călinescu.

În romanul lui istoric, nu lipsesc şi asasinatele, bineînţeles nu cele ordonate de Carol ultimul, ci unele ficţionale comise - după Călinescu - total nejustificat, de către membrii cu *instincte atavice*.

Apariţia lui *Bietul Ioanide* nu e un fapt izolat în biografia lui Călinescu, aşa ca să-l putem cataloga ca o cedare temporară în faţa presiunilor socialismului victorios.

Cinci ani mai târziu, în 1960, apare *Scrinul Negru*, o continuare de o calitate şi mai inferioară a elucubraţiilor istorice folosite în *Ioanide*. Aceste două cărţi se îmbină foarte armonios cu volumul său de poezii realist socialiste *Lauda lucrurilor* (1963) şi cu penibile articole săptămânale din seria *Cronica Optimistului*, unde se coboară prin a elogia pe unii ca Beniuc, Breslaşu, Deşliu, Maria Banuş, Jebeleanu şi alţii la fel de rrromâni şi socialişti.

Nu e de mirare că în 1964, când cei pe care îi mânjeşte în scrierile sale, sunt eliberaţi din închisori, după ani de încarcerare nejustificată de nimic, Călinescu primeşte acel *Premiul de Stat* pentru întreaga sa activitate.

Dacă G. Călinescu - cazul nu e singular - s'ar fi rezumat la *Enigma Otiliei* şi la activitatea lui profesională şi de istoric literar, locul lui în istoria culturii române ar fi fost unul solid şi de invidiat.

Cu mijloacele de azi, computerizate, de a aduna, selecta şi aranja date, istoria lui a literaturii nu mai este de neinlocuit. Generaţiile de azi pot da istorici literari de cel puţin aceeaşi valoare cu a lui Călinescu. Din nefericire, el se exclude singur din reala cultură română, prin contribuţia lui la falsificarea istoriei trăite.

Deci nu e vorba de scoaterea lui din istorie, ci de re-evaluarea valorilor bazate pe idoli aşezaţi cu picioarele pe nisip, ca Ozymandis.

Iar Călinescu nu e singurul, chiar dacă unii mă vor acuza de blasfemie.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

POEZIA CA NECESITATE

"Căderea mărului"..."de lângă drum"

——George BĂJENARU——

Un fost deținut politic anticomunist, pe numele său Nicu Dascălu, debutează ca poet, târziu, dar bine, publicând la editura *Infomedica* (București, 1997), o plachetă de versuri intitulată ***Împăunarea zeilor***. Printre multe poezii adevărate, se află în această plachetă *"Căderea mărului"*, un poem pe care aș dori să-l supun atenției cititorului, ca pe o excelentă replică la poezia *"Mărul de lângă drum"*, de Mihai Beniuc.

După cum se știe, poezia *"Mărul de lângă drum"* a fost considerată cândva de către critica de specialitate, ba *"o capodoperă a literaturii noi"* (Al. Piru), ba o poezie cu *"un sens social mai puternic"* (Eugen Simion) decât acela exprimat de Blaga în poezia *"Belșug"*. În termeni mai modești, *"Mărul de lângă drum"* a fost numită o *"chintesență a poeziei beniucene"* (Roxana Sorescu). Cert e, că îndeplinind în anii 1950 și funcția de *"supraveghetor"* al scriitorimii române Mihai Beniuc și-a putut permite a se furișa în grădina *Poemelor luminii*, furând de acolo un cireș, din care a făcut un măr cu poame roșii ale revoluției comuniste. Astfel îi apărea în anul 1954, al unsprezecelea volum de versuri, cu titlul *"Mărul de lângă drum"*.

Istoria literară, ca orice istorie, de nivel național sau universal, nu iartă pe nimeni, cum nu l-a iertat, după cum vom vedea, nici pe *"toboșarul"* subtilizator. Și dacă în limbajul popular există expresia *"cui pe cui se scoate"*, iată că poezia românească, măr pe măr se elimină. Prin forța metaforei și a adevărului obiectiv, poemul *"Căderea mărului"* de Nicu Dascălu, face să cadă din literatură, după mai bine de patru decenii, *"capodopera"* *"Mărului de lângă drum"* de Mihai Beniuc.

Dacă aș mai fi profesor de liceu, aș preda prin comparație cele două poezii, lăsând elevilor libertatea de a judeca ei înșiși cele două mostre ale poezei din perioada anilor 1945-1989, în România: pe de o parte, poezia ca mod de exprimare țopăită a entuziasmului față de revoluția comunistă, liberă să treacă prin toate canalele propagandei de partid, iar pe de altă parte, *"poezia ca necesitate"* cum o numește Nicu Dascălu, o poezie ce a fost multă vreme sechestrată în inimă și în gând, poezia ca sărbătoare a suferinței din *"nesomnul lacom dela miezul nopții"*, o poezie plămădită în taină, *"când Dumnezeul drumurilor rostogolea tăvălugul întrebărilor"* și *"nu găsea pe nici o clapă venetică răspunsul"*. Contrastul dintre cele două poezii se identifică aici cu acela dintre libertatea dăruită ca recompensă a slugărniciei față de tirania comunistă, și libertatea furată, ca pedeapsă a demnității în fața aceleiași tiranii. *"Mărul"* din poezia lui Beniuc, ne apare aici ca un simbol al artei de tip comunist, care își dăruie cu generozitate *"poamele roșii"*, iar poetul însuși, ca un vânzător la tarabă, care își îndeamnă clientul să guste *"fără sfială"* din produsele lui, căci nu va da *"la nimeni socoteală"*. În vreme ce poetul Mihai Beniuc se lăfăia în strălucitoarea libertate producătoare de *"poame roșii"*, descoperind mărturisirea mărului, poetul din *"Căderea mărului"* aflat la polul opus, pe *"suprafața șubredă mărginită de sârme"*, nu-i putea găsi mărului *"nicicum mărturisirea"*.

Spre a veni în sprijinul profesorilor de literatură din liceele din România, care nu au încă placheta de versuri a lui Nicu Dascălu și care ar dori să analizeze cu elevii lor poezia *"Căderea mărului"*, fie și în afara orelor de clasă, dacă programa școlară încă nu le permite, transcriu cu toată dragostea această inspirată poezie, nu înainte de a sugera analiza pe vers a unor expresii poetice cum ar fi *"Îmi scărțâie prima vioară în ceartă cu contrabasul luminii, bătând cu o limbă de clopot"*; *"lătratul câinilor și toaca, bibliotecă a sunetelor"* (frumoasă metaforă!).

Căderea Mărului

(nesomnul dela miezul nopții)

Patul n'a fost niciodată moale,
Suprafața șubredă mărginită de sârme
Nu aducea zilei umbra nici unui copac,
Nu mișcau crengi, nu mișcau nici frunze,
Doar soarele mângâia bietei, creștetul cu palma,
Dormeau cum se'ntâmplă să doarmă soldații
În mersul îndelung sub povara de arme,
Când Dumnezeul drumurilor rostogolea tăvălugul întrebărilor,
"Aici nu este casa mea": îmi scărțâie prima vioară,
În ceartă cu contrabasul luminii, bătând cu o limbă de clopot,
Șoapta de taină către buna tăcere - pârâtul.
Lasă istoriei cu limbă de moarte să ducă timpul pierdut,
Bunicilor ce făceau caraulă pe ulițele satului,
Să nu fure cumva ocupanții ce le-au mai rămas:
Lătratul câinilor și toaca, bibliotecă a sunetelor,
Când fructele din mărul bunicilor și-au scuturat bruma,
Bruma de istorii pe umerii nepoților, în dimineți orgolioase;
În nici o oglindă nu mi-am putut găsi altfel ochii
Decât plângând în oftatul pe care-l credeam cântec.
Între sârme pe suprafața șubredă ascultam căderea mărului,
În nesomnul dela miezul nopții,
Și nu-i găseam nicicum mărturisirea.

După cum se vede, înflăcărării fructelor din poezia *"Mărul de lângă drum"* i se opune *"Căderea mărului"*, bruma istoriei, scuturată de acestea. O analiză la obiect poate genera opinii interesante. Obsesia căderii mărului, a cărui mărturisire poetul - *"aflat între sârme pe suprafața șubredă"* - nu o găsește, are aici valoarea de mântuire.

Prin *"Căderea mărului"*, Nicu Dascălu a eliberat din celula de veghe a închisorii lui din anii de tinerețe, poezia *"ca necesitate"*, dând metaforei însușiri binevenite și aducând-o la lumina literelor românești.

Note de lectură

PASIUNEA DE A FI ROMÂN

——Romeo BRAN——

Am primit recent o carte apărută în țară în 1998, dar scrisă acum aproape trei decenii. Cartea, modest intitulată *Trei Teme Literare*, aparține lui Mihai Stere Derdena și ar putea fi ușor considerată ca material pentru o disertație de doctorat în literatura noastră mai veche. Datorită biografiei sale torturată în închisori și domicilii obligatorii în timpul regimului comunist de tragică amintire, MSD se vede debutant, tipărit la vârsta senectuții, când alți condeieri se retrag din activitate.

Primirea cărții mi-a produs și o altă surpriză plăcută, aceea că este editată sub îngrijirea lui Simion Ghinea, distins intelectual naționalist, Român pasionat, de care mă leagă primele mele amintiri de deținut, când am stat împreună în arestul de anchetă al Securității, de pe strada Uranus. Mă bucur că și Simion Ghinea e activ la vârsta sa, după atâția ani de închisoare nemeritată.

Derdena, Macedonean, Aromân adică de origină, are o pasiune nestinsă, aceea de a fi mândru de originea sa. Nu e șovin, nu privește pe alții de sus, e doar mândru de latinitatea poporului din care face parte și pentru care a îndurat ani crunți de persecuții.

Volumul e structurat în trei părți, din care primele două sunt deschis și elocvent scrise pe ideea latinității noastre: (1) Ideea romanității noastre la cronicarii moldoveni, (2) Evenimentele dela 1821 oglindite în literatura română și (3) Tema metempsihozei în literatura română.

Dacă al treilea capitol nu tratează ipso facto, tema latinității, în schimb abordează cu seriozitate contribuția scriitorilor noștri majori (Eminescu, Delavrancea, Rebreanu, Eliade) la tema dificilă și veche a metempsihozei.

Cercetarea cronicarilor moldoveni este deosebit de minuțioasă, academică și aduce interpretări noi bazate pe fapte cunoscute dar care au scăpat, poate cu bunăștiință, cercetătorilor precedenți.

Legătura cu pasiunea sa de a fi Român, în capitolul despre T. Vladimirescu, se face prin ideea că Vladimirescu a fost un act de redeșteptare națională, un virtus romana rediviva, un act de emancipare națională.

Mi se pare unică încercarea lui MSD de a reînvia calitățile lui Iorga ca dramaturg, analizând cu competență drama istoricului, Tudor Vladimirescu, considerând că piesa... *degajă o foarte puternică impresie de originalitate și autenticitate...* (Iorga) *rămânând un foarte original om de litere.*

Sunt de acord cu această apreciere, deoarece Iorga a fost licențiat în Litere și a ajuns profesor de Istorie ca rezultat al unei catedre vacante de istorie, de unde și scăderile sale în materie de înțelegere a textelor istorice, cunoștințele sale de slavonă fiind, cum a demonstrat recent un distins intelectual din exil, extrem de limitate, poate chiar inexistente.

Este de asemenea lăudabil faptul că Derdena readuce pe scena literară calitățile literare și istorice ale romanelor scrise de scriitoarea germană ce semna cu pseudonimul de Bucura Dumbravă (Romanele *Haiducul*, *Pandurul* și *Cartea munților*).

Într'o epocă de confuzie socială și națională, în care tineretul este ușor de îndreptat spre o direcție de pierdere a identității naționale și culturale, cartea lui Derdena aduce un suflu înviorător, arătând ca pasiunea de a fi Român nu include șovinismul promovat de comuniști și neocomuniști, că pasiunea de a fi Român este pe linia sănătoasă preconizată de generația mult hulită și neînțeleasă dela 1922, generație cu adevărat națională.

OGLINDA ADEVĂRULUI

— Radu NEGRESCU-SUȚU —

"Telejurnalul de noapte" al remarcabilei scriitoare Doina JELA, este jurnalul nopții noastre comuniste, cu toate racilele ei, așa cum am cunoscut-o și orbecăit cu toții prin ea; cei din țară neîntrezărind încă nici astăzi lumina unui Jurnal totalmente diurn.

Cert, cartea este una dintre cele mai bune lucrări apărute la noi după *"revoluție"*, mărturie mai mult decât necesară a traumatizantei noastre degradări morale. Dar este și, din cauza realismului său zguduitor și dureros, oglinda în care nu ne face plăcere să ne privim, căci talentul și sinceritatea autoarei ne arată așa acum suntem și cum, conștienți sau nu, nu ar fi trebuit să fim niciodată. Este un fel de *miroir de la vérité*, oglindă a adevărului.

Invitație la meditație, la cunoaștere de sine-însuși, cartea Doamnei Jela mi-a amintit psihoza comunistă în care, Unamuno dixit: *Don Quichotte a sfârșit prin a deveni mai real decât Cervantes.*

În afara talentului de necontestat și a justeței analitice, trebue să-i mulțumim Doamnei Jela și pentru o altă calitate: aceea de a fi avut curajul, în acei ani de noapte polară comunistă, să țină acest jurnal. Soarta inginerului Babu Ursu, în loc s'o descurajeze, i-a produs efectul invers, nescontat de comuniști. Se mai înșelau și ei.

De fapt, aceasta făceau tot timpul, se înșelau înșelându-ne și *"Telejurnalul de noapte"* sosește la timp spre a ne-o reaminti și confirma.

Un singur regret: păcat că Jurnalul nu continuă și după 1989.

Doina JELA
TELEJURNALUL DE NOAPTE
Editura Polirom, Iași, 1997

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

"LUMINA SFÂNTĂ DE PAŞTI DELA IERUSALIM"

de episcopul dr. Auxentios al Foticeei

Prezentare de
Erast CĂLINESCU

Motto: "Iisus i-a zis: Petrucă M'ai văzut, ai crezut. Fericiţi cei ce n'au văzut şi au crezut!"

De fiecare dată când răscolesc *"raftul meu cu minuni de-acasă"*, dau peste câte o carte care ştiu că m'a îndemnat, parcă, acolo, în faţa standului de pe trotuarul Bucureştiului, să o iau cu mine. Şi o las, uneori din mână, zicându-mi că încă nu i-a venit vremea s'o citesc şi iau din raftul meu, alta. Şi tot aşa, până ce aflu una care parcă îmi spune: Acum! Aşa am aflat cartea pe care încerc să v'o prezint, din dorinţa de a vă împărtăşi profesiunea de credinţă a autorului, care, parcă la îndemnul Mântuitorului nostru: *"Îndrăzneşte!"*, a îndrăznit să abordeze în lucrarea sa de doctorat subiectul controversat al miracolului Luminii Sfinte de Paşti dela Ierusalim, - teză susţinută şi publicată la Graduate Theological Union Berkeley, California şi prezentată în traducere românească de editura *"Deisis"* din Sibiu, în anul 1996. Lucrarea beneficiază de un prolog al arhimandritului Ioanichie Bălan dela mânăstirea Sihăstria, - extras din cartea *"Mărturii româneşti la Locurile Sfinte"*, Huşi, 1986, din care citâm:

"De aproape 20 de veacuri, din an în an, în Sâmbăta Mare, venirea Sfintei Lumini în mod suprafiresc la Mormântul Domnului este o minune dumnezeiască necuprinsă în mintea noastră, despre care s'a scris prea puţin la noi şi nici în zilele noastre nu se vorbeşte cât s'ar cuveni. Este cea mai mare minune din zilele noastre văzută atât de credincioşi cât şi de necredincioşi, care uimeşte toată mintea şi dovedeşte oamenilor până la sfârşitul veacurilor, că Hristos, Lumina Lumii şi Mântuitorul sufletelor noastre, a înviat din morţi, dăruind tuturor viaţă veşnică."

Lucrarea este prefaţată de episcopul Chrysostomos al Etnei, dela Centrul pentru Studii Ortodoxe Tradiţionaliste din California, care face următoarele precizări: *"În fenomenul Luminii Sfinte avem o ramarcabilă reminiscenţă datând din timpul Bisericii nedivizate a Imperiului Roman (Bizantin), a Bisericii celei una Vechii şi Noii Rome. Istoria ritului ne permite să aruncăm o privire asupra efectelor întristătoare ale Marii Schisme care au îndepărtat Occidentul creştin dela o comemorare evlavioasă a Învierii lui Hristos. Astăzi acesta este un ritual ortodox prin excelenţă, dar este în mare măsură şi o moştenire lăsată de rădăcinile ortodoxe ale Occidentului creştin. Această moştenire comună s'a pierdut în atitudinea polemică ce îi conduce acum pe cei mai mulţi Catolici Latini şi Protestanţi să considere fascinanta ceremonie drept o păcăleală ori înşelăciune şi care, într'un mod îndeajuns de ironic, i-a făcut chiar şi pe unii creştini răsăriteni să o evite ca pe o <prestidigitaţie pioasă> din cauza presupuselor ei <origini latine>.*

Relatarea episcopului Auxentios despre ritul Luminii Sfinte revelează astfel atât tragedia Marii Schisme cât şi complexitatea consecinţelor ei, o complexitate care ne spune încă o dată că, pentru a realiza unitatea creştină în viitor, trebue să ne adresăm trecutului cu grija, discernământul şi smerenia de a ne supune măreţiei acelei mărturii creştine nedivizate care străluceşte în Credinţa Ortodoxă cu aceeaşi Lumină blândă şi strălucitoare ce coboară în fiecare an asupra Mormântului lui Hristos în Ierusalim."

Înainte de a intra în miezul cercetării autorului vom cita, din nou, din prologul arhimandritului Ioanichie Bălan, care ne descrie Lumina Sfântă a Învierii, aşa cum a văzut-o cu prilejul unui pelerinaj de Paşti la Ierusalim.

"Sfântul Mormânt este controlat încă din noaptea Vinerii Mari după prohod, de câţiva poliţişti civili necreştini - un Arab, un Turc şi unul din partea statului Israel. Ei verifică toate obiectele din interior să nu aibă vreo sursă de foc, verifică lespedea Sfântului Mormânt şi controlează corporal pe arhiereul grec care răspândeşte vată pe mormântul Domnului. Apoi se sting toate luminile şi se pecetluieşte uşa Sfântului Mormânt cu două mari peceţi, benzi de pânză albă cu ceară şi sigilii la capete în formă de X. Gardienii rămân de pază la uşa Mormântului până când se aprinde Sfânta Lumină... Procesiunea pentru Vecernia Sâmbetei Mari se formează la sediul Patriarhiei Ortodoxe... La ora 9 dimineaţa procesiunea se porneşte spre Biserica Sfântului Mormânt... În biserică, slujitorii, în frunte cu Patriarhul, se opresc în faţa Sfântului Mormânt pecetluit." Urmează înconjurul Bisericii de trei ori, în sunetul clopotelor şi în cântările rituale. *"Apoi patriarhul cu toţi slujitorii se retrag în altarul bisericii ortodoxe de vizavi şi stau în aşteptare. Între timp vin diferiţi delegaţi oficiali, autorităţi locale şi bisericeşti armene, catolice şi copte. Miile de credincioşi stau cu felinarele speciale în mâini, să ducă acasă, în ţara lor, Sfânta Lumină. Cei mai mulţi, însă, ţin în mâini câte un mănunchi de 33 de lumânări albe, legate între ele... simbolizând numărul anilor pe care i-a trăit Mântuitorul pe pământ. Fiecare se roagă în tăcere aşteptând cu emoţie Lumina Divină. Deodată vin, însă câteva sute de Arabi ortodocşi, foarte evlavioşi dar fanatici... înconjoară Sfântul Mormânt, se roagă tare cu mâinile în sus, se urcă unii pe umerii altora, se agaţă de pereţii baldahinului Sfântului Mormânt, de jur-împrejur, ca albinele pe fagur şi ridică mâinile cerând Sfânta Lumină: <Doamne, trimite-ne din Cer Lumina!> Pe la ora 12 Patriarhul este condus în faţa Sfântului Mormânt. Aci este controlat peste tot de poliţişti necredincioşi, în prezenţa reprezentanţilor oficiali armeni, catolici şi copţi, să nu aibă vreo sursă de foc. Apoi Patriarhul desigilează uşa Sfântului Mormânt prin ruperea peceţilor şi intră în prima încăpere, însoţit, după tradiţie, de un Arab musulman".* Acesta rămâne aici şi supraveghează, în timp ce Patriarhul intră în a doua încăpere şi îngenunchează în faţa lespedei Sfântului Mormânt. *"Se sting toate lumânările, candelele, luminile. În biserică se face o mare tăcere. Emoţia minunii îi cuprinde pe toţi... După 15-20 de minute de rugăciune fierbinte, lumea din biserică observă o lumină puternică, ca o sânteie de fulger, coborând în zigzag prin cupola mare a bisericii... Se zice că dacă nu vin Arabii să se roage, întârzie venirea Sfintei Lumini... În mulţime se aud glasuri de emoţie în toate limbile. Scânteia dumnezeiască coboară deasupra Capelei Sfântului Mormânt, ca un glob de lumină ce se sfărâmă în mici bucăţi, apoi intră înăuntru ca o subţire rază de foc, coboară pe lespedea Mormântului şi aprinde vata răspândită deasupra, care se încarcă de o rouă divină. În această clipă Sfânta Lumină a venit! Minunea s'a săvârşit! Mulţimea aşteaptă cu nerăbdare Sfânta Lumină cu mâinile întinse... Patriarhul adună cu mâinile vata aprinsă de o flacără galben-verzuie, care timp de câteva minute nu frige. Apoi pune vata aprinsă în două cupe de aur şi iese în prima încăpere. Aici aprinde două buchete mari de câte 33 de lumânări, în prezenţa musulmanului, iar cupele le dă, pe două ferestre mici, afară, la cei doi diaconi ortodocşi. Aceştia duc o cupă la Sfântul Altar, iar a doua la biserica Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena dela Patriarhie. Apoi Patriarhul iese în faţa Sfântului Mormânt cu cele două făclii aprinse şi strigă de trei ori: <Veniţi de luaţi Lumină!>... toţi credincioşii aprind felinarele şi buchetele de lumânări. Biserica este parcă flacără vie! Mulţi se ating de flacără cu faţa, cu mâinile, cu hainele, pentru binecuvântare, fără a se arde, abia după câteva minute flacăra frige. Tot acum iau Sfânta Lumină dela Patriarh, Catolicii, Armenii şi Coptii şi o duc în altarele lor, unde o păstrează tot anul... La ora două după miezul nopţii, Liturghia Învierii ia sfârşit".*

Lucrarea de doctorat a episcopului Auxentios cuprinde şapte capitole, începând cu o retrospectivă istorică asupra fenomenului Luminii Sfinte, în care prezintă mărturii din secolul IV şi până în zilele noastre. Vom cita câteva din aceste mărturii.

Eusebie al Cesareei, Sfântul Chiril al Ierusalimului (cca.350), călugăriţa spaniolă Egeria (384), Lecţionarul Armean (417-439), Lecţionarul Georgian (640-720), Codicele Patriarhiei din Ierusalim (1122), fac referiri la ceremonia Luminii Sfinte fără a menţiona natura miraculoasă a Luminii. Singurele tangenţe cu acest fenomen le aflăm în mărturiile lui Eusebie, care descrie transformarea miraculoasă a apei în untdelemn de către Sfântul Narcis, în noaptea Paştilor, cât şi în jurnalul Egeriei, care face precizarea că Lumina nu este adusă din afară, înăuntrul Sfântului Mormânt ci *"este luată dinăuntrul grotei"*.

Începând din secolul IX, mărturiile citate în lucrare sunt mai explicite.

Astfel, călugărul occidental Bernard, martor al miracolului în anul 870, relatează: *"Merită să spunem ce se întâmplă în Sâmbăta Sfântă la privegherea Paştilor.*

Slujba începe dimineaţa în această biserică. Apoi când aceasta ia sfârşit, se merge în procesiune cântându-se Kirie-eleison până ce vine îngerul şi aprinde lumina în candelele care atârnă deasupra Mormântului. Patriarhul trece o parte din această lumină episcopilor şi restului mulţimii oamenilor şi fiecare are Lumina acolo unde stă."

De asemenea, un număr de autori musulmani dau mărturie de ritul Luminii Sfinte încă din secolul IX. I. Krahkovskii citează dintr'o sursă islamică: *"Când încep Paştile la creştini, în ziua Sâmbetei Mari, poporul iese dela locul mormântului la locul pietrei în jurul căreia este o galerie. De acolo ei privesc locul mormântului şi toţi se roagă şi cad jos înaintea Prea-înaltului Dumnezeu, de dimineaţă şi până la apusul soarelui. Emirul şi Imanul Moscheei sunt prezenţi şi ei. Un străjer închide uşa mormântului şi stă înaintea ei. Toţi rămân astfel până ce văd lumina asemănătoare unui foc alb ieşind din interiorul mormântului. Străjerul deschide apoi uşa mormântului şi intră înăuntru. În mâinile lui se află o lumânare, pe care o aprinde dela foc şi o duce apoi afară. Deşi e aprinsă, lumânarea nu arde, nu frige. El o dă Imanului, care ia lumânarea şi aprinde candelele moscheei. Când această lumânare este trecută unei a treia persoane ea începe să ardă şi se preschimbă în foc."* Deşi detaliile furnizate de această scriere islamică anonimă sunt deficitare, ea este importantă pentrucă reprezintă una din primele referiri la miracolul Luminii Sfinte, cât şi la proprietăţile Flacării, menţionate şi de alte mărturii ulterioare.

În anul 947, clericul Niketas scrie împăratului Constantin al VII-lea Porfirogenetul despre încercarea unui emir furios, de a pune capăt ritului Luminii Sfinte: *"În timp ce Patriarhul era ţinut închis sub pază în pretoriu, Dumnezeul minunilor a umplut două din candelele unei triple candele atârnând deasupra locului unde se spune că trupul lui Hristos a fost dat jos de pe cruce pentru a fi spălat. Când vestea minunii a ajuns la pretoriu, creştini şi musulmani au alergat claie peste grămadă la biserică... Patriarhul a sosit şi el, urmat de cler şi, constatând că aprinderea Luminii Sfinte nu avusese loc, a închis cu ajutorul musulmanilor Sfântul Mormânt şi a început să se roage împreună cu creştinii. Spre ceasul al şaselea, fixând cu privirea Sfântul Mormânt, el a văzut arătarea suprafirească a Luminii. A intrat în Sfântul Mormânt, a cărui intrare i-a fost arătată de un înger. În momentul când a luat o lumânare subţire spre a da din focul dumnezeiesc tuturor celor din biserică, care aveau făclii, abia a ieşit afară din mormânt că a şi văzut biserica umplută dintr'odată de o lumină dumnezeiască... Emirul care privise de deasupra, din una din tribune, a fost martorul unei minuni încă şi mai mari. Cea mai mare dintre candelele suspendate în faţa sa a lăsat să scape untdelemnul şi apa pe care o conţinea şi s'a umplut de focul dumnezeiesc, deşi nu avea de fel nici o feştilă."*

O frumoasă descriere a pogorîrii Luminii Sfinte în anul 1906 o face egumenul Daniil din Rusia. *"Mulţi pelerini relatează incorect detalii despre Lumina Sfântă. Unii spun că Sfântul Duh coboară deasupra Sfântului Mormânt sub forma unui porumbel; alţii că este un fulger din cer care aprinde candelele de deasupra Mormântului. Toate acestea sunt neadevărate... ci Harul dumnezeiesc se pogoară nevăzut din Cer şi aprinde candelele din Mormântul Domnului nostru. Îl voi descrie aşa cum l-am văzut... Spre sfârşitul ceasului al nouălea, când au început să cânte <Cânta-voi Domnului>, un nor mic venind dinspre Răsărit s'a aprins dintr'o dată deasupra cupolei deschise a bisericii şi o ploaie torenţială de lumină a căzut peste Mormântul Sfânt şi peste noi, cei ce eram deasupra Mormântului... Acest foc nu este ca o flacără obişnuită ci arde într'un fel foarte neobişnuit, cu o strălucire de nedescris şi o culoare roşie asemenea scorţişoarei... Cine nu a gustat emoţia acelei zile nu poate, în nici un chip, crede că tot ceea ce am văzut este adevărat."*

În anul 1238 papa Grigore al IX-lea emite o bulă prin care interzice orice participare la ritul Luminii Sfinte, pe care îl condamnă ca pe o fraudă, fără a aduce argumente. Aceasta a fost prima condamnare oficială a ceremoniei de către biserica latină şi sfârşitul oricăror reacţii occidentale de simpatie faţă de Lumina Sfântă.

Relatări pro şi contra autenticităţii Lumii Sfinte au fost în fiecare dintre secolele care au urmat.

Arhimandritul Kallistos descrie următorul fapt deosebit, întâmplat de Sfintele Paşti ale anului 1580. În Sâmbăta Mare, Armenii s'au înţeles cu autorităţile să nu-i lase pe Ortodocşi să intre în Biserica Învierii. Aceştia au rămas afară şi se rugau împreună cu Patriarhul. În timpul rugăciunii lor, o coloană de afară s'a despicat şi Lumina Sfântă a ieşit prin ea... Ca urmare a acestei minuni, unul din portarii mahomedani a mărturisit pe Hristos, din care cauză a fost martirizat prin ardere în curtea sfântă, de către ceilalţi mahomedani. Coloana fisurată poate fi văzută şi astăzi în biserica Anastasia iar reclivele martirului se află în mânăstirea Megali Panaghia din Ierusalim.

Dintre clericii occidentali care au negat miracolul Luminii Sfinte, - P. Walter (1481), F. Suriano (1524), J. Doubdan (1651), H. Maundrell (1696) - unii susţin că acest simbol se producea cu adevărat înainte de anul 1244, când Ierusalimul a fost ocupat de musulmani şi când Biserica Catolică avea un control asupra ceremoniei, după care *"lucrarea lui Dumnezeu a căzut în mâinile schismaticilor ortodocşi şi a devenit o impostură şi un truc."*

O reacţie a Bisericii Ortodoxe la această campanie este cea a patriarhului Paisios al Constantinopolului, care, în anul 1727, a ameninţat cu excomunicarea pe oricine ar împiedica pe credincioşi să facă pelerinaje la Sfântul Mormânmt, sădind între ei *"impietăţi satanice şi distructive, ori necredinţă şi rea voinţă."*

O carte apărută recent în Grecia, purtând titlul *"Am văzut Sfânta Lumină"*, de arhimandritul Savvas (Achilleos) relatează mărturia călugărului Mitrofan (Papaioannou), care s'a ascuns într'o nişă, sub o arcadă, de unde a putut vedea arătarea Luminii Sfinte. *"...tocmai în momentul în care chinul meu ajunsese în punctul unei încordări groaznice, în acea neţărmurită linişte de moarte..., am auzit un şuierat slab, asemenea unai pale de vânt. Şi îndată - o priveliştе de neuitat - o lumină albastră a umplut toate unghерele Sfântului Mormânt... În mijlocul acestei lumini l-am văzut limpede pe Patriarh... Pe măsură ce se răspândea în Mormânt... lumina albastră căpăta în cele din urmă o culoare albă. Atunci, candela aşezată pe Sfântul Mormânt s'a aprins dela sine."*

Un profesor de colegiu american Thomas A. Idinopoulos, care a asistat la ceremonia Luminii Sfinte în anul 1981 a fost întrebat cum ar reacţiona oamenii, dacă de exemplu, ar şti că Focul a fost aprins cu o brichetă. *"Chiar dacă ar şti-o, n'ar avea importanţă pentru ei"*, a răspuns profesorul. *"Atunci, minunea nu este Focul, ci credinţa lor!"* *"Aşi înţeles"*, a conchis profesorul.

Iar, într'o enciclopedie greacă, definiţia Luminii Sfinte este urmată de următoarea observaţie: *"Multe s'au scris despre această Lumină, în special comentarii despre celebrarea ritului şi despre realitatea ei."*

Continuare în pag. 14

În duh şi adevăr

O INIMĂ PLINĂ DE ÎNDURARE

—— Sergiu GROSSU ——

Înainte de convertire, relaţiile noastre cu Dumnezeu erau, mai degrabă, relaţii de indiferenţă, de înstrăinare, de despărţire, de revoltă chiar, din cauza robiei păcatului în care trăiam şi de care ascultam orbeşte. Ceea ce scoate în evidenţă şi proorocul: *"Nelegiurile voastre pun un zid de despărţire între voi şi Dumnezeul nostru; păcatele voastre vă ascund faţa Lui şi-L împiedică să v'asculte"* **(ISAIA, 59.2).**

După întoarcerea noastră la Dumnezeu, prin credinţa în Iisus Hristos, aceste inadmisibile *"relaţii"* se schimbă, devenind pozitive, respectiv de apropiere, de împăcare, de părtăşie, de înfiere. Datorită jertfei Mântuitorului, ajungem să fim *"nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi prea iubiţi"* **(COLOSENI, 3.12).** Nu suntem numai socotiţi *"aleşi"* şi *"sfinţi"*, ci prin lucrarea miraculoasă a Duhului Sfânt ne vedem transformaţi, cu adevărat, în făpturi vii, în suflete alese şi sfinte, fiindcă am căpătat de Sus, dela Părintele luminilor, ***o stare după voia Lui,*** îmbrăcaţi *"cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă răbdare".*

Câtă vreme facem parte din Casa lui Dumnezeu şi suntem *"împreună cetăţeni cu sfinţii"*, zidiţi *"pe temelia apostolilor şi proorocilor"*, ca să fim noi-înşine *"un lăcaş al lui Dumnezeu, prin Duhul"* **(EFESENI, 2. 19-22);** câtă vreme stă scris *"fiţi sfinţi, căci Eu sunt sfânt"* - sfinţi în *"toată purtarea"* noastră de fiece zi **(1 PETRU, 1. 15-16),** se înţelege dela sine că starea duhovnicească a oricărui creştin autentic trebue să fie o stare de puritate, de dăruire permanentă, de sfinţenie. Evanghelia, în această privinţă se arată categorică.

Şi totuşi, privind aşa-zisa lume creştină de azi, constatăm lucruri şi stări contrarii celor cerute de Evanghelie. Insă nu numai atât. Constatăm şi asistăm, neputincioşi, la materializarea diabolică a Răului în societatea din care facem parte sau, cum spune Ecleziastul, la *"toate relele care se petrec sub soare".* Care este cauza răutăţii care domină umanitatea întreagă? Este, în primul rând, *"inima rea şi necredincioasă"* **(EVREI, 3.12),** la care se adaugă lipsa de discernământ, când uităm să fim *"înţelepţi în ce priveşte binele şi proşti în ce priveşte răul"* **(ROMANI, 16.19),** confuzia spirituală, care face ca *"oamenii să urască binele şi să iubească răul"* **(MICA, 3.2),** dar mai ales, *"plăcerea răului, dulceaţa lui"* **(IOV, 20.12).**

Ce ne rămâne de făcut, în situaţia aceasta disperată? Cum să mai avem *"o inimă plină de îndurare"*, ca să-L putem urma pe Iisus? *"Vinde tot ce ai!"*, ne recomandă Domnul, precum i-a cerut şi Tânărului bogat. Cu alte cuvinte, dacă vrem să avem un suflet predat în totul lui Iisus, se impune golirea sufletului de toate întinăciunile care ne desfigurează trăirea. Numai dezbrăcându-ne de ***omul cel vechi,*** numai scuturându-ne faptele lui - de mânie, de vrăjmăşie, de răutate, de clevetire, de vorbele ruşinoase - şi îmbrăcându-ne cu ***omul cel nou*** *"care se înnoieşte spre cunoştinţă, după chipul Celui ce l-a făcut"* **(COLOSENI, 3. 8-10),** ne vom învrednici să corespundem voinţei divine, care vrea ca, în orice clipă şi în orice loc, să ne bucurăm în nădejde, să fim răbdători în necaz, să stăruim în rugăciune, să ne bucurăm cu cei ce se bucură şi să plângem cu cei ce plâng, să avem *"aceleaşi simţăminte unii faţă de alţii"* **(ROMANI, 12. 12-16).**

Greşeala, amară în urmările ei, de care se fac vinovaţi aproape toţi creştinii, stă în faptul că, fără a se dezbrăca pe de-a'ntregul de omul cel vechi, caută să îmbrace, de pildă, peste *"haina răutăţii"* **(1 PETRU, 2.16),** haina omului nou. Adică, fără să se dezbrace de mânie şi de vrăjmăşie, caută să se îmbrace cu o inimă plină de îndurare; fără să se dezbrace de răutate, caută să se îmbrace cu bunătate, smerenie, blândeţe; fără să se dezbrace de clevetiri şi vorbe ruşinoase, caută să îmbrace cu îndelungă răbdare. Aspectele omului nou, descrise ceva mai sus în epistola către Efeseni, nu sunt altceva decât roadele Duhului Sfânt (a se citi **GALATENI, 5.22)** şi Duhul Sfânt, nu poate rodi decât într'o fiinţă dezbrăcată de omul cel vechi, înnoită în toate colţişoarele sale lăuntrice. Deoarece, subliniază sfântul din Tars, *"dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă; cele vechi s'au dus: iată că toate lucrurile s'au făcut noi"* **(2 CORINTENI, 5.17).**

Îndemnul paulinic *"îmbrăcaţi-vă"* demonstrează, din plin, că transformarea interioară a omului, devenit *"ales"* al lui Dumnezeu şi *"sfânt"* prin credinţa în Iisus Hristos, trebue să devină ***o haină vizibilă,*** o realitate, să nu rămână o simplă ficţiune. Este drept că Ap. Pavel vorbeşte despre *taina credinţei* **(1 TIMOTEI, 3.9),** care trebue păstrată într'un cuget curat. Însă tot el îi cere lui Timotei să fie o pildă *"în vorbire, în purtare, în dragoste, în credinţă, în curăţie"* **(1 TIMOTEI, 4.12).** Iar în versetul 15 al aceleiaşi epistole scrie aşa: *"Pune-ţi pe inimă aceste lucruri, îndeletniceşte-te în totul cu ele, pentru ca înaintarea ta să fie văzută de toţi".* Tot Ap. Pavel, adresându-se lui Tit, îl îndeamnă să se dea pildă de fapte bune *"în toate privinţele"* **(TIT, 2.7),** deci să-şi arate sau, mai bine zis, oamenii să vadă noua sa îmbrăcăminte spirituală, noua sa viaţă religioasă. Cine pretinde că s'a îmbrăcat cu omul cel nou şi nu arată în afară decât o *"haină mânjită"* **(ISAIA, 64.6),** acel presupus convertit este un mincinos care compromite şi Evanghelia şi posibilitatea de a întoarce pe alţii la Dumnezeu.

•••

Rezultatul cel mai important, după umila noastră părere, al dezbrăcării de omul cel vechi şi-al îmbrăcării cu omul cel nou (având o inimă plină de îndurare, devenind bun şi îndelung răbdător) este ***îngăduinţa,*** o virtute pe care creştinii Exilului au cam uitat să o practice sau nu-i dau o atenţie deosebită, deşi este indispensabilă în cimentarea realţiilor dintre Românii deştăraţi, în realizarea unei comunităţi româneşti cu adevărat creştine. De aceea, ucenicul lui Gamaliel, după ce ne îndeamnă *"îmbrăcaţi-vă cu o inimă plină de îndurare"*, vine cu al doilea îndemn: ***"îngăduiţi-vă unii pe alţii"*** **(COLOSENI, 3.13).** Prin îngăduinţă, noi ne formăm duhovniceşte, sporim în noi îndurarea, bunătatea, blândeţea. Ajutăm, oarecum, lucrării Duhului Sfânt în viaţa noastră, favorizăm, prin liberul nostru arbitru, procesul de rodire a Duhului lui Dumnezeu, câştigând pe plan spiritual, şi noi şi semenii noştri, faţă de care ne manifestăm cu îngăduinţă. Nu se poate ajunge la o unitate desăvârşită a creştinătăţii, nu putem împlini dorinţa lui Iisus de a fi ***una*** în chip desăvârşit, dacă nu ne vom îngădui unii pe alţii; dacă tari fiind, nu ne vom purta cu căldură faţă de cei slabi şi neputincioşi în credinţă, conform normei stabilită de Apostolul Neamurilor: *"Noi, care suntem tari, suntem datori să răbdăm slăbiciunile celor slabi, şi să nu ne placem nouă înşine"* **(ROMANI, 15.1).**

Îngăduinţa, ca să poată avea loc, presupune un suflet care trăieşte pe o treaptă înaltă de credinţă, care este atent şi aplecat asupra slăbiciunii aproapelui său, care se caută şi se regăseşte în viaţa altora. Acolo unde se realizează acel impresionant de frumos *"toţi împreună"*, adică o comunitate unde oamenii Îl slăvesc pe Dumnezeu *"cu o inimă şi cu o gură"*, acolo îngăduinţa se practică şi, practicându-se, grăbeşte împlinirea poruncilor lui Dumnezeu de către slujitorii neprihăniriii şi, ca atare, evoluţia morală a societăţii.

Ca să poţi fi îngăduitor trebue să poţi ierta. Nu există îngăduinţă fără iertare, fără această vălvătaie lăuntrică dominantă, capabilă să anihileze toate excitaţiile neplăcute din afară, toată răceala gheţarilor noştri sufleteşti, prin căldura sentimentelor generatoare de explozii cereşti.

Starea de îngăduinţă şi iertare reprezintă biruinţa omului nou asupra pornirilor instinctive din noi, asupra acţiunii negative a reziduurilor omului vechi. Poţi ierta Hristos (*"Tată, iartă-i că nu ştiu ce fac"*), când eşti răstignit ca şi El, pe Cruce, când ai reuşit să-ţi răstigneşti *"firea pământească împreună cu patimile şi poftele ei"* **(GALATENI, 5.24),** pentru a-L urma pe Hristos pe căile de lumină ale Iubirii.

COPERTA

—A.PETRE—

În lumea în care trăim, informaţia scrisă joacă un rol predominant în influenţarea modului de gândire a oamenilor. Sute şi sute de cărţi şi publicaţii periodice se tipăresc zilnic şi cititorul serios, din cauza timpului disponibil raportat la imensitatea publicaţiilor, este pus în încurcătură ce să aleagă spe a citi. Nu mă refer la publicaţiile frivole sau de scandal; pe acelea le-a eliminat din capul locului; mă refer le cele de mare seriozitate, care merită efortul şi cheltuiala de timp.

Editorii, fiind şi ei conştienţi de această situaţie, încearcă să uşureze cât mai mult procesul de alegere, tipărind pe ***copertă*** ceva care să fie chintesenţa întregii cărţi. Mai sunt alte categorii de coperte, în special în opere biografice, în care autorul este arătat alături de mari personalităţi. După aceste coperte îţi este greu să judeci conţinutul, dar eşti sigur că autorul vrea să-şi ridice prestigiul prin cel lângă care este fotografiat.

Aceste observaţii m'au dus la încurcătura în care mă aflu privind coperta Calendarului Solia 1998*: PS Episcop Nathaniel (al Episcopiei Ortodoxe din America) întâmpină (welcomes) pe Eminenţa Sa Mitropolitul Serafim (mitropolitul misionar trimis în Europa de Vest de către Patriarhia dela Bucureşti). ***Nu se poate,*** mi-am zis; are PS Nathaniel nevoie de a-şi ridica prestigiul arătându-se alături de o personalitate? Atunci, de ce nu a ales pe Mitropolitul OCA, IPS Theodosios, Arhiepiscop de Washington şi Mitropolitul Americii şi Canadei? Nu ştie PS Nathaniel nimic din activitatea dela Paris, Salzgitter şi alte locuri din Europa, a Mitropolitului Serafim, ca *"uns"* al Patriarhului Teoctist, cel vindecat după boala din 1989 şi atotlăudător şi plecat slujitor al *"împuşcaţilor"* şi al regimului comunist? Sau poate PS Nathaniel consideră că opiniile personalităţilor marcante ale exilului românesc din Europa de Vest sunt numai nişte clevetiri şi este bine şi folositor Episcopiei Ortodoxe Române din Amerrica să le desconsidere?

Negăsind nici un răspuns demn de luat în seamă la aceste întrebări, mi-am adus aminte de o veche vorbă românească: *să nu judeci o carte după copertă*; şi atunci am deschis Calendarul: nu mai puţin de 16 pagini (pag.173-189) din cele 42 care descriu activitatea Episcopiei (pag. 157-199)** tratează despre Mitropolitul Serafim, osanalele ce i s'au adus la Congresul Episcopiei dela Vatra Românească, cuprinzând încă 13 fotografii ale Mitropolitului, cu clerici şi mireni din America. ***Oare, asta să fi fost cea mai importantă realizare a Episcopiei Ortodoxe Române din America în anul 1997?***

Văzând acestea, mi-am zis că am ajuns în timpuri grele dacă Pastorul credincioşilor ortodocşi români din America şi Canada se mândreşte în tovărăşia unui mitropolit controversat şi sculă a rămăşiţelor clerului român care a trădat Sfânta Credinţă şi a slujit comuniştilor, cunoscuţi ca cei mai înrăiţi duşmani ai credinţei. Privind coperta, n'am putut să nu îmi amintesc ce a scris un comentator al prestigiosului ziar New York Times vorbind de prăbuşirea regimului comunist în URSS: *"dacă duşmanii comuniştilor ar fi vrut să le facă un mare rău, nu puteau să le facă unul mai mare decât şi-au făcut ei înşuşi".*

O singură explicaţie ar putea fi: coperta a fost o *"alegere neinspirată"*, tot aşa cum, foarte elegant, a caracterizat Consiliul Parohial al parohiei *"Sfânta Treime"* din N.Y, afirmaţia PS Nathaniel: *"cui nu-i place să se ducă la altă biserică"*, făcută către enoriaşii Bisericii *Sfânta Maria"* din N.Y.

Dar dacă nu este aşa, ci coperta este *"inspirată"*, n'ar fi bine să ştim şi noi cine sunt inspiratorii?

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

---

* Calendarul Solia 1998, publicaţie a revistei Solia, organ oficial al Episcopiei Ortodoxe Române din America, Chairman Rt. Rev. Nathaniel Popp.

** Paginile de calendar, lista preoţilor şi adresele parohiilor, precum şi Advertiser Section nu au fost considerate ca descriere a activităţii Episcopiei.

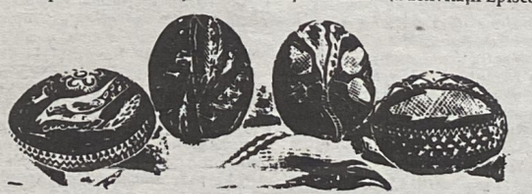

LUMINA SFÂNTĂ

Urmare din pag. 13

Alte capitole ale acestei lucrări de doctorat analizează ritul Luminii Sfinte din perspectiva teologică şi din cea liturgică, capitole de specialitate asupra cărora nu vom insista.

Un deosebit interes, însă, prezintă observaţiile finale ale autorului. *"Am privit ritul Luminii Sfinte"*, scrie autorul, *"dintr'o perspectivă... care implică, cel puţin până în secolul al IX-lea, apariţia supranaturală a unei flăcări şi diferite imagini de lumină... apariţie legată de manifestările şi imaginile dumnezeieşti din Sfânta Scriptură, din mărturia Părinţilor şi din imagistica luminii a imnografiei pascale a Bisericii Ortodoxe... (astfel) se iveşte o imagine care se detaşează din mărturia istorică, liturgică ori teologică. Ivirea acestei imagini complexe reprezintă modul de teologhisire al Bisericii răsăritene - al descoperirii adevărurilor dumnezeieşti... deşi multe din relatările de după Marea Schismă privitoare la ceremonia Luminii Sfinte sunt marcate de polemică, relatările istorice mai timpurii despre rit sunt libere de astfel de accente şi dau mărturie despre acceptarea lui universală în lumea creştină cel puţin de după secolul al IX-lea, dacă nu şi mai înainte... Mai mult, în îndelungata sa istorie şi în ciuda turbulentelor prefaceri bisericeşti şi politice din Ierusalim, ritul Luminii Sfinte şi-a menţinut în mod consecvent focarul iniţial: aprinderea minunată a luminii pascale şi primirea ei cu bucurie de către credincioşi... Nu numai lumina pascală este împărţită de preot (în parohii şi mânăstiri), ca o imitare directă a ceremoniei din Ierusalim, dar nu este ceva neobişnuit ca Lumina Sfântă să fie luată şi dusă dela Ierusalim în Grecia sau în Europa răsăriteană pentru a aprinde candela de priveghere, dela care sunt aprinse apoi lumânările de Paşti ale credincioşilor... la un nivel universal ritul Luminii Sfinte transcende propria sa istorie şi propriul său caracter. Substanţa lui miraculoasă rezidă în cele din urmă în minunea pe care o comemorează... Dacă Lumina din mormântul lui Hristos, amintită în relatările scripturistice ale Învierii este aceeaşi lumină care apare în timpul celebrării ritului Luminii Sfinte (şi eu cred că aceasta este); dacă Lumina Sfântă este aprinsă în mod supranatural ori prin mijloace naturale (şi eu cred că într'un mod miraculos); ori dacă lumina necreată văzută de omul luminat de Har este aceeaşi cu lumina văzută de cei prezenţi la ceremonia Luminii Sfinte (şi eu cred că aceasta este) - aceste probleme nu sunt rezolvate de istorie, ori de erudiţie sau ştiinţă. Răspunsul la ele îl oferă, în cele din urmă, însăşi realitatea Învierii.",* îşi încheie interesanta scriere episcopul Auxentios al Foticeei.

O scriere deosebită atât prin bogăţia de informaţii, dar mai ales prin încărcătura ei spirituală, ne mai întâlnită într'o lucrare ştiinţifică, de doctorat. O scriere care ne pune pe gânduri şi ne face să ne întrebăm despre noi înşine, despre credinţa sau necredinţa noastră, ca şi Sfântul Apostol Toma, care a crezut numai după ce a văzut...

Iar răspunsul la întrebările noastre nu are cine să ni-l dea, decât noi înşine, fiecare în taina sufletului său creştin, care se pregăteşte să întâmpine Sfânta Sărbătoare a Învierii.

Erast CĂLINESCU

PATIMILE ŞI ÎNVIEREA DOMNULUI

George GEORGESCU

Sărbătoarea Învierii Mântuitorului, care este piatra de boltă a religiei creştine, găseşte Ţara noastră prinsă în angrenajul unei lupte disperate pentru a ieşi din întunericul în care a orbecăit o jumătate de secol. Datorită pervertirii multor conştiinţe în această lungă perioadă de timp, procesul de purificare este deosebit de greu iar purgatoriul încă nu s'a încheiat. Unii mai bâjbâie încă prinşi în mrejele marxismului ce ni s'a impus ca o nouă religie, căutând drumul către credinţa strămoşească şi Biserica lui Dumnezeu.

Drumul Golgotei străbătut de noi atâta amar de vreme a fost anevoios şi lung, mulţi căzând pradă furiei oarbe cu care comunismul-ateu s'a avântat să lichideze toate valorile umane, materiale şi spirituale, ce ridicaseră poporul nostru la nivelul naţiunilor civilizate. Aşezaţi de soartă la confluenţa intereselor marilor puteri, şansele noastre de supravieţuire au fost minime, însă am înfruntat cu bărbăţie destinul, încercând să rezistăm într'o lume ostilă. De câteva ori în istorie, furtunile care s'au abătut asupra ţării noastre ne-au găsit izolaţi şi singuri, dar ne-am dus cu demnitate crucea, fără a ne resemna, nutrind necontenit în adâncul sufletului speranţa izbăvirii.

În perioada expansiunii comuniste, în afara lui Dumnezeu Cel Atotputernic, nimeni nu ne-a întins o mână de ajutor pentru a ieşi la lumină. Marile puteri învingătoare în cel de-al doilea cataclism mondial, au împărţit între ele continentul ca pe un bun câştigat la zaruri şi ne-au abandonat fără nici un scrupul în ghearele hidrei cu care se aliaseră. Nu a fost necesar nici măcar semnarea unui ucaz oficial care să menţioneze sacrificarea României. Un simplu şervet de masă la un *"party"* al potentaţilor, a fost suficient spre a se înregistra întru eternitate felul infam în care un popor a fost condamnat la moarte. Consecinţele ce au decurs din trocul dela Yalta au fost de un tragism nemaiîntâlnit în istorie şi au deturnat traiectoria unui destin luminos.

După încheierea acelui dezonorant târg, însemnate regiuni au fost smulse din trupul ţării noastre şi supuse unei politici de deznaţionalizare. Tot ce era românesc trebuia să dispară, prin asasinate sau deportări masive în stepele calmuce şi siberiene, pentru ca elementul etnic autohton să rămână în minoritate, spre a se demonstra că acele teritorii nu ne aparţin. Cei ce au supravieţuit într'o ţară ciuntită, au fost la rândul lor victimele unui vast proces de decimare a valorilor umane. Au început opera lor distructivă, interzicându-ne să ne mai închinăm lui Dumnezeu, înlocuind sfintele icoane cu efigiile reprezentanţilor satanei. Au trecut apoi la *"reeducarea"* noastră, elaborând metode dintre cele mai diabolice de spălare a creerelor, pentru a ne scoate din memorie tot ce învăţasem în epoca *"burghezo-moşierească"*.

O atenţie deosebită au acordat tineretului, începând cu cei de vârstă preşcolară, *"şoimii patriei"*, trecând apoi la pionieri şi UTC, organizaţii de tip *"komsomol"*, otrăvindu-le minţile cu o istorie falsificată, în care eroii neamului erau înlocuiţi ca tartorii materialismului, Marx, Engels, Lenin şi Stalin. Câte drame s'au petrecut atunci în familii, deoarece copiii unei categorii de oameni socotiţi *"duşmani ai poporului"* nu primeau cravata roşie decât dacă îşi reclamau părinţii. Au fost învăţaţi să iubească nu patria lor, ci *"marea Uniune Sovietică eliberatoare"*, partidul comunist-bolşevic şi conducătorul ei iubit.

Au desfiinţat apoi lecţiile de morală şi religia, sub pretext că este plină de misticism, propovăduind în schimb materialismul dialectic, ca singura orientare obiectivă în filosofie. În Săptămâna Patimilor Mântuitorului, se organizau în toate liceele din ţară serate dansante, iar cine era descoperit de elevii informatori că a participat la Slujba Deniilor sau a Învierii, ca şi cel care purta o cruciuliţă la gât, era eliminat din şcoală şi viitorul lui pecetluit.

Pentru a subjuga şi stăpâni mai uşor plebea, au început lichidarea sistematică a tuturor personalităţilor de valoare ale neamului. Ne-au alungat Regele, simbolul demnităţii şi stabilităţii unui popor, şantajându-l cu uciderea a o mie de studenţi ca represalii dacă nu semnează actul forţat al abdicării. Ne-au ucis preoţii, acei care s'au opus implementării materialismului-ateu, deportându-i la Canal, pe ceilalţi înrolându-i în oastea informatorilor Securităţii, silindu-i să trădeze Sfânta Taină a Spovedaniei, unora punându-le chiar galoane la sutană. Cu o furie ce frizează demenţa, au demolat bisericile care constituiau adevărate refugii spirituale în vremuri de restrişte, unele ctitorite pe vrmea cucernicilor Voievozi, inestimabilul lor tezaur de patrimoniu fiind doar în parte recuperat de puţinii slujitori ai altarului ce nu semnaseră contractul cu diavolul.

Deoarece falnica Armată a ţării le stătea ca un ghimpe în ochi, neputând uita eroismul ostaşilor în lupta de eliberare a teritoriilor subjugate, au dezarmat-o în condiţii umilitoare, demobilizând cadrele care instruiseră soldaţii în cultul dragostei de Patrie şi Rege. Pe ofiţerii şi trupa care au refuzat să se înroleze în divizia *"Tudor Vladimirescu"* alcătuită dincolo de Nistru din prizonieri şi instruită de ofiţeri politruci ruşi, i-au internat în lagăre şi închisori, unde au suferit aceiaşi soartă ca a tuturor deţinuţilor politici, de unde nu s'au mai întors acasă decât a zecea parte. Universităţile noastre, adevărate focare de cultură universală, creatoare de renumite şcoli de tradiţie ce au dus faima ţării pe toate meridianele, au fost supuse unei drastice epurări, cadrele didactice fiind triate după severe criterii de dosar, origine muncitorească, ataşament declarat faţă de noua orânduire şi absenţa rudelor până la gradul patru în străinătate. Majoritatea eminenţilor profesori au fost îndepărtaţi şi siliţi să trăiască în condiţii şi munci degradante, locul lor fiind luat de politruci care afirmau că *"lumina vine dela Răsărit"*. Mulţi dintre aceştia nu aveau nici măcar studii medii, fiind promovaţi aproape toţi din fabrici şi uzine, unde de închegaseră organizaţiile de bază ale pcr.

În ura lor nemărginită faţă de partidele politice, le-au scos pe toate în afara legii printr'un decret special, cu excepţia celui comunist care primea directive direct dela Moscova. În marea lor slugărnicie faţă de cei care îi aduseseră în furgoanele armatei ruse, au împânzit ţara cu aşa-zişii *"consilieri sovietici"*, care conduceau de facto toate sectoatrele de activitate. Aceştia, repartizaţi în *"sovromuri"*, au transferat în URSS toate beneficiile întreprinderilor administrative în comun, pe lângă jaful de proporţii care se făcuse sub pretextul plăţii *"despăgubirilor de război"*. Pentru participarea României la cercetările Institutului Unificat dela Dubna, ne-au secătuit munţii de minereul radio-activ, ei realizând bomba atomică iar noi alegându-ne cu un număr mare de muncitori iradiaţi. O ţară din Occident ne oferise în schimbul minereului de uraniu care lua calea URSS, refacerea întregii reţele de trafic a ţării.

S'au înscenat apoi procese politice, în dispreţul celor mai elementare noţiuni de justiţie, arestându-se şi condamnându-se pe viaţă unii din ctitorii României Mari, precum Maniu şi Brătianu şi străluciţi oameni politici ca Mihalache, Coposu şi mulţi alţii, care au pierit în marea lor majoritate datorită regimului de exterminare la care au fost supuşi. Unii au sfârşit în faţa plutonului de execuţie. Vina lor? Făcuseră parte din ultimul Cabinet de război dinaintea armistiţiului şi sprijiniseră armata în lupta sfântă de eliberare a străvechiului pământ al Basarabiei şi Bucovinei.

Procesele politice se ţineau lanţ, condamnările se dădeau pe bandă rulantă. Oamenii erau ridicaţi de acasă în toiul nopţii, sub privirile îngrozite ale copiilor şi celorlalţi membri ai familiei, sau chiar de pe stradă, de ofiţeri instruiţi special în acest scop. Odată intraţi pe mâna lor la interogatorii, anchetatorii obţineau toate datele de care aveau nevoie, falsuri grosolane, prin lezarea organelor interne ale arestatului, fără a lăsa urme vizibile pe corp, căci loviturile erau aplicate cu saci de nisip. Se folosea orice metodă de tortură cunoscută în analale inchiziţiei, pentru ca cel intrat pe mâna lor să nu mai iasă viu, sau să nu o mai ducă mult. Pe cei care erau consideraţi un pericol major pentru noua ordine de stat, îi dădeau pe mâna lui *"Radu"*, adică erau iradiaţi în timpul unui dialog *"paşnic"* la birou, unde erau trataţi chiar cu ţigări. În serialul TV *"Memorialul Durerii"*, s'au putut vedea numai o parte din instrumentele de tortură folosite în penitenciare, unde inimoasa Lucia Hossu-Longin a reuşit să pătrundă cu ajutorul AFDPR. Celelalte însă, care ţin de sadismul anchetatorilor, precum pumni şi bocanci în stomac, bătăi cu vergi sau săculeţe de nisip la testicole până victima făcea hematurie, au fost relatate de puţinii supravieţuitori ai acestor bestiale metode. Pe zidul exterior al celulelor, prin mica ferestruică, deţinuţii

Continuare în pag. 16

CLOPOTELE MÂNTUIRII

Mircea PLATON

În miez de noapte, când scuturau îngerii din aripi pulberi de lună peste lume, plesneau, în floare, cu zvon până'n tării, ai clopotelor boboci mistici.

În miez de noapte, când lugării trăgeau clopotele şi la gurile lor de argint înflorea harul care deschide cugetelor cale să pornească în psaltire şi în cântări duhovniceşti.

Cândva, Biserica şi *"Imperiul"* aveau acelaşi glas: clopotul. În Europa crucii, de odinioară, clopotul anunţa praznicele, primejdiile şi chiar muncile obişnuite ale zilei. Hrisoavele ne vorbesc despre orele la care clopotele trebuiau să sune pentru a chema lumea la lucru. Clopotul era simbolul independenţei unei comunităţi şi, când regii voiau să pedepsească un oraş, îi ridicau clopotele; la fel făceau şi când îl cucereau. Atunci, localnicii strângeau bani pentru a le răscumpăra căci nu se puteau lipsi de sunetele care dădeau siguranţă, sens şi poezie vieţii comunitare.

Asemeni clopotului este şi călugărul. Şi el cântă, dar cântă stihirile cele armonioase ale teologiei. Din foişorul înalt al rugăciunii revarsă sonul dumnezeiesc al mărturisirii, al unirii într'o *"comunitate de iubire"*. Glasul său era ascultat pe vremuri şi, împreună cu cel al clopotului, transfigurau mistagogic pe cei ce i se încredinţau. Aşa cum monodia limpede a clopotului veştejea patimile şi învigora *"îngerul"* din noi, prin monahi se transmitea lumii *"certitudinea Duhului Sfânt"* căci *"Părinţii sunt organe de manifestare ale cauzei transcendente care ţine toate"*, după cum scrie arhimandritul athonit Vasilios Gondikakis. *"Clopot al Duhului"* monahul, prin nevoinţele şi trezia sa, adaugă aurul şi argintul virtuţilor la bronzul cel fără de nici un preţ al trupului şi atunci *"sună"* bine. Precum clopotul are nevoie de braţul omenesc pentru a-l scutura din moţăială şi a-l face să sune, astfel şi schimnicul, după ce s'a curăţat de toate ale lumii păcate şi a rămas numai *"metalul"* cel de preţ şi nobil al firii, nădăjduieşte, cu sufletul aninat de Ceruri, în pogorîrea mâinii lui Dumnezeu asupra sa. Din împreună-lucrarea *"omului nou"*, a monahului, cu graţia lui Dumnezeu ia naştere doxologia frumos sunătoare a mântuirii. Clopotul şi monahul sunt entităţi gemene. Sunt irizări ale luminii Edenului. Ni-l arvunesc. Ne preînchipuie dulceaţa lui. A trage clopotele chemând creştinii la odihna cerească este, pentru monahi, împlinirea naturală a vieţii lor întru Hristos. Era firesc ca vocile lor îngemănate să sufere aceleaşi persecuţii din partea unei lumi care l-a părăsit pe Iisus Hristos, pentru a jertfi la idoli. Şi tot firesc era ca, prin asemenea vremuri, mireasma de Ceruri împrăştiată peste creştinătate de călugări şi clopote să se smerească, încetul cu încetul, între crenelurile de lumină ale mânăstirilor.

Cândva, Biserica şi *"Imperiul"* aveau acelaşi glas - clopotele (fie din trup şi duh sau din metal) - pe care neamurile îl ascultau înfiorate. Acum, din alcazarul mistic al mânăstirilor, unde au fugit prigonite de iureşul acestor timpuri, parcă *"de pe urmă"*, rar mai ajunge până la noi câte un dangăt stins fiindcă e ceasul miezului de *"noapte"*, miez de patimi, şi-au rămas puţini care să tragă clopotele. Mi-e teamă că, în scurt răstimp, nici nu le-om mai vedea: căci *"înţelepţii"* vor să ni le confişte.

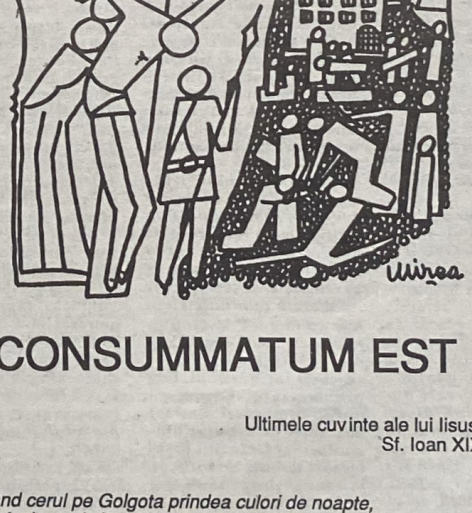

CONSUMMATUM EST !

Ultimele cuvinte ale lui Iisus pe cruce
Sf. Ioan XIX. 30

Când cerul pe Golgota prindea culori de noapte,
Îngândurat şi singur, îndurerat şi trist,
Pe crucea suferinţei se auziră şoapte
Şi ultimele vorbe le spuse tainic Christ.

Slăbit, fără putere, cu buze arse, supte,
Privi cu multă milă cohorta de duşmani;
Nu mai putea să strige, nu mai putea să lupte
Se-apropia sfârşitul frumoşilor Lui ani.

Păinjenişul morţii îi cobora'n privire
Şi plumbul nefiinţei i se lăsa pe pleoape,
Îi rămăsese numai un zâmbet de iubire
pentru aceia care îl privegheau, aproape.

Cu-o ultimă voinţă îşi înălţă privirea
Spre culmile divine, spre Tatăl Lui iubit
Îşi înţelese soarta, îşi acceptă menirea,
Dar spuse cu durere: "De ce m'ai părăsit?"

(Eli, Eli ! Lama asav'ani ?)

George GEORGESCU

România în documentele secrete ale Kremlinului

ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI DELA NAPOLEON LA STALIN

-XI -

Prof.Dr. Nicolae CIACHIR

Se cunoaşte rolul nefast jucat de către Vâşinski şi atitudinea bădărănească în discuţiile cu regele, iar amănunte găsim în telefonogramele transmise de către acesta din Bucureşti lui Molotov şi difuzate numai în 6 exemplare, din care primele patru lui Stalin, Molotov, Mikoian şi Beria.

A.P. Pavlov raporta, la 9 Aprilie 1945, discuţia avută cu Primul ministru Groza, care cerea ca un om de-al lor, să se instaleze în reşedinţa sa, într'o cameră alăturată biroului său, astfel ca orice document al guvernului român, să fie văzut de Ruşi, aprobat şi returnat. Un astfel de interpret să-l însoţească pe Groza şi prin ţară, ca prin intermediul lui, primul ministru să ia legătura cu organele militare locale. Groza a trecut apoi la problema basarabenilor, care au plecat cu trupele germane (în perioada 28 Iunie - 2 Iulie), dar printre ei *"există un număr destul de mare de oameni ostili Uniunii Sovietice şi care fac totul pentru a zădărnici relaţiile ce se stabilesc acum între URSS şi România"* (doc.56 p.164). ***Guvernul va face liste cu ei, iar dacă "printre persoane se află şi unele de care este interesată Uniunea Sovietică ele pot fi restituite fără dificultate"*** (p.164).

Dar este şi reversul problemei. Ruşii n'au încredere nici în Tătărescu şi nici în Groza. La 13 Aprilie, Pavlov raporta la Moscova, că deşi Tătărescu se arată total devotat lor, practic, în calitate de ministru al Afacerilor Străine *"nu a făcut încă nimic pentru a îndruma pe cei care lucrează în sistemul Ministerului Afacerilor Străine pe un drum nou, drumul colaborării cu Uniunea Sovietică"* (doc.57, p.168). La 4 Decembrie 1945, generalul I.Z. Susaikov, locţiitor al preşedintelui Comisiei Aliate de Control din România, face o notă informativă despre situaţia din România, către Molotov şi îi cere un sfat, dacă este posibil şi un ajutor, căci observ *"unele abateri în conduita primului ministru Groza, care nu pot să nu ne neliniştească întrucât în aceste abateri observăm unele simptome serioase'* (doc.84, p.213).

Începe să fie influenţat de anturajul său, se pare că Maniu începe să-i facă curte lui Groza, la Deva a scos revolverul şi l-a ameninţat că-l împuşcă pe conducătorul local al organizaţiei comuniste, că i-ar fi lichidat în judeţ organizaţia Frontului Plugarilor. Apoi Groza începe să manifeste o nemulţumire deschisă faţă de mai multe probleme. Că nu se permite guvernului român să amplaseze de-a lungul frontierei româno-sovietice o pază grănicerească şi să instaleze posturi mixte la frontiera româno-ungară, el ameninţă să pună problema frontiereloer în faţa tovarăşului Stalin, prin ambasadorul său din URSS.

Apoi Căile Ferate române sunt folosite pentru nevoile României doar în proporţie de 20-30 la sută, iar restul pentru transporturile sovietice, ceea ce provoacă grave prejudicii ţării. De asemenea fără a ţine seama de scăderea extracţiei de petrol, Comisia Aliată de Control obligă România să menţină vechile cote de livrări, ceea ce înseamnă o prăbuşire economică. (doc.84, p.214-215).

În plus, Groza trăieşte în Bucureşti fără familie, n'are nici măcar o menajeră să aibă grijă de el şi fiind zgârcit, de regulă mănâncă pe la numeroşii lui cunoscuţi. Groza se manifestă nervos şi zgomotos, faţă de comportamentul ostaşilor sovietici, faţă de întreţinerea Armatei Roşii, că ar fi exagerat şi că toate acestea duc la înrăutăţirea vieţii economice din România. (p. 216).

"Cred - conchide generalul Suasaikov - *că sarcina fundamentală constă în îndepărtarea lui Groza de anturajul nedorit care-l înconjoară, iar pentru aceasta este necesar să fie schimbate condiţiile vieţii sale cotidiene"* (p.216). În telefonograma lui Susaikov din 12 Decembrie 1945, adresată lui Vâşinski, reia problema lui Groza, că mulţi comunişti au fost absorbiţi de Frontul Plugarilor, iar ţărăniştii organizează diferite prânzuri pe la diferiţi *"neutri"* unde este invitat Groza la masă. La 10 Decembrie 1945, Groza a luat masa la unul din cei mai importanţi lideri ţărăniştii, Sever Bocu, ministru în cabinetul lui Maniu, iar în momentul de faţă, conducătorul maniştilor în Banat. La acel prânz a participat şi avocatul Rică Georgescu, cunoscut rezident englez, industriaş român, şeful reţelei de spionaj britanic din România. Groza, în genere, nu consideră ruşinos să se întâlnească în condiţii intime, cu adversarii săi politici. Groza, în faţa mea, (spune generalul Susaikov) şi în faţa lui Kavtaradze (ambasadorul URSS la Bucureşti), a început să aibă în ultima vreme nemulţumiri faţişe, totuşi *"relaţiile mele cu Groza, şi înainte şi acum, sunt bune şi prieteneşti"* (doc.85, p.220).

La 1 Ianuarie 1946, orele 22, urgent şi secret, Vâşinski, telefona prin fir direct lui Molotov, despre convorbirea cu regele, care a durat circa o oră şi unde a fost însoţit de ambasadorii Kerr şi Harriman. (Materialul a fost difuzat imediat lui Stalin, Beria, Mikoian şi Malencov). Era vorba de introducerea complementară a unor doi noi miniştri în guvernul Groza. Vâşinski conchide: ***"Întrucât Kerr şi Harriman s'au menţinut pasivi în timpul convorbirilor, acordându-mi rolul de conducător, i-am rugat, de câteva ori, să confirme sau să completeze explicaţiile mele, lucru la care ei au răspuns că sunt solidari cu mine şi nu au nimic de adăugat"*** (doc.89, p.224). Deci, Comisia Interaliată în problemele României, lăsa iniţiativa Sovieticilor, considerând ţara noastră total sub influenţa sovietică.

La 6 Ianuarie 1946, prin telefonogramă secretă, Vâşinski îi raporta lui Molotov, despre convorbirea avută la Bucureşti, cu J. Paul-Boncur, ambasadorul Franţei în România. *"Cu o linguşeală tipică pentru diplomaţia franceză şi multe vorbării, Boncour mia făcut tot felul de complimente şi chiar dela început, a declarat cu cochetărie că prin această vizită el urmăreşte un scop personal. El speră să fie restabilite curând relaţiile diplomatice între România şi Franţa"* (doc.103, p.246). Arogantul Vâşinski, fostul procuror general al URSS, care a trimis la moarte zeci de mii de oameni nevinovaţi, conchide: *am rămas cu impresia că Boncour este un tip insolent şi, în acelaşi timp, probabil, foarte mărginit'* (p.247).

La 9 Ianuarie 1946, Vâşinski, plecând spre Bulgaria, îi dădea indicaţii lui Gheorghiu-Dej, pe care le considera sugestii, că partidul comunist român, să asigure o unitate maximă a guvernului şi că *"este necesar să fie întreprinse eforturi maxime pentru dezvoltarea şi întărirea activităţii instituţiilor sovieto-române, industriale, comerciale şi bancare"* (doc.107), expediată la Moscova, textul discuţiei şi distribuit lui Stalin, Molotov, Beria, Malencov, Mikoian).

Documentele sunt deosebit de interesante, scot în evidenţă planul diabolic al Kremlinului, de-a şti tot ce se mişcă în România, dar şi lichelele politice de tipul lui Gheorghe Tătărescu, dea fi pe placul Hunilor moderni, ca să le fie lor în continuare bine.

MINISTRUL ANDREI PLEŞU FACE APEL LA RĂBDARE

Cu ocazia vizitei oficiale la Paris a Ministrului de Externe Andrei Pleşu, în după-amiaza zilei de 24 Martie 1998, a fost organizată o recepţie în salonale Ambasadei Române, la care au participat sute de Români. Cu această ocazie şeful diplomaţiei române a rostit un discurs:

"Nimic n'ar fi mai nedrept din partea României, aşa cum arată ea astăzi, decât să vă uite. Nimic n'ar fi mai nedrept decât ca Dumnevoastră care aţi trecut în alt fel decât noi prin greutăţi de tot soiul, unele la fel de dure, dar repet, în alt sens, să nu contaţi acum de a fi laolaltă cu noi, angajaţi în aceeaşi cursă, marcaţi de acelaşi destin şi mobilizaţi de aceleaşi speranţe şi de aceleaşi melancolii şi triseţi (...) Trebue să credeţi că ţara are febră. România nu este o ţară vindecată şi ca atare se comportă în continuare, în mulie privinţe ca o ţară care îşi trăieşte o lungă convalescenţă. Ceea ce s'a stricat în unii din noi, în mulţi dintre noi, de-a lungul a 50 de ani de dictatură comunistă nu se poate repara peste noapte şi nu putem aştepta unii dela alţii să funcţionăm dintr'o dată perfect (...) Mesajul pe care îl primesc cel mai des din partea Românilor din străinătate este: (1) De ce nu schimbăm mai repede toţi ambasadorii, toţi funcţionarii şi diplomaţii dela ambasade şi (2) De ce nu folosiţi mai mult oameni din diaspora pentru necesităţile naţionale.

Lucrul a mers aşa de departe că şi domnul Preşedinte Chirac mi-a sugerat să folosesc mai mult solidaritatea diasporei româneşti peste tot, în sprijinul util ţării, în eforturile ei de integrare european şi euroatalntic. I-am spus D-lui Preşedinte că e într'adevăr util să ne folosim de bunele D-voastră servicii şi de competenţele şi experinţele pe care le aveţi, dar noi înşine constatăm cât sunteţi de diverşi (...)

În legătură cu cealaltă plângere, trebue să vă spun că avem 100 de ambasade, în fiecare lucrează grupuri mari de oameni, că avem în Centrala Ministerului 700 de oameni şi pentru ca cineva să-şi facă măcar o idee de competenţele reale ale fiecăruia trebue trei mineriate, dacă nu opt, două vieţi şi asta într'o ţară în care guvenele riscă să se schimbe destul de des. În plus lucrurile nu sunt atât de simple cum par la prima vedere (...) Nu se poate lucra în alb-negru, că există oameni utilizabili din vechile cadre după cum există tineri plini de calităţi şi inutilizabili (...) Marfa care lipseşte în cea mai mare măsură, nu se poate cumpăra, nici măcar le negru, este răbdarea. La răbdare fac apel, la bunăvoinţă, la încredere şi la foarte prietenoasa şi generoasa D-voastră prezenţă, fiecare în felul în care crede că poate şi trebue să fie util".

După această alocuţiune l-am întrebat pe Ministrul Andrei Pleşu, în cadrul unui scurt interviu dacă Centrele Culturale Româneşti vor aparţine şi în continuare de Ministerul de Externe. Răspunsul a fost: *"Rămân la Ministerul de Externe, dar nu se mai pot numi directorii lor decât cu un aviz obligatoriu al Ministerului Culturii".*

Ilie MIHALCEA

PATIMILE ŞI ÎNVIEREA DOMNULUI

Urmare din pag. 15

politici aruncau tineta cu urină formându-se din cauza gerului de afară ţurţuri uriaşi de culoarea sângelui, ca nişte stalactite ale ticăloşiei omeneşti.

Am asistat personal într'o seară târzie, undeva pe şoseaua Colentina, la metoda de lichidare denumită *"scoaterea în faţa farurilor"*. Când liniştea se aşternea peste oraşul cufundat în întuneric, deţinuţii politici erau transportaţi cu dubele în locuri mai dosnice, siliţi să coboare, orbiţi cu farurile, apoi seceraţi cu armele automate. Uneori se lăsau la derută lângă cadavrul victimelor câteva cravate şi ciorapi, pentru a simula prinderea unor infractori de drept comun de către *"Brigada fulger"* a lui Alimănescu ce teroriza Capitala în acea perioadă tulbure. Nu este de mirare deci, că ucigaşi cu trese ai Securităţii, adunaţi dela periferiea societăţii, din lumea interlopă, precum infractorul Alimănescu ce primise gradul de locotenent, au lichidat în câţiva ani toată floarea intelectualităţii noastre şi pe cei care se opuneau în vreun fel noilor autorităţi comuniste. O întreagă generaţie de valori de neînlocuit ale neamului au luat drumul gropilor comune, creându-se un vacuum spiritual de o jumătate de secol. Nu a fost familie de Români care să nu fi dat o jertfă. Peste un milion de oameni au trecut prin închisorile comuniste, dintre care aproape o jumătate nu s'au mai întors la casele lor îndoliate.

Am parcurs drumul Golgotei noastre asistând neputincioşi cum călăii, după ce lichidau victimele, îşi însuşeau casele şi bunurile lor, tot aşa precum ostaşii păgâni ai Romei antice îşi însuşeau Cămaşa lui Cristos. Noi însă n'am putut spune ca El *"Iartă-i Doamne că nu ştiu ce fac"*. I-am urît de moarte, din tot sufetul, aşteptând cu nerăbdare ziua învierii unui neam crucificat. Am opus rezistenţă fiecare în felul nostru. Unii, cei mai temerari, au luat arma în mână şi au luptat în munţi ca nişte eroi legendari până la ultimul, împotriva regimului instalat de trupele ruseşti şi pus în aplicare de slugile lor autohtone. Deşi Ana Pauker, Kişinevschi, Nicolski, Bodnarenco, Neulander, numai autohtoni nu erau, fiind aduşi de trupele armatei roşii, în care absolut toţi aveau grade de ofiţeri superiori.

Alţi opozanţi ai regimului au creat organizaţii de rezistenţă în clandestinitate, încercând să menţină treză conştiinţa naţională pe cale de a fi înnăbuşită. În condiţiile de teroare de atunci, s'au tipărit cu un risc enorm publicaţii anticomuniste şi s'au difuzat manifeste, majoritatea curajoşilor autori fiind însă prinşi şi aruncaţi în lagăre şi închisori. Mulţi au părăsit cu durere în suflet meleagurile natale refugiindu-se în lumea liberă, unde s'au regrupat, au închegat comunităţi româneşti şi au editat ziare, continuând spre cinstea lor lupta cu condeiul împotriva terorii ce se abătuse asupra neamului. Securitatea însă a trimis iscoade şi a împânzit exilul cu spioni, încât nu mai ştiai la un moment dat cine îţi este prieten şi cine te vinde ca Iuda. Chiar şi preoţii trimişi de Patriarhie erau în slujba Securităţii şi nu se sfiau să facă din amvon propagandă comunistă. Ambasadele mişunau de agenţi acoperiţi, a căror misiune era identificarea celor ostili regimului dela Bucureşti, informarea organelor de opresiune şi dezbinarea comunităţilor. În acest timp în ţară poporul gemea sufocat de o atmosferă de apocalips.

Lunga noapte a patimilor noastre a luat însă într'o bună zi sfârşit. Dumnezeu şi-a întors din nou faţa către poporul care ajunsese la limita rezistenţei şi a răsturnat sângeroasa dictatură. *"Duminica Orbului"* nu s'a mai repetat a doua oară, iar proorocii mincinoşi din pilda Celui Răstignit au fost alungaţi din fruntea ţării, precum fariseii din Templul Domnului.

Acum ţara noastră şi-a găsit credinţa moştenită din străbuni şi cinsteşte cum se cuvine Biserica ce ne-a fost adăpost în vremuri de restrişte, Biserică ce trece şi ea printr'un proces de purificare. Preoţii tineri ce vor înlocui generaţia prelaţilor care au fost şi ei victime ale regimului de învrăjbire, vor trebui să se împărtăşească la singura politică, aceea a filosofiei creştine şi să se închine numai lui Dumnezeu Cel Adevărat. Numai aşa se va putea realiza o adevărată reconciliere între drept credincioşi şi slujitorii altarului, asupra cărora plutesc grave suspiciuni. Va trebui să ne supunem toţi unui proces de conştiinţă, iar cei care au sufletul încărcat de povara păcatelor, cei care au dat o mână de ajutor torţionarilor care ne-au schilodit trupul şi mintea, cei care s'au constituit, voluntar sau nu în armata groparilor unui neam obidit, să se mărturisească în faţa lui Dumnezeu spre a primi iertarea Lui divină. Noi, cei care ne-am risipit tinereţea în umbra gratiilor, i-am iertat de mult. DAR NU PUTEM UITA, căci toate fibrele corpului nostru tremură la amintirea acelor zile ce au rămas întipărite cu fier roşu în memorie.

Fie ca Sfânta Sărbătoare a Învierii Mântuitorului să aducă pace în sufletele noastre şi, precum Pilat din Pont, să ne spălăm conştiinţa în amintirea tuturor acelora care, pe întinsul Patriei sau aiurea, şi-au jertfit viaţa pentru Adevăr, Libertate şi Credinţă şi stau acum la dreapta Mântuitorului în Împărăţia lui Dumnezeu.

George GEORGESCU

FARA ARMÂNEASCĂ

La Gopeş

— G.SAVA —

Gopeş este, mai bine zis a fost, o localitate aromânească, situată în Macedonia, ţinutul Bitoliei, la 1.130 metri altitudine. Oraş înfloritor odinioară, acum e în ruine.

Informaţia că aş avea de parcurs 12 km. pe jos, cale slab umblată, nu îmi anulează dorinţa de a-l vizita. Parcurg mai întâi depresiunea Ţapari-lor. Numele acesta îmi sună ca la Ceparii din Muntenia noastră. Îmi aminteam de vechiul cântec: *"pe drumul dela Cepari..."* Mă văd apoi urcând în susul apei unui pârâu de munte. Flora e pe aici ca prin părţile Covasnei sau ale Olteniei la noi: sălcii, păduceі, curpeni, stejari. Pământ roşu. Mare linişte, totul pustiu. După vreo trei ore de mers ajung pe culme de munte. Doi stejari bătrâni simbolizează parcă poarta de intrare pe meleagurile Gopeşului, din care şi zăresc câteva case pe muntele celălalt. Aici imediat o bisericuţă din lemn, cu hramul Sf. Ilie. Nu e încuiată. Înăuntru icoane vechi, rustice. Pasionaţii *"colecţionari"* n'au ajuns încă pe aici.

Drumul, orizontal de acum, duce peste panta muntelui acoperit cu codru de fagi. Te simţi ca pe potecile din munţii şi codrii Sinaei. Străbătând la luminiş în partea cealaltă, dai de o fântână cu apă abundentă, curgătoare, răsplată pentru efortul depus. Surprinzător, pe ea o inscripţie în grai aromânesc: *"Sopitul ali Hagioani priadratu di Victoria Gh. Tolla. 1978"*. Vasăzică, un scris şi un grai care nu se văd şi nu se aud în mass-media, se găseşte aici, în această inscripţie, refugiat parcă la un loc mai adăpostit. De aici mi se arată ochilor şi marea pantă de munte foarte înclinată, presărată peste tot cu urmele Gopeşului de odinioară. Vreo 15 case par a se fi menţinut. Drumul mă duce tocmai prin acest *"cartier"* ce a mai rămas; pe o latură case mari şi pustii, pe cealaltă case mici populate însă de puţinii vilegiaturişti, veniţi pe scurtă vreme la vatra strămoşească.

Într'o curte văd persoane lângă o cişmea cu apă curgând abundentă. Îmi îngădui să intru şi să dau bineţe. Era aici tocmai şi persoana care făcuse reparaţia fântânii mai înainte amintite. Norocos călător avântat pe plaiuri necunoscute, mă văd în interiorul unei case de munte specific aromâneşti. Şi mai mare e plăcerea să aflu că aci a venit cândva an de an Milton Manaki, primul fotograf şi cineast din Balcani. Mi se arată camera în care de obicei a locuit. Un godin obişnuit încălzit cu lemne, răspândi îndată o căldură plăcută în răcoarea serii de munte şi săltă cu aceasta amintirea atmosferei patriarhale în oraşul cu trecut, pare-se, fascinant.

Denumirea Gopeş e cunoscută încă din sec.14, venind dela numele unui conte italian (Gapes sau Gopes). La început, localitatea cu acest nume a fost situată lângă vestita Moscopole, cândva centru economic şi cultural al Aromânilor. De aceea, gopeşenii au un grai şi folclor deosebit faţă de alţi conaţionali. Din vicisitudinea vremurilor ei s'au strămutat aici, pe aceste înălţimi. Localitatea a fost dintre cele mai prospere. Locuitorii erau vestiţi aurari şi cărăuşi. După inaugurarea căii ferate Bitolia-Salonic, 1894, decade cărăuşia seculară şi comerţul local animat, cu două târguri săptămânale ale lui. Au venit apoi şi răzmeriţele, prigonirile, trasări de alte graniţe şi locuitorii s'au împrăştiat în lume după trai şi grea agoniseală.

Ziua următoare pot să văd mai bine urmările nefaste ale abandonării şi ruinării. Pe strada aceasta *"principală"*, numită *"la codru"* sau *"Codru al Ciomu"*, mi se arată locurile cu prea puţine urme de fundament unde au fost cândva şcolile române de băieţi şi de fete, întreţinute din fondurile lui Dimitrie Cazacovici din Bucureşti, iniţiator al învăţământului românesc în Macedonia. Doamna Vict. Tolla, fostă elevă a şcolii, culcă iarba cu bastonul şi-mi arată cu nostalgie acele urme. Pretutindeni aci, unde altă dată a pulsat o viaţă avântată sub raport material şi spiritual, acum e numai ruină dezolantă, năpădită de vegetaţie de tot felul, îndeosebi de pruni-perje. Mari şi animate serbări populare s'au desfăşurat colo pe platou de unde ţi se deschide privirea departe peste munţi şi văi. Aci, mai la vale, este situată Biserica românească, edificiul căreia şi dela distanţă se vede până astăzi magnific. Monumentalitatea acestuia vorbeşte de măreţia Gopeşului de altă dată.

Biserica, cu hramul Schimbării la Faţă, e zidită de meşterul Costa de la *"Tser"*, la 1871. Din inscripţia exterioară, scrisă totuşi în greceşte, se poate descifra *"Vlahiki koinotis Gopesion"*. În pronaos, o fotografie-vedere a Gopeşului în 1906, luată de amintitul M. Manaki. În naos, numeroase icoane slavone, greceşti şi româneşti. Frescele mari de pe pereţi sunt donate, adică executarea lor a fost plătită de enoriaşi aromâni (Dimitri Naum, Tudorache Cruja, Naum Simeon, fraţii Costa, Hristu şi ai lor etc.). Plaştaniţa a fost dăruită de Costa C. Mişa, 1908. O icoană mare poartă numele de donator Petraşincu, mie cunoscut din Bucureşti. La fresce, ca şi la picturile cupolei inscripţiile sunt în româneşte.

Vezi aci o puternică prezenţă aromânească, românească şi creştină.

În curte, marele conac al bisericii, altă dată populat în permanenţă de vizitatori, astăzi e în părăsire. Lângă el o fântână cu inscripţia: *"Această fântână adărată de fraţii Naum şi Mito I.D. Torbu"*. Mai la vale e cimitirul năpădit de bălării. Le ridici şi descifrezi pe cruci nume aromâneşti, unele scrise cu litere greceşti, altele cu româneşti. În mijlocul cimitirului (murminţii) e bisericuţa cea veche, lipită cu lut roşu. Altarul e din marmoră ce pare a fi antică. Trei icoane din lemn şi un crucifix.

În *"sat"*, mai multe fântâni vechi. Pe una se înscrie *"marele patriot Nicola D. Chiţu Carajia"* din vremea lui Abdul Hamid, 1905. Pe alta scrie: *"Familia Vanghel Mustrik"*. Întâlnisem acest nume şi la Sofia.

"Cutreier" străzile de odinioară cum le depistez sub vegetaţia năpăditoare, imginându-mi, tot după urmele rămase, prăvăliile şi atelierele bogate, tixite una lângă alta. Pe unde calc eu atent, tare temându-mă să nu alunec şi să mă rostogolesc la vale fără oprire, străbunii gopeşenilor au durat clădiri, edificii impresionante, trăind în ele. Cum de au putut şi de ce s'or fi cătărat aci? În fond, însă, aceasta e soarta ciudată şi a multor altor localităţi aromâneşti durate în general pe culmi de munţi cu mare voinţă şi pricepere. Sus, în vârful muntelui apropiat, se vede *"ţitatea"*, fosta întăritură romană. De fapt pe aici a fost şi traseul vestitului drum roman Via Egnaţia. Cetăţile romane, adesea numite *"latine"*, erau de regulă situate pe munţi. Va fi o influenţă a tradiţiei latine şi în această preferinţă a Aromânilor de a se ţine şi ei cât mai sus cu aşezările lor, cum îi semnalau încă izvoarele bizantine. Aşa se pare a fi fost.

Aici nu prea au ajuns ravagiile răzmeriţelor balcanice. În 1903 au sosit Turci la *"Sâmtu"* urmărind comitagiii, dar a salvat comuna Gheorghe Tolla. După aceea a sosit un *"comitagiu"* pe nume Alexandru Coşca. Despre acesta ştiam din ziarele româneşti ale vremii; iar acum ascultam istoria lui aci, în comuna-i natală. Fost ofiţer în armata română, Al. Coşca plecase să lupte pentru cauza Macedoniei. Unitatea lui, alcătuită din Aromâni dela Magarova, Târnova, Gopeş şi Mulovişţea, se numea *"vlaska ceta"*. El îşi apăra conaţionalii. L-au ucis antarţii greci în 1905.

E dezolantă priveliştea de pe această pantă de munte cu mărturii asupra magnificului Gopeş de cândva. O veche proorocire ce se transmite până astăzi spune că locul va cădea până la 3 sau 7 case; apoi iarăşi va urma epoca marei lui înfloriri. Fie! Unele iniţiative de a se construi căsuţe noi, reveniri acum sporadice la plaiul de munte din oraşe poluate, par a indica începutul acestui proces invers, spre o dezvoltare eventual turistică. De hramul Bisericii lor, gopeşenii de prin lume se adună aci la serbare comună. Când eu mă aflam pe loc, unul venise din America pe la vatra părintească.

"HRISTOLU INVIĂ"

A tuturor fraţlur armâñi, arăspândiţ pi întregul loc, "Fara Armâneasca" lă ureadză: 'Paştili hărioşi, tri mulţi ani".

☺ HAZI PI ARMĂNEAŞTI ☺

PASIUÑILI A OMLUI

Reporterlu intră şi lu afla spilinda vasili tu bucatarie:

– Aesta easti pasiunea a voastra, domnule?

– Una di eali.

– Aveţ ş-alta?

– Am. Mi ariseaşti si spel strañili: cimeşi, cearceafuri, pirpodz, zmeani, di tuti, di tuti, va dziţ...

– Am inveasta a voastra nu s-niireaşti, ca l'i-l loat lucrulu a l'ei?

– Oh, inveasta a mea mi va mult, că noi na lom di mari vreari. Şi, tr-aţea nu mi cirteaşti dip! Mi-alasa s-ñi-u fac chefea cum voi...

– Ghini, ma, nisă ţi faţi, anda lucraţ voi, domnule?

– Ţi faţi? Eh, nu u cunoşti, domnule reporter! Ia, sta pi fotoliu, şi-mi mutreaşti, ş-aridi ca un anghil, şi-ñi dziţi dipriuna: „Brava, brava, vîştearea mea!"

UN ŞOFEUR DISTRAT

Poliţistul faţi semn! Şoferlu diniseaşti maşina.

– Domnule, ţi ş-acl'eama aesta? Cum di puteţ ta s-circulaţ cu autoturismul ahundusit di muzga, livos tut, tut! Mea, ş-farlu lu aveţ aspart, stopurli nu va lucreadza, bara va si strîmba, Dumnidzale! Dipunaţ-va dit maşina, v-am rigeaie!

Şoferlu dipună di la volan, îşi mutreaşti autoturismul proprietati personala şi, una-şună, zghileaşti, aspireat:

– Oi, lèle-lèle, s-mi pata gazèpea, lailu di mini!!

– Cari i luvuria, domnule – s-aspira şpoliţistul!

– Cum, cari i luvuria? Nu vedz, oarbe, ca ñi-u chirui rulota, ş-cu tuta fumeal'ea?!...

SEAMNI PARTICULARI

Una corbă di inveasta, ma vidzu ca nicuchirlu a l'ei nu mata deadi pi acasa di trei dzili ş-trei nopţ, s-dusi la Poliţie, s-întreabă, s-lă cadă rigeaie s-l'i lu afla...

– Doamna, u întribă un ofiţer di-aclo... Doamnă, nicuchirlu a vostru, nacă... ari alti cal'aiuri, ţiva?...

– Uuuuu... s-mi-ascapă aŭl'i, ţi zbor easti aestu!? Bîrbatlu a meu? Putès! Că noi nă lom di vreari...

– Atumţea, cu l'irtari... Nacă bea, luariseaşti s-bea cu soţl'i pi la reatauranti?

– Domnule poliţist! Nicuchirlu-a meu?... Cum va s-faca ahtari lucru? Că noi mincam ş-bem acasă, deadun, ca crîştiñil'i, fără s-nă bem mintea!

– Ghini, buna doamna. Va lu ciftăm, va lu aflăm noi... Ma, ca s-putem s-lu aflăm, spuneţ-na – ari ţiva seamni particulari?

– Ţi s-aibă, domnule?

– Ţiva seamni pi trup, vira tal'itura, agudiri ţiva?

– Ah, nu, domnule poliţist! Nu-ari ahtiri seamni, ma aduţeţ-ñi-lu vîu, şi va va li-aibă tuti seamnili aesti, di-aoa-ş-ninti, va veadă el, tihilailu!

CĂLITORIE CU TRENLU

Nacu ş-Chirata s-duc, cu trenlu, uspeţ, diparti, la soie. Îşi loară cuşeti, s-doarmă, ca s-nu agiungă stuninaţ la soie. Ghni featira... El lo cuşeta di-ndzeana, ea – aţea din-ghios.

Mul'earea închilui avoñea, ş-lo s-hîrnească... „Ia mutrea tini, cum doarmi dulţeamea a mea..." faţi, hirios, Nacu! Ma, nu-ş cum si şuţă el, ş-cadi impadi, ca vîr sac di farina di una suta ş-ma mult di kili! Ca lu trundui trenlu tut!

– Gazepi! – faţi inveasta-l'i, Chirata. – Ţi cadzu, Naco?! Geamantanlu a nostru? Ţivali s-ari adrata, ia vedz!!

– Nu, more, ş-tini, tora... Nu geamantanlu!

– Em, ţi alţiva...

– Pijamaua, pijamaua a mea...

– Cum „pijamaua"!... Una pijamaua s-faca ahtari scandal, gazepi?

– Em, faţi, ca ñi-earam ş-eu nuntru-l'i... incineaşti Nacu, anda si adună di-mpadi.

ÎNGUCITORI

• Pricea easti moarta, a ma bana poarta! (Casa, cu oamiñil'i di nuntru)

• Clocea i di lemnu ş-cheatra, puil'i ma il'i sunt di cheali, ş-oasi, ş-carni, ş-sindzi! (Casa, ş-oamiñil'i di nuntru) • Cît bînai priaestu loc, arsa-ş-fripta fui pri foc; ş-anda mi vidzura moarta, mi-aruncara după poarta! (Oala) • Dzua-ñi staŭ ascumt tru mur, ş-noaptea va avegl'iu di tur! (Lostrul, zangra, mândalul, zavorlu) • Cît-aoa si cît-aclo, ş-dupa uşa şadi!... (Mèturа) • Veara – ni s-mi veada vor, ş-iarna – divarliga-n cor! (Vatra, cu foclu gilmădz) • Un auş cu narli lai, narli lai ca doaua gâi! (Ugeaglu, afumat) • Feata calda, nu araţi – iarna, tuţ u l'iau în braţi! (Soba) • Am un frati: nica-n teru-i, nica ´m-pardi... (Pôlita) • Un cal fronim, aştirat, di cît trec încalicat... (Praglu di uşa) •

Dimândarea, Anul 3. Nr. 2

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

DIN ISTORIA BASARABIEI

- colocviu -

Cesiunea Basarabiei a produs adâncă mâhnire în rândurile Moldovenilor. Şi aceasta cu atâta mai mult, cu cât cesiunea se făcu de către Poartă fără ca ţara să fi fost întrebată cât de puţin. Raialele dela Hotin, Tighina, Cetatea-Albă, Chilia, Ismail şi Reni, precum şi olatul tătăresc al Bugeacului să găseau sub nemijlocită stăpânire a Porţii, care putea dispune de ele după cum voia.

Dar din teritoriul cedat Rusiei făceau parte şi ţinuturile Greceni, Codru, Lăpuşna, Orheiu, Soroca şi partea de dincolo de Prut din ţinuturile Iaşi şi Cârligătura, care toate făceau parte întregitoare din pământul Moldovei. Ocârmuirea lor era în seama domnului şi a divanului din Iaşi. Poarta nu era deci în drept să cedeze aceste regiuni unei puteri străine, fără ca domnul şi boierii să nu fi fost ascultaţi. Aşa hotărau vechile capitulaţiuni cu Poarta care nu fuseseră abrogate niciodată.

Dar din nenorocire pentru ţară şi pentru neamul nostru, acest neam muncitor, harnic şi răbdător, pe timpul ocupaţiunii ruseşti, Moldova nici n'avea domn, fiindcă liberatorii pravoslavnici alungaseră din scaun pe Scarlat-Vodă-Calimach şi încredinţară cârmuirea Moldovei lui Kutussov. Îndată însă ce oştirile ruseşti se retraseră peste Prut, veni Scarlat-Vodă-Calimach de-şi reocupă tronul. Şi atunci boerii, întruniţi în divan, se grăbiră să ridice protestul lor patriotic contra împuţinării patriei.

În 26 Octomvrie 1812 ei prezentară domnului un protest contra răşluirii Moldovei nenorocite, ce în curs de 6 ani fusese *"călcată de oştiri nesfârşite rosieneşti"*, pentru îngrijirea cărora bieţii Moldoveni *"au slujit, au muncit cu mâinile şi cu dobitoacele, cu păgubire din toate părţile"*. Iar drept răsplată pentru aceste mari şi nepreţuite jertfe, Ruşii desrobitori au rupt din pământul Moldovei regiunile cele mai mănoase şi mai bine cultivate, într'un cuvânt *"tot trupul şi inima ţării"*, *"Izvorul vitelor"*, *"chelerul ţării, ogoarele de grâu şi orz, pe când partea rămasă Moldovei era mai mult păpuşoişte"*.

Catastrofa lui Napoleon în Rusia făcu imposibilă revizuirea nenorocitului tratat de pace dela Bucureşti. Vulturul Uralului îşi înfipse adânc ghiarele blestemate în trupul sângerând al Moldovei şi nu mai putea fi înduplecat de a slobozi prada dela Prut. Ceea ce nu se putea evita, trebui să se întâmple cu toate urmările fatale. Moldovenii de dincolo de Prut trebuiră să-şi iee rămas bun dela fraţii lor din Moldova şi să treacă sub cnutul rusesc.

De atunci până'n zilele noastre, când Basarabia s'a întors la sânul Patriei-Mame, timp de o sută de ani, Prutul rămase rău blestemat, despărţitor de neam. De aceia zice şi cântecul popular:

"Prutul esta ni disparti,
Prutul esta n'are moarte?
Dar ne-om pune noi când-va
Şi cu gura l'om seca"

Ion NISTOR

... Cronica vie a perioadei unirii Basarabiei, a constituit-o pentru mine tatăl meu, deputat conservator în Parlamentul dela Iaşi, din 1918. Nu odată l-am ascultat povestind şi comentând evenimentele politice la care participase, aşa cum au fost, nu cum au fost interesat prezentate de unii sau de alţii. Istoria trăită, nu istoria scrisă. Prin tatăl meu am cunoscut fruntaşi politici ai ţării, grupul foştilor junimişti, pe Alexandru Marghiloman care transformase partidul conservator în partidul conservator-progresist, pe unii din autenticii mari boieri moldoveni, Stroici sau Miclescu, sau pe basarabenii Vladimir Cristi, Ion Pelivan, mecenatele Vasile Stroescu. Pe unii Ierarhi, învăluiţi în atmosfera bizantină, i-am cunoscut prin funcţiunile mele, mai târziu: Mitropolitul Gurie, Părintele Cuciujna, Părintele Consilier metropolitan Burjeveanu, sau acel spirit de o puritate într'adevăr celestă, fostul Episcop de Ismail Dionisie, păstorind după băjenie în scaunul dela Argeş.

În Februarie 1924, Alexandru Marghiloman împlinind 70 de ani, prietenii personali şi politici ce-i rămăseseră devotaţi, printre aceştia şi tatăl meu, l-au sărbătorit în cadrul unei cine.

Din cei 40 de ani de viaţă publică în roluri eminente şi în împrejurări dintre care, unele, într'adevăr istorice (toate cuprinse în 5 volume de Note Politice publicate postum), fostul Prim-Ministru a ales pentru expunerea jubiliară şi ultima (avea să moară peste două luni de un cancer care până atunci nu se manifestase în nici un fel) - Unirea Basarabiei pe care o prezidase în calitate de şef la guvernului român.

Am fost şi eu, un foarte tânăr avocat, alături de tata, printre comeseni. Iată-l pe Alexandru Marghiloman, *"arbitrul eleganţei"*, după cum i se spunea. Petronius al societăţii româneşti de pe vremea când oamenii nu mai ştiau să fie eleganţi. Ne-am înşelat crezând că era pur şi simplu de o eleganţă vestimentară. Şi aceasta; dar nu numai aceasta. Era o năzuinţă spre desăvârşire în toate domeniile vieţii. Opusul chiulangiului, opusul învârtitului, opusul javrei; tinzând spre om. Bătrân, dar nu respingător; prea îngrijit, dar fără fixitatea îmbălsămării; politicos, dar nu artificial; conştient de toate câte sălăşluiau în el, dar fără să te facă să te simţi strivit.

Bărbat frumos, frumos încă şi distins totdeauna. Orator, prin atitudine, prin frazare, prin fond de idei, prin vocabular, prin claritate, prin curgerea vorbei în fraze perfecte, nici impetuos, nici reticent, fără ridicări de voce nici exclamaţii, neurmărind aplauze ci impunând atenţie, prea pătruns de ceea ce spune ca să-l mai poată interesa virgulele întâmplătaore ale cotidianului agramat.

Discursul a fost tipărit după note stenografice. Nu se poate vorbi de Basarabia fără a se cunoaşte acest document politic.

În viaţa mea am ascultat mulţi oratori şi în ţară şi în străinătate. Păcat că suflul, duhul, harul dispar cu omul care le-a purtat. E marea tristeţe a trecerii omului pe pământ.

Să încredinţăm Sfintei Paraşcheva Basarabia, pământul ei, oamenii ei şi morţii noştri, morţii ei.

Radu BUDIŞTEANU

FRÂNTURI DE SUFLET ROMÂNESC

Gavril DRĂGUŢAN (custode la muzeul din satul Recea-Basarabia): Pe tot parcursul anilor de ocupaţie rusească şi sovietică, Românii basarabeni au fost lipsiţi de posibilitatea de a-şi cunoaşte istoria. Imperiul rus a făcut totul pentru a ne izola de fraţii de peste Prut. S'au găsit şi pseudoistorici să ne *"demonstreze"* că *"moldovenii"* nu sunt Români! Cum rămâne atunci cu spusele Cronicarului care zice: *"Noi dela Râm ne tragem"*. Adică, dela Roma şi, deci, suntem Români!

Vasile TĂRÂŢEANU (Cernăuţi): Astăzi Dumnezeu ne pune cugetul la încercare, lăsându-ne să judecăm singuri cele petrecute pe acest pământ românesc după ultimatumul din Iunie 1940... Un lucru e cert: năzuinţele noastre ale Românilor sunt curate, sincere şi cinstite. Ceea ce dorim noi este să ne bucurăm, la noi acasă, măcar de aceleaşi drepturi ca şi Ucrainenii, oaspeţi ai Bucovinei de doar 200 de ani! Românii din Bucovina vor limba oficială română, tricolor românesc şi întoarcerea moştenirii strămoşeşti.

Ziarul ŢARA (Chişinău): După 27 August 1991 în aşa-zisa Republică Moldova a început un adevărat marş al mentalităţii de peşteră! Comparaţi harta Republicii Moldova şi a Africii şi veţi remarca aceleaşi linii drepte trase de colonizatori. Spre cinstea şi demnitatea lor, Ţările Baltice şi-au restabilit independenţa pierdută în urma pactului Ribbentrop-Molotov! Oare nu era cazul să ieşim şi noi din componenţa imperiului sovietic, făcând dela bun început reunirea cu acele teritorii care până la 28 Iunie 1940 constituiau România?...

Gh. T. TATOMIR (Petroşani): Nici nu se uscase bine cerneala semnăturilor de recunoaştere a zisei Republici Moldova că, prin alegerea preşedintelui cu un singur candidat în persoana antiromânului Mircea Snegur, începea cameleonismul unui al doilea stat românesc, cameleonism la care s'a predat fără scrupule însăşi ţara-mamă România! Ce pretenţii dar se pot avea, cum se întreabă unii fataliştii basarabeni şi nu numai, faţă de cei veniţi cu hoarda de peste Iniseiul siberian care i-au declarat pe Românii dintre Prut şi Nistru *"moldoveni"*?... Mă întreb însă: cum se face că mulţi, foarte mulţi basarabeni vorbesc româneşte mai bine decât mulţi dintre noi din interiorul ţării?...

ROMÂNII DE IERI PLINI DE DEMNITATE

Carol I: Nu există Român dela Domn până la ultimul cetăţean, care să nu deplângă deslipirea unei părţi din pământul strămoşesc.

Mihai Eminescu: Oricât de mulţi oameni răi s'ar găsi în această ţară, nu se găseşte unul care ar cuteza să puie numele său sub o învoială prin care am fi lipsiţi de o parte din vatra strămoşilor noştri.

Ion Raţiu: Existenţa unui popor nu se discută, Domnilor, ea se afirmă.

Regele Ferdinand I: În aceste momente solemne şi înălţătoare pentru Patria de aici înainte comună, Vă trimit la toţi cetăţenii din România de peste Prut regescul Meu salut, înconjurându-vă cu aceeaşi inimoasă şi caldă iubire părintească.

Octavian Goga: Basarabia, ca şi Ardealul şi Bucovina, nu este pământ de cucerire, hărăzit nouă prin verdictul vreunui tribunal internaţional sau prin recunoaşterea celui învins, ci repararea unei ruşinoase nedreptăţi istorice.

Nicolae Bălcescu: Unitatea naţională fu visarea iubită a voievozilor noştri cei viteji, a tuturor bărbaţilor noştri cei mari, care întrupară în sine individualitatea şi cugetarea poporului spre a o manifesta lumii. Pentru dânsa ei trăiră, munciră, suferiră şi muriră. Pentru dânsa Mircea cel Bătrân şi Ştefan cel Mare se luptară toată viaţa lor îndelungată şi traseră asupră-le năvălirea îngrozitoare a Turcilor, pentru dânsa Mihai cel Viteaz cade ucis în câmpul Torda, pentru dânsa Şerban Cantacuzino bea otravă, pentru dânsa Horia moarte cumplită pe roată sufere.

Alexandru Haşdeu (după un poet persan): A trăi fără de tine şi afară de tine, o patria mea, se poate; dar o asemenea viaţă e mai groaznică decât a muri de mii de ori şi iară a învia pentru o clipă!

Alecu Russo: Deşteaptăte pământ român... E vremea să ieşi din amorţire! Aşteptaţi oare, spre a învie, ca strămoşii să se scoale din mormânte?

Ştefan cel Mare: Dacă duşmanul vostru ar cere legăminte ruşinoase dela voi, atunci mai bine muriţi prin sabia lui decât să fiţi privitori împilării şi ticăloşiei ţării voastre.

Ion Antonescu: Raclele strămoşilor, crucile martirilor şi drepturile copiilor noştri ne poruncesc să ne scrim cu propriul nostru sânge dreptul la onoare, spălând cu acelaşi sânge pagina nedreaptă scrisă în istoria noastră nu de Neamul Românesc însuşi, ci de trădătorii lui.

...Drumul nostru este cinstea; puterea noastră este munca; arma noastră este jertfa; casa noastră este credinţa; aurul nostru este Patria!

Seminţe amare

Zisa politică de neamestec a Bucureştiului în pretinsele treburi *"interne"* ale Basarabiei este o lipsă totală de diplomaţie. Drept care, Românii de pretutindeni trebue să facă politică! Politica reîntregirii şi nu cea a unor pretinse reintegrări: culturală, artistică, economică etc. Integraţi suntem prin naştere!

•••

Se mai întâlnesc cârcotaşi care ne învaţă că în materie de deznaţionalizare a basarabenilor *"totul depinde de ceea ce înţelegem prin naţiune"*, precum şi de faptul *"dacă unitatea teritorială constituie sau nu un criteriu imperativ"*! Nici mai mult nici mai puţin!

•••

Uneori paroxismul antinaţional al unora dintre noi este atât de puternic şi caraghios încât se ia în furci până şi programa de învăţământ care, chipurile, *"la limba şi literatura maternă cuprinde opere scrise cu un veac în urmă"* şi, cică, de ce ar mai trebui să le înveţe copiii!

Enormităţi ce îndeamnă chiar la *"desprindere de miturile patriotice"*. Pentrucă, vedeţi voi, generaţiile bătrâne, *"atâta timp cât copiii vor învăţa la şcoală că fac parte din cel mai glorios popor,... rezultatul nu poate fi altul decât triumful naţionalismului"* (sic!)

Victor ROŞCA

PROTEST

La 80 de ani dela Reîntregirea României, "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA" Mondială care de 23 de ani ţine neabătut la suprafaţă problema ***revenirii*** la ţara-mamă a teritoriilor româneşti furate de Moscova prin ultimatum şi război, ***protestează*** vehement contra laşităţii şi politicii antiunioniste a Guvernului, Parlamentului şi Preşedinţiei României, precum şi ***contra*** indiferenţei olimpice a celor mai multe periodice din ţară şi de peste hotare faţă de abandonarea flagrantă a Basarabiei, Nordului Bucovinei, ţinutului Herţei Dorohoiului, C.drilaterului şi ***roagă*** pe Românii de bună credinţă de pretutindeni să iasă din amorţire, publicând şi trimiţând scrisori de protest contra Guvernului, Parlamentului şi Preşedintelui României.

Ne-o cere buna cuviinţă şi datoria firească faţă de memoria înaintaşilor care au făcut România dela 1600, 1859, 1918 şi 1941.

COMITETUL DE COORDONARE.

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

VECINII DELA RĂSĂRIT ȘI NORD

Relațiile dintre Republica Moldova și România merg alene, dar merg pe drumul cel bun: se închează legaturile culturale, comerciale, oferim burse tinerilor basarabeni și deși se zice ca vorbim *"doua"* limbi diferite, ne înțelegem fara dicționare.

Pericolul ramâne in Nordul țarii, unde avem frontiera cu Ucraina, vechea tovarașa cu care am semnat un tratat ce asigura reciproc drepturile minoritaților dar, realitatea este alta: Mihail Vicol, corespondentul special dela Cernauți raportează ca elemente ultra-naționaliste ucrainene se dedau la tot felul de acte de vandalism impotriva a tot ce-i românesc: arderea tricolorului in Piața Centrala a orașului Cernauți, spargerea geamurilor la Societatea *"Mihai Eminescu"*, profanarea cimitirului românesc din Capitala Bucovinei, iar crucea așezata in Codrii Cosminului, in amintirea victoriei lui Ștefan cel Mare contra Polonezilor, a fost distrusa deoarece... Ștefan cel Mare ar fi cucerit Bucovina dela Ucraineni.

O știre și mai trista: Autoritațile nu au luat nici o masura pentru a identifica pe autorii vandalismului.

•••

UN FOTBALIST EGAL CU DOUĂ TONE DE CARNE

Jucatorul Ion Radu a fost transferat la alta echipa de fotbal, in schimbul a doua tone de carne, iar pentru fotbalistul Liviu Raicea, din echipa Jiul Petroșani, s'au obținut articole de echipament sportiv.

Ideea de a transfera pe fotbaliști, in schimbul unor bunuri echivalente cu abilitatea lor, o sugerăm partidelor politice.

PD poate obține cinci șacali și o vulpe bătrâna pentru abilitatea D-lui Petre Roman; Dl. Basescu s'ar egala cu trei gorile, iar belicosul PRM-ist C.V. Tudor poate fi înlocuit cu un taur *"castrat"*. În ce privește pe Dl. V. Stan, demis pentru vina c'a incercat sa puna capat abuzului, aflam ca nici un partid politic nu este interesat să-l capteze.

•••

CORECTAREA UNEI CORECTURI

Din motive neprihanite, tipograful a sarit câteva rânduri din articolul DELA 69 LA 70 DE PAROHII publicat in numarul trecut, unde relatam ca Episcopia dela Vatra și-a marit rândurile și totodată comentam volumul *Pictorial Review,* facut la repezeală și dedicat memoriei Episcopului Trifa.

Repetăm paragraful 3 (trei), cel vătămat de culegator: *"încheiem cu o afirmație NEADEVĂRATA: sub fotografia ce arata Freedom Shrine dela Vatra (alături de cele două steaguri donate de N. Tecau, n.n.) se scrie: "Freedom Shrine erected in 1971 in cooperation with the Detroit Lions Club".* Explicația este scoasa din caciula. In Calendarul Solia din anul urmator, aparut sub ingrijirea mult regretatului Episcop, se precizeaza: *Freedom Shrine* a fost donat de *Exchange Club* și George Donev era secretarul clubului...

Inauguram adevarul!

•••

O BUTURUGĂ MICĂ

Pâna acum s'au pedepsit cu surplus de zel criminalii naziști (unii chiar nevinovați, n.n.), dar despre tovarașii lui Stalin ce-au ucis de cinci ori mai mult decât a ucis Hitler, nu se pomenește, ba mai mult, daca amintești de omorurile *"tatucului cu mustața"* ești acuzat de antidemocrat, nazist, fascist etc. Acest cerc vicios a fost rupt de o fosta țara satelita, cu o populație de 2,5 milioane și o suprafața cât jumatate din Statul Alabama. Țara care a dat cu praștia in colosul dela Rasarit se numește: Letonia.

Guvernul din Riga l-a arestat și acuzat de genocid pe cetațeanul rus Ilya Masbonkin, fost ofițer de poliție, pentruc'a dat ordin ca sute de Letonieni sa fie trimiși in Siberia.

•••

DESPRE BRUTA COMUNISTĂ: KGB

Polonia a deschis dosarele securitații și s'a aflat: Șoferul lui Lech Walesa, omul sau de incredere, era un KGB-ist. Fostul sau ministru de Externe, Krzyszlof Jan Soubiewski, lucra pentru KGB sub numele de *"Kosk"*.

Se dezvaluie motivul pentru care a fost asasinat din ordinul *"Oficiului pentru Protecția Statului"* (denumirea poliției secrete poloneze) a preotului Jerzy Popieluszko, scopul fiind compromiterea generalului Jaruzelski, care nu era devotat Sovietelor.

Jaruzelski a marturisit Papei ca daca nu lua masuri contra lui Walesa, intervenea armata rusa. Rușii au aflat și au cautat sa-l compromita. O manevra a KGB-ului a fost sa-l convinga pe Walesa ca sa demita pe premierul Jan Olszeski, un veritabil anticomunist.

Parlamentarii români n'au votat inca publicarea dosarelor Securitații.

•••

RADU CONSTANTINIDI

A plecat dintre noi, la 93 de ani, Comandorul Radu Constantinidi, Cavaler al Ordinului Mihai Viteazu. În timpul celui de-al doilea razboi, a primit misiunea ca impreună cu alte vase de razboi să salveze trupele române incercuite la Sevastopol in Crimeea. Vaporul de sub comanda lui a fost singurul care s'a intors, incărcat cu trupe, in portul Constanța.

•••

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

• Cetățean canadian de origine română, ortodox, studii superioare. Doresc cunoștință cu tânără până la vârsta de 30 de ani, cu domiciliul permanent în Canada, USA sau Elveția. Dacă aveți intenții serioase vă rog răspundeți cu fotografie recentă la adresa: 16715 - 12 Younge Str. Suite 191, New Market, Ont. Canada L3X 1X4.

• Blondă drăguță, 37 ani, cetățenie dublă, română și israeliană, celibatară, interesată căsătorie cu un Canadian de origine română. Tatăl meu a fost Evreu, mama mea creștină ortodoxă. Răspundeți cu foto și detalii: Geitta, P.O.B. 188 Ierusalim, cod. 91004 Israel. Rel: 053 80 26 99.

• Cetățean american, 46 de ani, niciodată căsătorit, caută Româncă în scopul căsătoriei. Răspundeți: Teodor Poder, 7288 N 72 Lane, Mineapolis, MN, USA 55428, Tel: (612) 566-0548.

• Vând apartament trei camere, dependințe, pod, două camere la subsol, toate situate în vilă, calitate excepțională. Piața Muncii, București; tel/fax: (40 -1) 605 05 32.

• Caut pe tatăl meu din România Ion Mihăilă în vârstă de 66 ani, cu ultimul domiciliu în Valea Dorului, Curtea de Argeș.

Persoanele care știu ceva despre el, pot scrie la: Alice Mihăilă, P.O.Box 20, Concord, MI. USA. 49237, ori telefona la 1-517- 531-5245.

• Rog compatrioții din USA și Canada care cunosc pe domnii: Laurențiu Vasilescu din București și Ilie Hășigan din Săliște să le comunice că doresc să mă contacteze la adresa: Ion Popa, Georg-Krauss, str.2, D 191056 Erlangen, Germania.

ROMTRANS

Traduceri, notarizări, aplicații pentru loteriade intrare in USA, completări documente emigrare.

Servicii urgente, la prețuri accesibile

Tel/Fax: (440) 605 05 32

THE LOWEST INTERNATIONAL RATES
24 HRS EVERY DAY

Rates:	from:America US $	from:Canada-CA $
ROMANIA	.49 / min	.69 / min
YUGOSLAVIA	.55 / min	.78 / min
HUNGARY	.29 / min	.45 / min

Also available: Telecard, Global Access Callback
Business or Residential Billed in 6 second increments

Telegroup
Kovacs Monika, Autorized Agent
please call for more information
Toll Free: 1-888-588-7348

-NOUTĂȚI EDITORIALE-

VA APARE "CU PUȘCA DUPĂ ZMEI"

Publicarea carții ***"Cu pușca după zmei"*** de Andrei Pandrea este prevazuta pentru luna Iunie a.c. la *Editura Victor Frunza.*

Autorul - medic, scriitor, ziarist, etnolog - doctor in medicina, in antropologie sociala și in etnologie (Sorbona), este membru de onoare al Academiei Romane (Comisia de Antropologie), din 1994.

Intre 1961 și 1976, Andrei Pandrea se consacra descoperirii și cunoașterii Țarii Loviștei și se implica in existența satenilor ca medic, observator participant și cercetator independent, multidisciplinar.

Rod nu numai al unei exhaustive documentari pe teren de 1.000 zile - devenita baza indispensabila a mai multor carți-, ci și al elaborarii ei in Franța, aceasta ***scriere de exil*** exploreaza atât trecutul mitic și istoric reținut de memoria colectiva a loviștenilor, cât și viața lor de zi cu zi, surprinsa in manifestarile ei firești, antropologice și spirituale, cu uimitoare structuri și soluții sociale și economice, cu impliniri artistice persistand neașteptat de vii in fabuloasele tradiții ale culturii țaranești. Este de remarcat ca, in incursiunile sale spre stratul arhaic - nu mereu surprins de istorie! -, pâna la cele din contemporaneitatea cea mai stringenta, autorul nu procedeaza ca in manualele de specialitate, folosind in schimb mijloace scriitoricești imaginate de el insuși, adaptate propriei sale cercetari: intru redarea autenticului prin respectul absolut al expresiei, faptul concret este aratat intr'o tableta etnologica, special creata ad-hoc.

Cu prefața lui Vintila Horia* și o postfața de Ion Pop, cartea, de 200 pagini, cuprinde 44 tablete etnologice imbrațișand domeniile importante ale vieții și se bucura de o ținuta grafica occidentala.

Precomenzile adresate D-lui A. Pandrea (5 rue des Annelets, appt.32, 75019 - Paris, France; tel 01 42 41 18 01), vor fi semnalate editorului.

Cartea se poate comanda la EVF, Intr. General Ipatescu 5, Sect.2, 70317 București; tel 1 610 52 12. Prețul, in curs de stabilire, va fi comunicat ulterior.

"Ce poate fi mai inalțator și mai rodnic pentru cititor decât lectura unor texte, ca acelea pe care Andrei Pandrea le a adunat in aceasta carte de farmece? Eu le-am degustat cu incetinitorul ca nu cumva sa-mi scape un cuvant, o figura, un straiu, o casa de sub deal, un pom, o bataie de toaca..."

E in aceasta carte un fel de suflu care o strabate din pagina in pagina și din rând in rând, un suflu care vine de departe și, uneori, amețește pe cititor".

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteți procura dela adresa de mai sus, următoarele cărți:

DIN ȚARA LUI CAIN - de D.PHILLIP, memoria golgotei personale	$ 20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, culegere de Zahu PANA	$ 20.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zahu PANA	$ 18.00
CALAU ȘI DIPLOMAT, VIȘINSKI, PUMNUL LUI STALIN ÎN ROMANIA, de Adrian GRIGOROPOI	$ 15.00
CHRIST IS CALLING YOU de Pr.Gh.CALCIU	$ 20.00
JURNALUL FERICIRII, de N.STEIHARDT	$ 20.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN (1919-1939) culegere de texte	$ 20.00
NĂZUINȚI ȘI DEZNĂDEJDI, de Petru GHEORGHEONI	$ 10.00
O JUMATATE DE VEAC (1941-1991), de A.NEGOESCU	$ 7.00
DINCOLO DE ABJECȚIE, de Radu. N.CISMĂȘEANU	$ 5.00
CĂRUȚA CU SCÂNDURI, de Marcel PETRIȘOR	$ 5.00
PASAREA CU ȘAPTE ARIPI, poeme Tanka de D.ICHIM	$ 10.00
FÂNTÂNA LUMINII, poezii de Dumitru ICHIM	$ 7.00
RĂZBUNĂRI CELEBRE dela Stalin la Cain, de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 10.00
DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944), de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 10.00
BASARABIA SUB STĂPÂNIRE STRĂINĂ, de Prof.Nicolae CIACHIR	$ 10.00
ISTORIA POLITICA A EUROPEI DELA NAPOLEON LA STALIN, de N.CIACHIR	$ 20.00
ISTORIA UNIVERSALA MODERNA (1789-1919) de N.CIACHIR	$ 20.00
MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA (1856-1947), de Prof. Nicolae CIACHIR	$ 20.00
MEDITAȚII ȘI MARTURISIRE, de Ilie OLTEANU	$ 5.00
CETĂȚI SFĂRÂMATE, schițe și nuvele de N.NOVAC	$ 7.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE, de Nicolae DIMA	$ 15.00
SÂNGELE TEMNIȚEI și POEME, de Radu GYR	$ 15.00
POEZII ALESE și ȘOIMI PESTE PRAPASTIE, deNichiforCRAINIC	$ 15.00
PĂDUREA DELA TÂNCĂBEȘTI, poem Ion ȚOLESCU	$ 5.00
POEZII PENTRU COPII, de Florica BAȚU	$ 8.00
POEMELE NEMURIRII, de Vasile MILITARU	$ 18.00
VORBE CU TÂLC de Vasile MILITARU	$ 5.00
PEISAJ LAUNTRIC poezii, de Demostene ANDRONESCU	$5.00
CULORI DIN CURCUBEU, poezii de Petre PREDESCU	$ 5.00
LA PORȚILE DISPERĂRII, de Florica BAȚU-ICHIM	$ 7.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediției

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

NE-A PĂRĂSIT PREA CUCERNICIA SA PĂRINTELE STERIE MIHĂDAŞ

Cu multă durere în suflete, se face cunoscut că în seara de 19 Martie 1998, Prea Cucernicia Sa părintele stavrofor econom Sterie Mihădaş, în vârstă de 84 de ani, după o boală care i-a amărît viaţa, a trecut în lumea de dincolo.

S'a născut la 15 Decembrie 1913 în Turia, regiunea Cozani, în Macedonia grecească, din părinţi aromâni. Şcoala primară şi primele cinci clase de liceu le-a urmat la şcoala română din Turia, şi alte cinci clase la şcoala română din Grebena, Macedonia.

După ce, în anul 1934, şi-a terminat stagiul militar în armata grecească, şi-a exprimat dorinţa de a deveni preot şi s'a dus în România, unde a urmat cursurile seminarului teologic *"Veniamin Costache"* din Iaşi, obţinând diploma de absolvire în anul 1939.

Întorcându-se în Macedonia, s'a căsătorit cu Eugenia, născută Gapidan, din Tesalonic, pe data de 4 Februarie 1940. În ziua de 6 Aprilie 1940 a fost hirotonit ca diacon apoi în ziua de 7 Aprilie ca preot, de către mitropolitul grec Policarp, pentru biserica română *"Sfânta Maria"* din Verria, Macedonia.

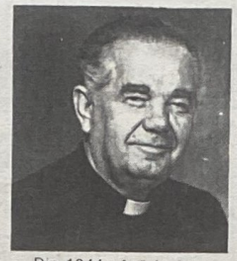

Din 1944 până în 1953 a servit ca preot la parohia ortodoxă română *"Sfântul Gheorghe"* din Tesalonic, după care a părăsit Grecia, imigrând în Statele Unite, împreună cu soţia şi fetele Marioara, Angela şi Lucia, fiind adus la parohia ortodoxă macedoneană *"Sfântul Arhanghel Mihail"*, din Southbridge, Massachusetts; aici a servit până în anul 1957, când a intrat în rândul preoţilor Episcopiei de la Vatra Românească, păstorită de Prea Sfinţia Sa Episcopul Valerian, fiind numit să servească la parohia *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Erie, Pennsylvania. În anul 1964 se mută în Canada, sevind pe la diferite parohii ortodoxe româneşti şi greceşti, după cum era nevoie.

Trecând la cele veşnice, îl plâng preoteasa Eugenia, împreună cu nepoţii fiicei Marioara, care a decedat, Sandu, Ionel şi Florica De Mintici, cât şi ginerele Ion De Mintici, toţi din Toronto. De asemenea fiicele Angela cu familia din Philadelphia şi Lucia cu familia din Erie, Pennsylvania, cât şi toţi ce l-am cunoscut.

A fost un mare susţinător al Câmpului Românesc, din Hamilton, ajutând mult la toate serviciile religioase.

Slujba de înmormântare pentru preot a fost săvârşită la Biserica *"Sfântul Gheorghe"* din Toronto, de către preoţii Ion Bunea, parohul bisericii, Dumitru Ichim, parohul bisericii *"Sfântul Ioan Botezătorul"* din Kitchener şi protopop Nicolae Zelea din Hamilton. A fost îngropat la Cimitirul *"Sfânta Maria"*, dela Vatra Românească, unde a slujit Preotul prot. Nicolae Zelea, în prezenţa Prea Sfinţiei Sale Episcopul Nathaniel şi membrii familiei.

Bunul Tată Ceresc să-l odihnească cu dreptii în împărăţia Sa.

Corespondent

CENTRUL CULTURAL
"NAE IONESCU"
CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON
Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON, ONTARIO CANADA-
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
26 IULIE - 2 AUGUST, 1998
Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
Pentru informaţii suplimentare, telefonaţi la:
(905) 389-0644; (905) 648-4821; (905) 387-0637

IN MEMORIAM!

Dr.Av. Boris DEŞLIU

16 Aprilie 1917 - 14 Martie 1998

S'a stins din viaţă, răpus de o boală nemiloasă, un om minunat, avocatul Boris Deşliu.

Născut la Turtucaia, în vechiul Cadrilater, şi-a făcut liceul în oraşul natal şi la Silistra.

A studiat ştiinţele juridice la Facultatea de Drept din Bucureşti, de asemenea Literele şi Filosofia, fiind un eminent student al marilor personalităţi universitare ale timpului.

A colaborat încă din anii studenţiei la diverse reviste literare.

Şi-a prestat cu profesionalism avocatura, în cadrul Baroului Bucureşti. A activat o lungă perioadă de timp în calitate de consilier juridic al Ambasadei Bulgare din Bucureşti.

A fost un soţ şi un tată iubitor, un prieten devotat, un sfătuitor al celor tineri, în a avea o ţinută morală desăvârşită.

Trupul celui chemat la Dumnezeu a fost aşezat spre veşnica odihnă la cimitirul Cernica.

Vestea tristă a dispariţiei lui a îndurerat prietenii şi pe toţi cei ce l-au cunoscut.

Sincere condoleanţe familiei.

Redacţia

A MURIT RODICA IORDACHE

Şi-a dat sufletul în mâna Domnului în ziua de 18 Februarie '98, în casa familială din San Rafael, California, la vârsta de 81 de ani şi sub ochii de veghe ai scumpului său soţ Constantin, lovită de suferinţa necruţătoare a unei comoţii cerebrale, care a ţinut-o la pat din '96.

Am cunoscut-o pe Rodica prin anul 1947, când venisem dela München la Heidelberg, să-i fac o vizită profesorului Grigoriu, care făcuse din locuinţa sa o casă a românismului, a visurilor româneşti de libertate şi nu mai puţin chiar şi de o limitată asistenţă materială a refugiaţilor români. Iar când toate acestea se întâmplau într'o imagine văzută, de profesorul Grigoriu şi de micul grup de exil românesc din Heidelberg, Germania, a mai existat legat şi ceva nevăzut. Ceva despre care nu s'a scris şi nu s'a vorbit niciodată. Şi anume: Comandamentul american de ocupaţie, care îşi avea cartierul în localitate, a întreprins prin profesorul Grigoriu şi Comitetul Românesc din Heidelberg măsuri de protecţie a Românilor exilaţi, expuşi la eventuale pericole politice din partea comunistă.

Între deştăraţii din Grupul românesc Heidelberg, Rodica era pe primul plan al cunoaşterii, căci impunea cu verva sa, cu o înfăţişare senină şi cu un temperament optimist şi dinamic. O combinaţie impregnată de umor şi de un şarm sau dulceaţă moldovenească, unde ea îşi are rădăcinile.

Rodica s'a născut în 5 Aprilie 1916 la Bârlad, ca fiică a Colonelului Nicolae Rotaru şi a mamei Natalia, născută Calciu. Din nefericire, tata va muri în curând, ca urmare a rănilor căpătate pe frontul Primului Război Mondial. Rămasă orfană de tată la vârsta de doi ani, împreună cu cei şase fraţi, în chip firesc ea nu poate avea şansa unei copilării fericite. Face şcoala primară şi liceul în Bârlad. Apoi în 1940 intră la Facultatea de Medicină din Bucureşti unde, pe lângă studiu, ţine să fie activă şi în viaţa naţională studenţească condusă de Viorel Trifa, care devine mai târziu Arhiepiscopul Valerian al Românilor ortodocşi din America. După un an de Medicină în Bucureşti, se mută cu studiul medicinei la Viena, la Berlin şi la Iena. Schimbări datorate condiţiilor de război. Sfârşitul războiului o prinde la Iena, Thuringia, de unde sub ameninţarea că teritoriul devine zonă de ocupaţie militară rusească, s'a refugiat cu alţi şapte Români la Heidelberg, unde reia studiul pe care îl va încununa cu o diplomă de doctorat în biologie.

Acolo, în Heidelberg, Rodica Rotaru s'a întâlnit cu tânărul Sublocot. Constantin Iordache, care ieşise proaspăt din prizonieratul american. Această întâlnire şi o cunoştinţă mai apropiată i-au dus la căsătoria încheiată în ziua de 10 August 1946, cununia fiind oficiată de monseniorul Octavian Bârlea şi preotul Gheorghe Preda. Dela Heidelberg exilul i-a purtat la Rastat, Baden, unde amândoi au lucrat la Guvernământul militar francez. Iar de aici, în 1948 ajung la Paris. Doar, cum s'ar zice, să vadă Parisul, căci în 1949 trec apele pentru a ajunge la Buenos Aires în Argentina, unde au luat-o dela capăt cu limba şi cu o mică fabricuţă de pulovere. Iar pentrucă e cam greu să-ţi găseşti locul în viaţa de exil, după şapte ani de Argentina, în 1956 ei pleacă spre Canada. Ajunşi aici, după un popas în Toronto, ei s'au aşezat în Montreal unde, în 1957, Rodica a avut şansa să devină asistenta profesorului Demers dela Facultatea de ştiinţe a Universităţii franceze, post pe care l-a deţinut timp de nouă ani. Când Canada le-a priit şi le-a plăcut, se întâmplă ca Dl. Constantin Iordache să fie transferat în 1966 cu serviciul în Statele Unite, zona San Francisco. Şi aşa, o altă şi ultimă schimbare. Ajunsă în Statele Unite, Rodica Iordache a lucrat pentru câtva timp ca asistentă în transplante la University of California Medical School, serviciu pe care l-a părăsit pentru a face altceva ce i-a plăcut mai mult. Timp de 12 ani, şi anume până la pensionare, a lucrat ca programatoare în computere, la aceeaşi mare întreprindere (Bechtel Corporation) la care lucra şi soţul.

După pensionare a iubit călătoriile, într'o parte şi alta. Şi le-a făcut cu mare bucurie până când a fost lovită de boala care a răpus-o.

După slujba înmormântării, oficiată de preoţii Richard Grabovski, Constantin Tofan şi George Naghi, Rodica Iordache a fost înmormântată în cimitirul din San Rafael, lăsând în urmă pe îndureratul ei soţ Constantin, cu care a dus o viaţă de 52 de ani de înţelegere, pace şi fericire.

Dumnezeu s'o odihnească în pace şi să-i fie ţărâna uşoară.

Eugen BÂRSAN

GEORGETA CRISTINEL ELIADE

"Căci toţi se nasc spre a muri / Şi mor spre a se naşte"

Generalitatea pe care o exprimă Eminescu în *"Luceafărul"* ne cuprinde pe toţi, *"căci toţi ne naştem spre a muri şi murim spre a ne naşte"*.

Acum 12 ani, în primăvara anului 1986, s'a stins din viaţă renumitul istoric al religiilor, Mircea Eliade, soţul Georgetei Cristinel Eliade.

Georgeta Cristinel Eliade a reprezentat o adevărată doamnă a societăţii româneşti, nu numai prin faptul că era soţia unuia dintre cei mai de seamă cărturari români, dar şi prin faptul că originea ei de Română, în adevăratul sens al cuvântului, a reprezentat neamul românesc, şi a făcut cinste poporului şi ţării româneşti.

Georgeta Cristinel Eliade s'a născut la 28 Aprilie 1913 în oraşul Tecuci, Moldova. După tată se numea Costescu, iar după mamă Şendrea (familie veche boierească din Moldova). Familia i-a dat o instrucţie cu adevărat boierească de intelectual nobil.

Se căsătoreşte din dragoste cu Mircea Eliade, un reprezentant de seamă al literelor româneşti (profesor de Istoria religiilor la Universitatea Chicago), cărturar de seamă, autor al volumelor de studii pentru cultura română, dar şi pentru cea universală; autor, de asemenea, al unor volume originale de beletristică şi critică literară.

În toată această îmbelşugata cultură şi creaţie a lui Mircea Eliade se include şi Cristinel Eliade, atât prin instrucţia aleasă de intelectuală, cât şi prin deosebitul său alaşament şi spirjin pe care le-a dăruit soţului în creaţia sa.

Dar iată că a sunat ceasul când omul porneşte pe un alt drum, dincolo de viaţa de aici, continuându-şi existenţa spirituală de dincolo, unde numai Dumnezeu ştie să ne lumineze căile necunoscute.

Georgeta Cristinel Eliade moare la 9 Martie, 1998, la ora 1:15, la Chicago. Corpul neînsufleţit a fost înmormântat alături de soţul ei în cimitirul din apropierea Universităţii Chicago, iar slujba de înmormântare a fost săvârşită de profesorul preot David Tracy, prietenul familiei Eliade. Să-i fie ţărâna uşoară!

Gh. RĂDULESCU

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

ADIO COMUNIŞTI ORI ADIO NATO

Motivul principal că nu ni se deschide uşa la NATO este că suntem împănaţi cu agenţi comunişti, începând cu cei rămaşi în serviciul Securităţii, politicieni care nu vor să li se citească dosarele şi terminând cu *"devotaţii"* lui Ceauşescu şi Iliescu.

Indiferent sub ce ramură de măslin vrea NATO să strângă în jurul ei fostele ţări satelite, scopul rămâne acelaşi, să apere Europa de Ursul dela Răsărit. Colosul slav şi-a mascat întotdeauna planurile: a pornit-o cu apărarea Ortodoxiei, ca pe urmă să apere proletariatul şi să distrugă Ortodoxia.

De aceea NATO - trădat de spionul Caraman care a predat Kremlinului planurile de apărare a Europei - ne-a închis uşa'n nas, lăsându-ne să aşteptăm cu speranţele în braţe.

Clinton nu şi-a *"asumat nici un angajament"* faţă de *"nici o altă ţară"*, că va fi acceptată în NATO, a afirmat secretarul de stat Madeleine Albright.

Asta nu înseamnă că România n'ar fi un mare ajutor pentru cei din Vestul Europei, dar prezenţa agenţilor e mai mult pagubă decât câştig (Afacerea Caraman a costat NATO peste $1 bilion).

Realitatea e că nu ne putem scutura peste noapte de tovarăşi, dar vedem un început ce trebue încurajat.

După demisia lui Măgureanu, a plecat discret numărul doi din piramida SRI şi acum, noul director al Serviciului de Informaţii Externe (SIE), Dl. Cătălin Harnagea a promis ca va *"întineri SIE"*, afirmaţie care în limbaj diplomatic înseamnă că se va scutura de epavele *"Epocii de aur"* şi *"Democraţiei originale"*.

Noul director al SIE va avea rangul de ministru şi va avea mână liberă *"pentru a-şi asuma responsabilităţile la fel de importante ca şi miniştrii din guvern"*.

SIE va căuta să obţină informaţii despre solvabilitatea unor firme, bănci sâu agenţi economici externi şi să înlăture, până încă nici nu începe, pe *"capitaliştii cu mentalitate de sens unic"*.

Totul pentru buzunarul lor.

PD CONTINUĂ ŞANTAJUL

Imediat după demisia Primului ministru Ciorbea şi înainte de a fi ales viitorul prim ministru, PD a solicitat nici mai mult, nici mai puţin decât Ministerul de Interne sau al Apărării şi eventual un minister economic important, respectiv cel al Privatizării sau al Finanţelor. Petre Roman a declarat că dacă reorganizarea guvernului nu va avea loc, nu vede cum ar putea să susţină coaliţia guvernamentală. Aceeaşi poveste şi obrăznicie ca şi înainte.

•••

STÂNGA SE AGITĂ

PD urmăreşte formarea unei coaliţiii cu PRM şi PDSR ca să preia puterea în cazul că nu se va înţelege cu PNŢCD. Petre Roman se bazează pe eventuala scindare a CDR, şi surprize *"loviturii de forţă"* pe care o plănuieşte. Aceste manevre au fost semnalate de surse româneşti şi străine.

•••

DREPTATEA-I CU ŢĂRÂITA

Printr'un decret Preşedintele Emil Constantinescu a numit patru judecători la Curtea Supremă de Justiţie, cărora le-a spus: *"Românii sunt însetaţi de dreptate"*, adăugând că va mai trece multă vreme până când *"oamenii vor putea trăi mai bine"*.

•••

18 DIN 225

Uniunea Europeană, prin Programul Phare, va finanţa 18 proiecte locale din totalul de 225. La Iaşi, vor fi ajutaţi copiii orfani de un părinte ca să-şi termine cursurile universitare; iar la Lugoj, pentru invalizii în scaun rulant, s'a decis modificarea trotuarelor etc.

•••

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SAU DE FURTURI?

La Academia de Ştiinţe Economice (ASE) s'au descoperit fraude de sute de milioane lei. Dosarul fostului director Aurelian Braicu se plimbă de câţiva ani între poliţie şi parchet, iar Dl. Braicu se plimbă liber.

•••

VREM EGALITATE

Egalitatea o cere Gheorghe Funar, care a declarat că PUNR va părăsi guvernul dacă nu se iau măsuri ca Românii din Ungaria să se bucure de aceleaşi drepturi ca Ungurii din România.

•••

O BĂTRÂNĂ, UN ŞOFER ŞI UN VAMEŞ

Toţi trei au fost arestaţi la Giurgiu, pentruc'au încercat să treacă frontiera cu lucruri de artă în valoare de 1 miliard lei.

•••

NICI N'A AUZIT

Ministrul de Externe Andrei Pleşu a declarat că'n tratatul bilateral cu Rusia oficialităţile din Moscova nu discută despre Pactul Ribbentrop-Molotov, iar despre tezaurul românesc ni s'a promis că vom sta de vorbă.

•••

GARA DE NORD STRĂLUCEŞTE

Nu mai vezi nici un cântăreţ cerşetor, nu mai vezi un chiştoc de ţigară pe jos; vezi doar femei care mătură şi spală, ofiţeri de poliţie şi ordine peste tot. Minunea s'a întâmplat când SNCFR a încheiat un contract cu *"ABM Investments Serv. SRL"*.

ABM a deschis două restaurante şi un bar, iar în costul chiriei se include menţinerea curăţeniei.

•••

NOUA INDUSTRIE: "MAFIA INC."

Mafia este, ca orice altă industrie, organizată pe secţii de producţie, transport, distribuire, vânzare şi plus spălarea banilor şi alte operaţii clandestine sub oblăduirea unor funcţionari şi politicieni corupţi. Afacerile se ridică la miliarde de dolari. Rolul României în această urzeală mafiotă internaţională a devenit din ce în ce mai evident şi miliarde de dolari se topesc anual în evaziuni şi în procesul de privatizare.

Şeful Secţiei de Control, Organizare şi Studii de pe lângă Parchetul Suprem de Justiţie, Dl. Virgil Ivan, a acordat un interviu, din care aflăm:

România este semnatară a convenţiilor internaţionale de luptă contra crimei organizate şi a corupţiei... avem o legislaţie aproape inaplicabilă... avem multe proiecte de legi care zac în anticamera legislativului... Preşedintele Curţii de Conturi a trimis sute de dosare la Parchet şi din mii de miliarde furate, s'a identificat doar un procent ridicol.

În faţa acestei *"incapacităţi"*, s'a făcut apel la experţii FBI-ului ce vor iniţia *"două forţe de lovire"* (task forces), a căror primă grijă e să formeze procurori, poliţişti şi experţi ce vor şti unde şi cum să caute, cum să obţină probe, cum să investigheze, cum să facă o cercetare penală etc.

În fruntea echipelor de combatere a crimei organizate vor fi doi specialişti dela Trezoreria Statelor Unite şi ai FBI-ului şi o doamnă fost procuror şi expert anticorupţie ce vor lucra cot la cot cu autorităţile noastre.

•••

DOAR 100 DE METRI

Primul ministru al Moldovei, Ion Ciubuc, s'a plâns că grănicerii ucraineni au înaintat 100 de metri în teritoriul Moldovei.

•••

NEAMŢUL ŞI ELVEŢIANUL IARĂŞI PLĂTESC

Evreii din România, care au suferit din cauza lui Hitler vor primi o sumă maximă de 1.000 de mărci. Ancheta o face Crucea Roşie şi persoana trebue să aducă dovezi c'a fost persecutată... Un alt fond elveţian, similar cu cel al Germaniei, va oferi celor persecutaţi o sumă de maximum 2.500 de franci elveţieni.

•••

CENTRE CULTURALE LA TEL AVIV ŞI BUCUREŞTI

Israelul a decis să deschidă un Centru cultural românesc la Bucureşti şi Bucureştiul a decis să deschidă un Centru cultural la Tel Aviv. De asemenea, s'au pus bazele colaborării în ce priveşte programul învăţământului pentru anii 1998-2000; se va sublinia care au fost intelectualii români de religie mozaică.

•••

DACĂ VREI PACE, FĂ EXERCIŢII MILITARE

Până la sfârşitul anului, pe teritoriul României se vor desfăşura 25 de exerciţii militare, la care participă armatele Bulgariei, Turciei, USA, Ungariei, Italiei, Franţei etc. Nu suntem admişi în NATO, dar ne pregătim de dragul prietenilor, ca şi cum am fi în NATO.

•••

ÎN PARLAMENT - DRAGOSTE UNANIMĂ

Pentru prima oară s'a discutat o lege fără ca opoziţia să acuze guvernul şi guvernul să acuze opoziţia. A fost o unire *"în cuget şi simţire"*.

S'a votat ca Fundaţiile Umanitare şi Organizaţiile Guvernamentale să importe automobile fără plata taxelor vamale.

Faptul că parlamentarii sunt membri ai Fundaţiilor şi Organizaţiilor Guvernamentale este o coincidenţă neintenţionată.

•••

CINE-S VRĂJMAŞII NEAMULUI?

I.P.S. Anania, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului a organizat un *"Marş al tăcerii"*, la care au participat 2.500 de preoţi din Transilvania şi alţi vreo 2.500 de credincioşi. Marşul s'a terminat cu o slujbă pentru iertarea sufletelor vrăjmaşilor neamului şi pentru ocrotirea ţării de ciumă, de cutremur, de potop... şi de războiul celor dintre noi.

Faptul că marşul a fost organizat la o săptămână după ce Tribunalul a silit BOR să înapoieze Greco-Catolicilor biserica *"Schimbarea la faţă"*, luată cu japca de comunişti şi predată Patriarhiei, este o coincidenţă intenţionată.

IPS Anania, autor de piese de teatru, ne-a dat un final ce-a obţinut aplauze la scenă deschisă, a uitat doar - altă coincidenţă - să identifice pe *"vrăjmaşii neamului"* aşa că-l vom ajuta:

În almanahul din 1998 *Information please*, p.300 citim: România are 21.399.114 locuitori, dintre care 86.8% sunt ortodocşi, 5% romano-catolici, 3.5% protestanţi etc.

Deci, avem aproximativ un Catolic la 17 Ortodocşi şi un Protestant la 25 de Ortodocşi. A te speria că un Catolic sau un Protestant poate converti 17 ori 25 de Ortodocşi este o insultă adusă credinciosului român sau o nepăsare a BOR faţă de credincioşii ei.

O altă insultă: pr. Titus Moldovan a declarat că n'are loc pentru cei 50.000 de parohieni ai bisericii *"Schimbarea la faţă"*. A ajuns BOR în situaţia precară că, din lipsă de lăcaşuri, să menţină cu forţa biserici ce aparţin altor culte?

Apără IPS Anania Biserica de vrăjmaşi, ori o insultă prietenească?

Vrăjmaşii ce-au încercat să ne distrugă credinţa sunt alţii: Patriarhul României, alături de ierarhii colaboratori ai Securităţii (Unii încă nu şi-au recunoscut vina) şi misionarii cu epoleţi infiltraţi prin bisericile din Apus, ca să înnăbuşe lupta exilului, aceştia I.P.S. Anania, ne sunt vrăjmaşii neamului!

1997! La 100.000 de locuitori au fost condamnaţi 496, cu 36 mai mult decât în 1996.

• • •

Acuzat c'a fraudat $1.3 milioane, Generalul Cornel Oţelea este cercetat în stare de libertate de Ministerul Apărării Naţionale.

• • •

Ex-ministrul Viorel Mărginean, fost director al Muzeului Naţional de Artă al României este anchetat, în stare de libertate pentru săvârşirea infracţiunii de gestiune frauduloasă.

• • •

În 1997 am importat TV-uri în valoare de $2,7 milioane.

• • •

Români: în ţară 23 milioane, peste hotare: 13 milioane.

• • •

Foştii proprietari pot alege: restituirea caselor, sau o plată maximă de 255 milioane lei indiferent de câte imobile ai avut.

• • •

Medicul are două tarife: de zi şi de noapte.

• • •

Societăţile străine pot deschide filiale.

• • •

Inflaţia: Ianuarie - 4,9%; Februarie - 7,2%.

• • •

Studenţii cer să aibă reducere la muzee, operă şi teatru.

• • •

Se prezice o inflaţie de 70% pentru 1998.

• • •

În Capitală se fură cca. 30 de maşini pe săptămână. Sunt alese ultimele modele.

• • •

Conform statisticilor europene, Românii trăiesc cu şase ani mai puţin decât ceilalţi Europeni.

• • •

Speranţe: în anul 2001 ori 2002 vom putea călători fără viză prin ţările Uniunii Europene.

• • •

Din cauza frigului, 70% din mugurii caişilor au îngheţat. Vom avea o recoltă slabă de fructe.

• • •

S'a hotărît ca o zi pe lună să fie intrarea gratuită la Muzeul Naţional de Istorie al României.

• • •

Alocaţia pentru copii se măreşte dela 50.000 la 65.000 lei, iar pensiile vor fi mărite cu 2.3%.

• • •

S'a cerut Parlamentului majorarea grupului care menţine pacea în Bosnia-Herţegovina, dela 300 la 400 de militari.

• • •

Depozitele particularilor depuse la bănci au crescut în 1997 la 6.003 bilioane lei.

• • •

O nouă lege va da Băncii Naţionale mai mult control asupra băncilor particulare.

• • •

Produsul brut a scăzut în 1997 cu 6,6% faţă de cel din 1996.

• • •

Cu salariul mediu de $144, suntem pe ultimul loc în rândul ţărilor Europei centrale şi de Est.

• • •

Numărul femeilor a scăzut în ultimii şapte ani cu peste un sfert de milion.

• • •

Pentru o luntre plăteşti o taxă anuală de 2.000 lei, iar pentru un iaht - 1 milion lei.

• • •

Vom avea un nou consulat italian la Ploieşti. Pentru obţinerea unei vize franceze nu stai la coadă mai mult de o săptămână.

• • •

Moldova şi Rusia n'au semnat încă pacea şi n'au stabilit hotarele cu Ucraina.

• • •

Pentru $57 milioane, Japonezii au cumpărat Fabric de Rulmenţi din Alexandria.

• • •

"Amnesty International" sugerează că în procesele de calomnie nu trebue să se aplice pedeapsa cu închisoare, ci doar pedepse pecuniare.

• • •

O nouă ordonanţă guvernamentală: n'ai voie să ai în maşină persoane străine, că riştI o amendă dela 100.000 la 2 milioane lei.

• • •

În Ianuarie, conform statisticilor, preţurile au crescut cu 4,9% şi salariile au scăzut cu 3,7%.

• • •

RomTelecom împreună cu Ericsson vor instala în viitorii cinci ani 500.000 de linii telefonice.

• • •

Pe curând în Parlamentul din Budapesta vom avea un reprezentant al Românilor din Ungaria.

• • •

Tudor Postelnicu, fost Ministru de Interne şi şef al Securităţii e bine sănătos şi rămâne în puşcărie. Eliberarea pe motiv de boală a fost respinsă.

• • •

30% din tinerii educaţi au emigrat, dezamăgiţi de guvernul care nu şi-a respectat promisiune.a.

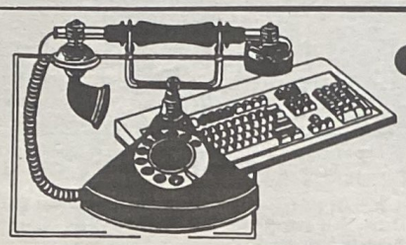

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

KOSOVO, O ALTĂ SCÂNTEIE ÎN BALCANI

Situaţia tulbure din Kosovo a ajuns la un maximum de tensiune, cu ciocniri şi numeroase victime omeneşti, la începutul lunii Martie. Poliţia sârbă, sprijinită de formaţiuni paramilitare, elicoptere de asalt şi care blindate, a declanşat un puternic atac în regiunea Drenica, pe care Belgradul o consideră ca nucleul Armatei de Eliberare a Kosovului, ce duce la o activitate de gherilă şi luptă pentru secesiune. Atacul sârbesc a fost îndreptat împotriva câtorva sate, unde s'a tras fără discriminare în populaţia civilă şi au fost incendiate locuinţe. Au fost ucişi peste 80 de Albanezi. Poliţia sârbă a anunţat ulterior că a fost distrus nucleul Armatei de Eliberare, liderul acesteia, Adem Jasari, a fost ucis şi au fost capturaţi şi 30 de luptători ai acestuia. De notat că poliţia sârbă din Kosovo este plătită de guvernul federal al lui Miloşevici.

Aceste evenimente au produs îngrijorare la Washington şi în majoritatea ţărilor europene, întrezărindu-se posibilitatea unui conflict major asemănător celui din Bosnia, cu escaladarea ulterioară şi în alte teritorii cu populaţie albaneză, ca Albania, Muntenegru şi Macedonia şi cu implicarea apoi a Greciei şi a Turciei, dat fiind că majoritatea Albanezilor sunt musulmani. Imediat după masacru, au avut loc mari manifestaţii de protest în Albania şi Macedonia, iar guvernul albanez a anunţat că şi-a pus armata în stare de alarmă de-a lungul graniţei cu Kosovo.

La presiunile diplomatice pentru acordarea unei autonomii regiunii Kosovo, Miloşevici a rămas pe o poziţie rigidă, susţinând că viitorul regiunii este o problemă internă a Iugoslaviei. Grupul de contact, care monitorizează Iugoslavia şi cele patru republici care s'au desprins, s'au întrunit de urgenţă la Londra. După cum se ştie, grupul este format din reprezentanţi ai Statelor Unite, M. Britanii, Franţei, Germaniei, Rusiei şi Italiei. S'a decis luarea unor măsuri diplomatice şi economice împotriva Iugoslaviei pentru *"inacceptabila utilizare a forţei"* împotriva populaţiei majoritare albaneze din Kosovo: 1. Impunerea unui embargou pentru arme. 2. Oprirea aprovizionării cu materiale care pot fi utilizate pentru represiuni şi terorism. 3. Stoparea vizelor pentru oficialii iugoslavi. 4. Oprirea finanţării şi exportului de credit a guvernelor străine pentru comerţ şi investiţii. Rusia s'a opus punctelor trei şi patru. Aceste sancţiuni urmau să fie puse în execuţie după zece zile, dacă Miloşevici nu retrage

unităţile speciale de poliţie din Kosovo. Grupul de contact urma să revadă situaţia pe data de 25 Martie.

Între timp la Pristina, capitala regiunii Kosovo, au avut loc manifestaţii paşnice ale Albanezilor, dar în următoarele zile au avut loc ciocniri cu manifestanţii sârbi, care

deraţia Iugoslaviei a făcut-o aproape absolută. În 1989 însă, Miloşevici o desfiinţează, instituind de fapt un fel de ocupaţie militară a regiunii. Au fost suprimate mediile de informaţie, iar educaţia în limba albaneză a fost suspendată (deabia în 1994 s'a permis limba albaneză în şcolile elementare.

În 1990 a fost suprimat parlamentul din Kosovo, ceea ce a dus la refugierea multor lideri politici în Macedonia. În 1995, Belgradul a trimis în această regiune mii de refugiaţi sârbi din Croaţia, contribuind mai mult la deteriorarea situaţiei şi la creşterea sentimentelor antisârbe.

Sârbii consideră Kosovo drept leagănul lor istoric şi cultural, bătălia pierdută în 1389 simbolizând lupta lor pentru independenţă. Aici şi-a început campania sa ultra naţionalistă Miloşevici în 1987, alimentând următoarele tulburări care au dus în 1990 la destrămarea Iugoslaviei şi la războiul dintre Serbia şi republicile care au vrut să se desprindă. De notat că regiunea Kosovo, nefiind o republică a federaţiei, nu a fost inclusă în acordul dela Dayton. În 1992 Albanezii din Kosovo au început o campanie de opoziţie neviolentă împotriva heghemoniei sârbeşti. Ei au trimis voluntari în Norvegia ca să studieze rezistenţa pasivă, au format un guvern fantomă, şcoli şi clinici. Au colectat propriile lor taxe şi au întrerupt contactele cu populaţia sârbă care acum trăieşte izolată şi bine păzită în diverse sate. Diplome şi certificate au fost garantate de inexistenta Republică Kosovo. A fost ales un preşedinte pacifist, Ibrahim Rugova. Au făcut un referendum în care populaţia a votat copleşitor pentru independenţă. Belgradul a rămas neclintit chiar şi pentru redobândirea statutului de autonomie. Atunci a apărut Armata de Eliberare a Kosovului care a început o activitate de gherilă, atacând poliţişti şi posturile acestora. Albanezii au rămas frustraţi de faptul că nu au primit nici o concesie dela Belgrad şi nu au fost introduşi în acordul dela Dayton.

Preşedintele Miloşevici

Diplomaţii americani, care de multe ori dau cu bâtul în baltă, au avut şi în acest caz un rol negativ, care a încurajat acţiunea violentă a Belgradului. Trimisiul special al Statelor Unite în Balcani, Robert Gelbard, într'o vizită făcută la Belgrad în Februarie, a lăudat pe Miloşevici pentru cooperarea sa în Bosnia şi a calificat Armata de Eliberare din Kosovo ca fiind *"fără discuţie un grup terorist"* ceea ce, fără îndoială, a fost o încurajare pentru Miloşevici. Tot cu bâtul în baltă a dat şi fostul Secretar de Stat James Baker în 1991, când a declarat că Iugoslavia trebue să rămână o singură naţiune, ceea ce a fost interpretat probabil de Miloşevici că poate începe atacul asupra Croaţilor separatişti şi apoi a Bosniei.

După presiuni diplomatice, Miloşevici a acceptat discuţia pentru acordarea unei autonomii regiunii Kosovo, dar Albanezii au refuzat să discute direct, dorind o mediere internaţională.

Grupul de contact s'a întâlnit din nou la Bonn la 25 Martie, dar nu a luat nici o hotărâre, amânând decizia cu încă patru săptămâni, insistând însă ca Miloşevici să aibă un dialog cu liderii albanezi din Kosovo, în ceea ce priveşte autonomia acestei regiuni. După cum s'a văzut, a fost cerută încă dela Londra retragerea forţelor poliţieneşti speciale.

Până la sfârşitul lunii Martie, Miloşevici a sfidat intervenţiile occidentale, el a refuzat să-l primească pe reprezentantul special al Washingtonului şi a respins şi planul de mediere al OSCE într'o problemă internă a Iugoslaviei, punând condiţia ca Iugoslavia să fie reprimită în OSCE înainte de a face orice învoială (Iugoslavia a fost exclusă din OSCE în 1992).

Forţele de poliţie nu au fost retrase din Kosovo şi continuă să *"terorizeze populaţia"*, după cum a afirmat trimisul special american. Occidentalii sunt pentru acordarea unei autonomii, dar nu sunt de acord cu independenţa. Consiliul de Securitate a dat pe data de 31 Martie o rezoluţie de embargou asupra armelor pentru Iugoslavia, dar acest lucru nu afectează cu nimic Iugoslavia, care e bine înarmată.

O VIZITĂ NEDORITĂ

Ministrul de Externe al M. Britanii Robin Cook, a anunţat la mijlocul lunii Martie că va face o călătorie de trei zile în Orientul Mijlociu, ca reprezentant al Uniunii Europene, dat fiind că în prezent este preşedintele prin rotaţie al acesteia. El urma să viziteze Egiptul, Iordania, Israelul, Siria şi Iordania, în dorinţa UE de a activa procesul de pace în regiune. El şi-a manifestat intenţia de a vizita locul unui disputat nou aşezământ evreiesc la Har Homa (pentru Palestinieni, Jabal Abu Ghneim), în periferia de Sud-Est a Ierusalimului, în aria anexată în 1967 dela Iordania, care a renunţat la revendicarea acestui teritoriu în favoarea Palestinienilor. După ce anul trecut Netanyahu a trimis buldozerele pe aceste locuri unde a fost programată construirea a 6.500 de apartamente, au urmat manifestaţii palestiniene violente şi procesul de pace israelo-palestinian a fost întrerupt. Locul era utilizat de Palestinieni pentru cultivarea grâului şi păscutul vitelor satelor din apropiere.

Intenţia de a vizita Har Homa a produs o violentă reacţie a guvernului israelian care a calificat această vizită ca *"inacceptabilă"*, iar oficialii israelieni au declarat că Robin Cook manifestă o atitudine colonialistă faţă de Israel. Ministrul britanic a însistat că va face această vizită şi va lua contact cu ambele părţi ca să afle poziţia lor în privinţa aşezămintelor, fiind primul ministru de externe european care vizitează Har Homa. Cu câteva zile înainte, cele 15 membre ale UE s'au întâlnit la Edinburg şi Robin Cook a declarat: *"a fost un acord unanim că vom face în mod limpede cunoscut că nu suportăm expansiunea aşezămintelor şi vor spune aceasta şi în vizita mea dela Har Homa"*. Cu o seară înainte de sosirea lui, exteriorul consulatului britanic din Ierusalim a fost vandalizat cu mesaje ca: *"Robin Cook este un antisemit"*, *"Robin Cook cară-te acasă"* şi *"Har Homa este evreiască pentru totdeauna"*.

Prima vizită pe teritoriul Israelului a fost făcută la Gaza, unde ministrul britanic s'a întâlnit cordial cu Iasser Arafat. *"Apreciem importanta activitate desfăşurată de Uniunea Europeană ca să salveze procesul de pace care se găseşte într'un real impas"*, a declarat liderul palestinian.

Hobin Cook înghesuit de demonstranţi

Cook a anunţat că UE şi Autoritatea palestiniană au fost de acord ca să înfiinţeze un nou comitet unit de securitate care *"să lucreze pentru cooperare şi schimb de informaţii pentru îmbunătăţirea securităţii"*. Ministrul britanic a spus că a pus la dispoziţie peste 8,5 milioane de dolari pentru antrenarea forţelor de securitate palestiniene şi va continua ajutorul pentru Autoritatea palestiniană după expirarea, anul acesta, a planului de cinci ani. EU este cea mai mare contribuitoare cu donaţii în procesul de pace, donând 2 miliarde de dolari din 1993, dar Israelul a refuzat să dea Europenilor un rol în procesul de pace, acuzând EU că este propalestiniană.

La Ierusalim, Robin Cook s'a deplasat la Har Homa, unde a fost înghesuit de demonstranţi şi gratulat cu aceleaşi slogane care au fost măzgălite pe consulatul britanic. El a fost însoţit de secretarul de cabinet Danny Naveh, dar apoi s'a îndreptat spre locul unde era aşteptat şi de o deleţaţie palestiniană. Cook a vizitat cu oficialii palestinieni o şcoală în Ierusalimul de Est şi a pus o coroană la memorialul pentru Arabii ucişi în 1948 în satul Deir Yassin unde, după cum spun Palestinienii, a fost un masacru al celor necombatanţi.

Toate acestea au iritat pe Israelieni. Ministrul britanic a avut o scurtă convorbire cu Netanyahu, în care a expus planul de pace al UE, dar Israelienii l-au sfidat pentru faptul că s'a întâlnit la Har Homa şi cu reprezentanţii palestinieni... Astfel, Netanyahu a anulat masa de seară programată cu Robin Cook, iar liderul opoziţiei Ehud Barak, a anulat micul dejun de a doua zi.

Robin Cook, în vizita sa din Liban, a declarat că vizitează Libanul tocmai când este a 20-a aniversare a rezoluţiei 425. Această rezoluţie a fost dată în 1978 de Consiliul de Securitate şi cere retragerea necondiţionată a trupelor israeliene din Liban, care încă ocupă aşa-zisa zona tampon din Sudul ţării.

Ministrul britanic, care a fost şi la Damasc, a declarat că vrea ca discuţiile în procesul de pace să se reia cât mai repede posibil, dar şi în problema Siriei, Netanyahu, sprè deosebire de fostul guvern laburist, este total opus retrocedării Înălţimilor Golan, ocupate de Israel. Cook a mai spus că Statele Unite pregătesc o nouă iniţiativă de pace.

A fost apoi rândul Secretarului General ONU, Kofi Annan, să facă o scurtă vizită în Israel, după ce a trecut prin Egipt, Iordania, Siria şi Liban. Annan a luat legătura atât cu Palestinienii, cât şi cu Israelienii. El nu s'a sfiit să spună guvernului Netanyahu să respecte acordul de pace dela Oslo şi să lucreze pentru o soluţionare comprehensivă bazată pe principiul - teritoriu pentru pace. El a declarat că marea majoritate a membrelor Naţiunilor Unite *"privesc Israelul ca fiind responsabil, direct sau indirect de acte provocatoare care subminează bunavoinţă şi declanşează ostilităţi"*. Astfel, Secretarul General a citat construirea de aşezăminte evreieşti pe teritoriul ocupat în 1967, demolarea caselor palestiniene, confiscarea de pământ şi alte acţiuni. El a spus că Palestinienii consideră că Israelul nu a respectat rezoluţiile Consiliului de Securitate şi a făcut împlinirea acordului dela Oslo pe baza unor condiţii care nu sunt stipulate în acest acord. El a afirmat că după opinia sa, fără o pace cu Siria nu poate exista o pace deplină în regiune.

Washingtonul a trimis din nou în Israel pe Denis Ross, dar Netanyahu a respins planul american, care cere o retragere a trupelor israeliene de 13%, pe motivul că este prea mare pentru securitatea Israelului. Aceastâ intransigentă va duce la creşterea tensiunii.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

Figuri politice româneşti

"TRAIAN BĂSESCU"

——— Ştefan ILIESCU PAKE ———

Comandant de cursă lungă (probabil absolvent al unei şcoli de marină), vicepreşedinte al Partidului Democrat (PD), a devenit cunoscut în lumea marinarilor prin executarea unei manevre îndrăzneţe cu o navă pe vreme rea.

Firea lui? Îndrăzneţ, chiar obraznic, fără maniere, adică în general needucat, în limbaj, în fapte, în gesturi, prototipul educaţiei comuniste.

La prima sa apariţie în viaţa politică, la remorca guvernului Petre Roman (F.S.N.), a surprins pe mulţi. Era considerat mai deştept decât Petre Roman. Ca Ministru al Transporturilor, a aprobat şi dispus formarea a cinci trenuri de călători pe ruta Petroşani-Bucureşti, puse la dispoziţia minerilor chemaţi să lichideze *"Piaţa Universităţii"* - mineriada din Iunie 1990 - soldată în afară de sălbăticii, devastări şi furturi, şi cu peste 100 de morţi deposedaţi de actele de identitate, depozitaţi *"vrac"* la Institutul Medico-Legal din Vitan-Bârzeşti şi îngropaţi după 90 de zile în Cimitirul Străuleşti, cu titlul în loc de nume: *"Neidentificat"*.

Deşi marinar de profesie, sub ministeriatul lui, s'a ales praful de flota comercială a României, o avere naţională de importanţă economică incontestabilă.

Avea o marotă: ideea fixă a rentabilizării trenurilor de călători.

Dacă la Şcoala Navală n'a învăţat care e deosebirea dintre crampon şi tirfon, desigur că nici nu avea de unde să ştie că nu există companie de căi ferate pe mapamond care să realizeze beneficii la trenurile de călători.

Literatura tehnico-economică de specialitate citează ca excepţie doar două companii de căi ferate, care în perioada interbelică au reuşit să-şi acopere cheltuielile cu trenurile de călătorii. Acestea au fost: S.N.C.F. - compania particulară pe linia Lyon-Marseille şi Regia Autonomă a C.F.R. (România).

Astăzi, când concurenţa transporturilor pe şosele este foarte mare, acest gen de transport fiind mai avantajos decât cel feroviar, atât la mărfuri cât şi la călători - redresarea transporturilor feroviare s'ar putea realiza numai prin strategii inovatoare. Citez: *transportul conteinerizat, folosirea de vagoane platformă joase care să transporte TIR-uri încărcate sau goale, astfel ca să se dezaglomereze atât şoselele din ţările fără autostrăzi, cât şi din ţările cu autostrăzi.*

Orice ministru, oricât de instruit ar fi prin şcoli, nu poate acoperi toate domeniile ministeriatului său, decât dacă ştie să-şi aleagă consilieri de specialitate.

Traian Băsescu n'a ştiut.

Cunosc pe cineva care avea în mod constant rezultate spectaculoase într'un sector economic care era cronic deficitar. Întrebat de un superior care este explicaţia succesului său, a răspuns simplu şi clar: *secretul este să-ţi alegi colaboratori mai capabili decât tine, să le spui ce să facă, nu şi cum să facă. Să gândeşti şi tu, dar să-i laşi şi pe ei să gândească, să facă.*

Dl. Traian Băsescu n'a cunoscut acest simplu secret.

Fanfaronada lui Traian Băsescu a atins multe culmi. Citez pe aceea cu preocupări sociale: o casă de oaspeţi construită pentru salariaţii CFR veniţi în delegaţie în Bucureşti, a fost transformată în casă de copii vagabonzi.

Dar Dl. Băsescu are şi alte îndemânări: pe o hotărâre guvernamentală emisă de el pentru suma de 400.000 lei, după ce a fost semnată de Ministrul Finanţelor Mircea Ciumara, Traian Băsescu a adăugat un *"unu"*, - 1 înaintea lui 4 - astfel ca valoarea să devină 1.400.000 lei. În conformitate cu legile în vigoare în România şi Codul Penal, aceasta s'ar numi fals în acte, uz de fals, excrocherie. Un contabil falsificând un astfel de act de valoare prin adăugarea unui zero la sfârşitul unei sume a fost condamnat la 3 ani închisoare. El era numai contabil, nu ministru. Dl. Băsescu - ministru - n'a primit nici o sancţiune pentru falsul comis.

Rufele murdare ale obrazului Băsescu au fost acoperite de poziţia sa în Partidul Democrat.

Sub patronajul lui Petre Roman a devenit agresiv, cerând schimbarea Primului ministru.

Acţiunea Partidului Democrat împotriva Premierului V. Ciorbea a luat amploare, frizând şantajul. Astfel, Victor Ciorbea este acuzat de miniştrii P.D. că sub conducerea sa s'au emis foarte multe ordonanţe de urgenţă, ca să aflăm că T. Băsescu, ***ca ministru al Transporturilor, este şi vice-campion la emiterea ordonanţelor de urgenţă***. Exact ca în povestea cu hoţul care fuge şi strigă: *"Prindeţi hoţul!"*

În primul său ministeriat a primit o locuinţă - vilă - pe B-dul Aviatorilor, vilă ce fusese naţionalizată de comunişti, dar pentru care proprietarul a obţinut o hotărâre judecătorească să i se restituie vila.

T. Băsescu a refuzat să părăsească vila chiar şi după ce nu mai era ministru.

Această comportare nu este de mirare, deoarece toţi fruntaşii Partidului Democrat, cu Petre Roman în frunte, vor să facă reforma şi trecerea la economia de piaţă, dar fără să restituie foştilor proprietari - proprietari de drept - casele şi terenurile confiscate de comunişti, vechii tovarăşi ai D-lor Roman, Băsescu. Reformă pentru câţei, nu şi pentru *"dulăi"*. Jocul lui T. Băsescu face parte din strategia lui Petre Roman care, prin diverse pretenţii-mofturi eşalonate câte unul pe săptămână, vrea să destabilizeze guvernul condus de Victor Ciorbea.

De ce aceste acţiuni? Speră ei că îndepărtând pe Victor Ciorbea dela conducerea guvernului vor scăpa de responsabilităţile ce le revin din regizarea mineriadei din 13-15 Iunie 1990?

Dl. Petre Roman l-a luat pe T. Băsescu în braţe şi cum din moşi strămoşi cunoaşte bine şi limba şi înţeleptele proverbe româneşti a avertizat - ameninţând - guvernul *"să nu se joace cu focul"*. Manevra Petre Roman - Traian Băsescu aminteşte de situaţia asemănătoare petrecută în Februarie 1945 în guvernul de coaliţie sub paravan democratic, când Ministrul de Interne Teohari Georgescu - (la naştere Benach Tescovici) - nesocotind autoritatea Primului Ministru, a provocat o criză în care premierul, Gen. N. Rădescu a ţinut celebrul său discurs, denunţând public pe *"străinii de neam şi lege"*, pe Ana Pauker şi Vasile Luca, ca agenţi ai Moscovei. Discursul, corect în fond, a fost totuşi o imprudenţă politică. Imediat a sosit dela Moscova Andrei Vâşinsky, care cu pumnul în masă, ultimatum de ore şi uşi trântite, a impus Regelui Mihai demiterea guvernului Gen. Rădescu şi formarea guvernului Petre Groza, total aservit Moscovei.

De atunci au trecut 52 de ani şi multe s'au schimbat în lume. Moscova nu mai are un Vâşinski să impună guvernare în România, are problemele ei, durerile ei de cap.

Are cumva Petre Roman vreo altă Moscovă, un alt Vâşinski, care să impună primi miniştri în România?

Sunt mulţi Români care se întreabă, mirându-se cum au putut unii oameni - ca de exemplu Dl. Victor Babiuc, fost ministru al Apărării - să se lase remorcaţi de Petre Roman, care a rămas un comunist cu aparenţe de democrat?

ULTIMA ORĂ

RADU VASILE, NOUL PRIM MINISTRU

Radu Vasile a fost desemnat de PNŢCD, cel mai important partid de guvernământ, pentru a ocupa postul de prim-ministru. Alegerea s'a făcut prin vot secret, în cadrul Comitetului de Conducere al PNŢCD, Vasile obţinând 42 de voturi din cele 72 exprimate. Ceilalţi pretendenţi la fotoliul de premier au obţinut: Mircea Ciumara - 14 voturi, iar Sorin Dumitriu - 11; 5 voturi au fost anulate.

În ultima clipă, Gavril Dejeu şi-a retras candidatura, pentru a nu periclita unitatea partidului în cazul unui conflict pe faţă cu Radu Vasile.

Numele premierului a fost anunţat oficial de Prşedintele Emil Constantinescu, în 10 zile acesta urmând să formeze noul guvern prin refacerea coaliţiei, deci prin venirea PD la guvernare.

Deocamdată, nu se ştie cum va fi refăcută coaliţia, deoarece PNŢCD a pus drept condiţii un program minimal de guvernare, în care sunt incluse redarea proprietăţilor şi alte subiecte sensibile pentru partidul lui Petre Roman, care deja a afirmat că respinge aceste propuneri. Nici PNL nu doreşte includerea acestor măsuri în programul de guvernare, considerând că acesta trebue să fie unul de reformă economică, nu însă unul politic.

În termen de 10 zile lucrătoare, noul premier trebue să vină în faţa Parlamentului cu lista noului guvern şi să obţină votul favorabil până la data limită de 15 Aprilie.

În cazul în care Radu Vasile nu va putea constitui guvernul în această scurtă perioadă de timp, el va trebui să-şi depună mandatul.

De asemenea, Preşedintele Emil Constantinescu i-a acordat noului Premier 24 de ore pentru eventualele schimbări la actuala structură guvernamentală.

Partidele din coaliţie îşi desemnează deja negociatorii pentru formarea noului guvern, respectiv pentru alcătuirea programului de guvernare.

Se anunţă negocieri dure, asupra cărora vom reveni în numărul viitor.

EFEMERIDE

GÂNDURI DE PAŞTE

Românii din ţară vor prăznui al nouălea Paşte după aşa-zisa înlăturare a comunismului. Oamenii nu se vor mai feri să vopsească ouă roşii, nici să se salute cu *"Hristos a Înviat"*. Magazinele vor avea suficiente ouă, măcelăriile vor atârna mieii sacrificaţi şi drojdia de bere pentru dospitul cozonacilor nu va lipsi.

Întreprinderile nu-i vor chema pe salariaţi la munca voluntară pentru realizarea planului de producţie, nici organizaţiile de utc nu vor organiza *"chermeze"* în noaptea Învierii şi nu vor trimite tineri cu acordeoane să cânte în faţa bisericilor în seara prohodului sau la Înviere.

După noaptea ateismului, oamenii pot merge fără frică la biserici, ştiind că nici responsabilii de cadre, nici informatorii nu-i vor trece pe listă.

Nimic din tot ce a fost nu mai există. Credincioşii se pot ruga în libertate şi pot construi biserici fără teamă că trec *"El"* sau *"Ea"*, le văd şi le dărâmă.

Dacă nimic din tot ce a fost nu mai există, sunt oare cetăţenii din România mai fericiţi la prăznuirea Paştelor? Se pot ei bucura de aceste libertăţi pentru care tinerii care n'au apucat să guste din viaţă s'au dus la moarte ca la paradă cu acel minunat dicton: *"Vom muri dar vom fi liberi"*? Preţuiesc ei această mare dăruire, sau prin comportamentul lor de astăzi nu meritau acel sacrificiu?

Veştile care vin din ţară şi mărturiile aduse de cei care se întorc din România sunt descurajatoare.

În faţa abundenţei din galantare, dela măcelării, dela grămezile de ouă, cetăţenii trec şi se uită neputincioşi, cu regretul că nu pot cumpăra decât strictul necesar pentru pâinea zilnică şi câteodată nici acesta, aduşi la cea mai degradantă situaţie de către nişte politicieni care n'au realizat în aceşti ani decât un mare monstru stăpân pe întreaga ţară: *"CORUPŢIA"*.

Cât de departe este vremea când de Paşte se înnoiau toţi ai casei sau cel puţin copiii care se duceau la împărtăşanie sau la Înviere cu costumaşe şi ghetuţe noi.

Cât timp s'a scurs oare de când preotul era preot, respectat de întreaga comunitate, iar prin satele româneşti toţi trecuseră prin marile taine creştine, dela botez la cununie, prin mâinile lui - acum îmbătrânite - ale apostolului cu barbă albă, care era şi duhovnic şi magistrat şi dascăl şi îndrumător în ale gospodăriei...

După ieşirile în odăjdii la toate manifestaţiile de după '89, acum slujbaşii bisericilor s'au retras uşor, oficiind doar prin altare şi parastase, speriaţi de baubaul accesului la dosarele Securităţii, suspectaţi de enoriaşii care aşteptau un motiv pentru a lovi şi mai tare în biserica rănită de peste cincizeci de ani.

Nimeni nu poate nega faptul că o bună parte a clerului a pactizat serios cu Securitatea şi a făcut mai mult rău decât bine şi oamenilor şi bisericii, dar de ce se ascunde, cu bună ştiinţă martirajul adevăraţilor preoţi care au fost model de credinţă şi sacrificiu?

Informatori ai Securităţii au fost şi preoţi catolici şi uniţi şi sectanţi şi rabini, în frunte cu celebrul Moses Rosen, şi imami mahomedani, dar cu excepţia rabinului Şafran, nu prea s'au văzut Evrei care să-l acuze pe Rosen, de *"Rabinul Roşu"*. Ba mai mult decât atât, când Moses Rosen a venit în America să facă *"lobby"* pentru Ceauşescu, un cunoscut coreligionar - corespondent la *"Europa Liberă"* - i-a sărutat mâna şi plin de servilism, căuta să-i fie de folos. Era respectivul corespondent pro-Ceauşescu? Nici gând! Respectivul ştia însă că indiferent ce atitudine va avea rabinul faţă de Ceauşescu, el nu-şi va trăda niciodată credinţa şi credincioşii lui. Pro-comunist sau anti-comunist, înainte de toate, rămâne credinţa lor.

Am avut şi noi pe vremuri, ierarhii noştri care timp de câteva secole de dominare turcească au fost alături de popor şi îi îndrumau să lupte *"împotriva păgânului"*. Tradiţia lor este continuată şi astăzi de către câţiva călugări trăitori în schimnicia mânăstirilor şi unii preoţi şi prelaţi ce pot fi număraţi pe degete, dar dela ei până la scaunele capitonate ale Mai-Marilor, este cale lungă şi spinoasă.

Sărăcia spirituală este astăzi mai rea decât sărăcia materială şi fără o îndreptare morală nici un Pact al Atlanticului şi nici o Comunitate Europeană nu pot scoate ţara din marasm, boală care a contaminat şi Exilul.

Ce minune se mai aşteaptă pentru înnoirea Bisericii, pentru dialog, pentru unitate creştină? Au făcut abuzuri Papii, dar au făcut şi Patriarhii. Înainte de a arunca din nou cu piatra, putem ignora pe Sf. Anton de Padova şi Sf. Francisc de Assisi şi arătările dela Lourdes şi Fatima?

Criza din Biserică este mai acută decât pe vremuri dar nu este nouă. Noutatea ei este că s'a extins până la credincioşii de rând. Există o rezolvare a ei? ne-a dat-o Mântuitorul: IUBIREA!

Fie ca acest gând al dragostei să ne acopere pe toţi în acest început de primăvară, când vom mărturisi din nou pretutindeni, unicul adevăr al acesti lumi: *"HRISTOS A ÎNVIAT!"*

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

PE MARGINEA PROCESULUI NOICA-PILLAT

- II -

—Ion BOIERU—

Discuţiile din şedinţele comitetului central, transmise de un participant, în timpul unei convieţuiri într'o celulă de temniţă, au fost destul de agitate şi cu duritâţi specifice modului comunist de a fi. Rezultatele atinse au fost clare, Securitatea îşi recâştigase puterea de acţiune, cu sarcina de a preîntâmpina o răscoală românească.

Iată scenariul programat:

Rearestarea tuturor legionarilor şi militarilor, care au fost eliberaţi din închisori, după executarea primelor lor condamnări.

Arestarea noului comandament legionar şi al întregii mişcări, împreună cu toţi prizonierii de război, care au venit din Rusia Sovietică, în stare de libertate.

Arestarea tuturor centrelor camuflate de activităţi anticomuniste, întreţinute de legionari, mai cu seamă în rândurile intelectualilor şi burghezilor intelectuali, care nu s'au ataşat partidului şi multiplelor activităţi de cultură ale partidului. Erau vizaţi direct Lucian Blaga şi grupul său, cu Grigore Popa dela Cluj; Marieta Sadova şi Radu Gyr dela Bucureşti; avocatul Nae Lupu şi Dr. Barbu dela Sibiu; Virgil Mateiaş dela Făgăraş etc., care-i incomodau. Iar centrul de greutate îl constituiau Puiu Atanasiu şi Puiu Chivulescu, care fuseseră energiile legendare de legionari, în vastitatea imperiului roşu din Rusia Sovietică, care transformaseră prizonieratul militar român într'o citadelă legionară.

Luptele pentru depistarea şi reducerea la tăcere a partizanilor din munţi şi alte părţi ale ţării.

Se cerea să se întrebuinţeze metoda colonelului Crăciun, dela Securitatea din Sibiu, care a reuşit să utilizeze serviciile de trădare ale unuia care avea legături exterioare cu grupul de *"partizani"* din Munţii Făgăraşului. O parte din partizanii de acolo au fost atraşi într'o cursă vicleană, judecaţi şi, apoi, executaţi la Sibiu. În felul acesta, colonelul Crăciun şi-a câştigat un *"stat"* de serviciu, pe baza căruia a fost trimis la închisoarea Aiud, ca să facă reeducarea deţinuţilor politici (în special legionari).

Revenim la *"colegul"* de celulă, care făcea parte din resorturile ascunse ale partidului şi care era la curent cu pregătirile din culise pentru următoarele arestări de mari proporţii, în conformitate, în cea mai mare parte, cu sugestiile şi propunerile lui Blum sau Blat, în dezbaterile de după venirea dela Moscova a delegaţiei de partid, care a discutat situaţia după revoluţia din Ungaria.

Toate pronosticurile pe care le-a făcut acest *"coleg"* de celulă, unui alt deţinut, la vremea din Februarie-Martie 1958, s'au adeverit: va fi arestat al doilea comandament general al Mişcării Legionare, împreună cu prizonierii de război şi se vor face procese spectaculoase, pentru a arăta fôrţa de care dispune partidul comunist, în procesul de guvernare. Şi, fiindcă este vorba de un program de mare alură, şi cadenţa va fi trepidantă. Securitatea ştie, ca şi partidul că, în atmosfera arestărilor din 1948, oamenii au fost prudenţi şi nu s'au angajat la acţiuni prea mari, mai ales că ştiau despre mulţimea de informatori pe care-i pregătiseră comuniştii în toată ţara. Asta nu are nici o importanţă, pentrucă Securitatea dispune de metode şi de o tehnică specială de a *"scoate şi din piatră seacă, apă"*.

Vor fi arestaţi intelectuali în grupuri mari, în care va fi cel puţin unul dintre ei legionar, şi vor da o *"nouă lecţie"*, poporului român. Revoluţia comunistă nu poate fi scăpată din mâini. Întreg poporul va fi reeducat şi va renunţa la identitatea lui. S'a estimat, în planul de arestări, că vor fi ridicaţi între 8.500 şi 10.000 de persoane. Şi tocmai aşa s'a întâmplat la începutul anului 1958. Legionarii şi apropiaţii lor au intrat în temniţe, iar colonelul Crăciun, în acelaşi an, mergea la Aiud să-i înveţe să devină *"asociaţi"* ai regimului comunist, printr'o reeducare, specială, ca să fie deosebită de acea dela Piteşti.

Exemplul cel mai cuprinzător al noilor metode şi tehnici de anchetă îl reprezintă închisoarea Uranus. Acolo, timp de un an s'a bătut şi schingiuit în cicluri. Fiecăruia îi venea rândul la bătăi într'o ordine perfectă şi se repeta când se termina primul din ordinea stabilită.

Căpitanul Enoiu şi încă un ofiţer de Securitate, erau zbirii care conduceau anchetele şi bătăile şi asigurau pe fiecare deţinut că *"cenuşa"* îi va fi trimisă acolo unde doreşte.

După torturile, bătăile şi schingiuirile nemaipomenite în istoria detenţiei politice, din serviciile de anchetă, absolut nici unul dintre ele nu a reuşit să probeze în *"mod real"*, existenţa unui comandament legionar; maeştrii anchetelor au reuşit să alcătuiască liste cu comandamentul general şi cu alte regionale şi au pus în scenă nişte procese care erau ficţiuni, dar aveau aparenţa de a fi reale.

Adevărul adevărat era că existau comandamente, dar nu în forma *"tipografică"*, ci subtile şi bazate pe încredere reciprocă. Oamenii ştiau de cine să asculte şi ce aveau de făcut în condiţiile strivitoare de atunci, ale societăţii româneşti.

Totul era întemeiat pe credinţa lor legionară, şi despre valabilitatea ei dau socoteală schingiuirile dela Uranus, Ministerul de Interne şi alte locuri, căci nu s'a făcut nici o declaraţie de pârâ, trădare sau denunţare a activităţilor şi legăturilor dintre ei. Pe baza declaraţiilor personale nu s'a putut stabili nici o încălcare de lege sau descoperire a vreunui complot. Fermitatea şi tăria credinţei legionare nu au putut fi înfrânte, în nici unul din cazurile anchetate. Toate procesele care s'au făcut în 1959, au fost cusute cu aţă, adică o simplă invenţie halucinantă a Securităţii, căci această Securitate *"nu avea dreptul"* să se facă de râs. Şi aceste procese, unele soldate cu condamnări la moarte, dacă sunt astăzi studiate şi analizate, constituie un material superb de idioţie, ridicol şi aşteaptă pe un nou Caragiale sau Eugen Ionescu pentru sublinierea absurdului.

Aşa se face că legionarii înfundă din nou temniţele şi colonelul Crăciun va avea ocazia să-şi exercite funcţiunile de pedagog al marxiştilor şi instrument al partidului comunist, cu scopul bine precizat că Mişcarea Legionară trebuia lichidată, prin formarea unui nou om, de tip bolşevic, cu principiile ideologiei marxiste, *"salvatoare"* ale *"omului rumân"* din chingile educaţiei şi spiritualităţii tradiţionale.

În ultimă analiză, vom spune că numai în cuprinsul acestui context politic, după 1956, a fost înscenat şi procesul lui Constantin Noica, care era incomod prin calitatea lui de intelectual legionar, şi plătea pentru trecutul lui legionar şi pentru capacitatea lui de influenţă, care nu putea fi trecută cu vederea de un regim comunist, care nu-şi putea asigura stabilitatea politică în interiorul unei ţări, care era refractară cu toate categoriile sociale la virusul marxismului.

Nu cred că acei care au scris şi comentat cazul Noica-Pillat, nu au ştiut toate aceste aspecte, dar le-au trecut sub tăcere. Oare, aşa se respectă adevărul? Cui serveşte această falsificare a adevărului? Lui Noica sau altora?

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

CE AR FI DACĂ?

Am citit articolul şi să mi se facă rău, nu alta. Atâta obrăznicie din partea minorităţii maghiare din România, nu s'a mai pomenit. Şi mi-am zis citindu-l: ce ar fi dacă guvernul şi-ar călca pe inimă într'o bună zi, sătul de atâta impertinenţă maghiară, ar aduna pe toţi extremiştii care nu se împacă cu situaţia că trăiesc într'o ţară liberă şi democrată, i-ar pune într'un *"bou vagon"* şi i-ar transporta peste graniţă, în Ungaria. Ar urla, desigur, toată presa maghiară de pe întreg mapamondul că Românii sunt atât de răi, că uite ce au făcut cu noi şi câte şi mai câte. Despre mârşăviile lor, nici un cuvânt. Dar să vă împărtăşim şi Dumneavoastră articolul apărut în ziarul *"Adevărul"* (Nr.2348), intitulat: *"Odorheiu Secuiesc - prima localitate din Ardeal care nu mai aparţine României"*, şi semnat Val Vâlcu.

"Guvernul a avut ieri la Odorheiu Secuiesc confirmarea faptului că a pierdut controlul situaţiei din Harghita. Secretarul general al Guvernului, Remus Opriş, a fost ţinut pe holurile Casei de copii din localitate de primarul Szasz Jeno, mai bine de 30 de minute. Până când acesta i-a permis să verifice starea clădirii (a cărei construcţie a fost sistată abuziv de Consiliul local), au fost necesare câteva runde de târguieli.

Remus Opriş s'a deplasat la Odorhei pentrucă liderii locali au boicotat, sub diverse pretexte, inevitabilul dialog la Palatul Victoria. Problema o reprezintă deblocarea construcţiei orfelinatului din cartierul "Cserehat" (Stejarul) din Odorhei, donat în urmă cu un an de o fundaţie elveţiană către Congregaţia greco-catolică a Inimii Neprihănite. Imediat ce au aflat că în Odorhei se vor instala 10-15 călugăriţe de etnie română, consilierii locali au sigilat clădirea, hotărâre considerată ilegală de Curtea de Apel din Tg. Mureş. Ieri, au mai venit la Odorhei, pentru discuţii, călugăriţele evacuate forţat pe 28 Mai a.c., reprezentanţi ai donatorului elveţian şi preşedintele Asociaţiei Elveţienilor din România. Dela Basel au fost trimise 2 camioane cu mobilier şi dotările necesare pentru ca orfelinatul să poată funcţiona. <Nu acceptăm nici un fel de donaţie, nu avem nevoie de nici un ajutor străin, de nici o investiţie a străinilor. Aici e casa noastră şi nu primim decât pe cine vrem noi>, a hotărît primarul Szasz Jeno, susţinut de o parte a consilierilor locali, reuniţi într'o şedinţă ad-hoc pe sălile orfelinatului.

Între timp, radioul şi televiziunea din localitate şi-au întrerupt emisiunile şi au început să transmită, ca la război, apeluri către populaţia <ameninţată> de cele câteva călugăriţe greco-catolice. S'a reuşit, astfel, mobilizarea unor grupuri de cetăţeni. Reporterii Adevărului s'au aflat într'o maşină cu număr de Bucureşti. Pe stradă, mai multe persoane au început să strige către Dacia noastră: <Invadatorilor, aţi adus tancuri să ne ocupaţi>. Cât am intrat într'o cafenea pentru a ne încălzi, afară fiind minus 10 grade C, un cauciuc al maşinii a fost înţepat. Existau indicii că se pregăteşte un miting de protest.

Surorile Congregaţiei s'au declarat decise să nu mai părăsească edificiul din care au fost scoase pe sus, în 28 Mai a.c. <Suntem pregătite pentru orice suferinţă>, neau spus cu toată convingerea pe care ţi-o dă credinţa. <În afara anilor de temniţă, în ultima jumătate de secol, această clădire e singurul lucru ce ni s'a dat>, a spus maica Ionela. Din partea extremiştilor maghiari a început şantajul. Primarul a ameninţat cu demisia în bloc a Consiliului local dacă reprezentanţii guvernului nu intervin pentru evacuarea călugăriţelor. <Acţiunea lor nu e legată în nici un fel de vizita noastră>, a spus Dl. Opriş. <Surorile se află în posesia clădirii şi nu le putem dicta ce să facă>. Primarul Szasz a replicat abuziv: <Tot ce se întâmplă acum va fi cântărit de electoratul care ne-a votat. Lumea va vedea că nu vă respectaţi promisiunile>. Surorile C.I.N. au primit voie dela gardienii publici conduşi de Dl. Szasz să introducă în clădire doar crucifixul şi două mici statuete ale lui Iisus. Pe un altar improvizat într'o schelă, ieri la ora 10 s'a ţinut prima liturghie în holul Căminului de copii din Odorhei. Sigiliul prin care primăria a blocat accesul la capela aşezământului arăta clar intenţiile Consiliului local. Între timp, juriştii guvernului se străduiau să explice că este ilegal ca un consiliu local să blocheze o donaţie către o Congregaţie supusă dreptului privat. Că, în prezent singurul act de proprietate asupra orfelinatului aparţine călugăriţelor şi până la emiterea unei alte hotărâri judecătoreşti, ele au dreptul să stea în clădire şi să-şi desfăşoare activitatea conform actului de donaţie. Refuzul primarului a fost total. O subordonată a domniei sale a blocat uşa, prinzându-se cu mâinile de canaturi. Pentru a evita bruscarea doamnei respective, băncile de rugăciune şi altarul au fost aşezate în faţa intrării. <Pot sta acolo şi un an>, a spus primarul, <sau dacă plouă să le ia înapoi, în Elveţia>. Întrebat dacă nu îi e frică de Dumnezeu, acum în postul Crăciunului, Dl. Szasz a răspuns senin: <Nu, că sunt credincios>. Negocierile politice s'au întins pe mai bine de 5 ore. Cel mai vehement contestatar al donaţiei s'a dovedit a fi Dl. Kovacs Eckstein, senator UDMR de Cluj. Dânsul a declarat că, în nume personal, este angajat ca avocat al Primăriei Odorhei."

Acum că l-aţi citit şi Dumneavoastră, spuneţi-mi dacă am avut dreptate sau ba? Atâta impertinenţă din partea unei minorităţi, nu cred că a fost cândva în ţara noastră, auzi matele, în ţara ta, să-i ceri voie lui *"baci Jeno"* dacă ai nevoie să-ţi pui mobilă în casă.

Nicolae NOVAC